

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Kdo daje za Visoko

Ogorčena Ločanka se je pritoževala, zakaj je nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč letos petkrat višje kot lani. Ali je tak prispevek zaradi obnove višokega dvorca ali gre denar za kakšne druge občinske potrebe?

stran 2

Denar in lopatarski prispevek sta dala cesto

Nove ceste, ki so si jo ogledali preteklo soboto, ni nihče »prinesel«, temveč so si jo sami »prikopali« in prihranili, saj so zanjo veliko delali in globoko segli v žep.

stran 4

Opolnoči sem prižgala lučko sv. Barbari

Avstrijski in naši delavci v predoru Karavanke so za svojo zavetnico sv. Barbaro izbrali Marušo Drolčev, podpredsednico jeseniškega izvršnega sveta. S tem ohranjajo star rudarski običaj, spoštujejo pa ga tako naši kot avstrijski delavci v predoru.

stran 8

Božič ni več strah in sramota

Danes se ne bojimo več govoriti s cerkveno govornico, ni nas sram in strah reči in napisati božič, velika noč. Verniki so bili vedno prizadeti, če se praznik ni smel imenovati s pravim imenom, pravi dr. Vekoslav Grmič.

Festival Kurirček segel na Gorenjsko

Pisci gostje šolarjev

Kranj, 12. novembra — Festival Kurirček, ki je letos že 24. po vrsti in traja od sredo do sobote, je enkratno srečanje književnih ustvarjalcev, strokovnjakov, ki delajo na različnih področjih za dobro otrok, vojaških starešin in tudi otrok. Med letošnjimi pomembnejšimi festivalskimi dogajanji velja izpostaviti predvsem literarna srečanja pesnikov in pisateljev iz vseh naših republik, strokovno posvetovanje z naslovom Tematika NOB in revolucije v sodobni glasbi ter nastop izbranih otroških in mladinskih pevskih zborov iz Slovenije.

En festivalski dan pa je vselej namenjen tudi srečanju književnikov z mladimi po šolah in vojašnicah. Predani je festival s tem delom prvič segel do Ljubljane, letos pa bo prvič na Gorenjsko. Štirje književniki bodo danes gostje šolarjev v štirih šolah: Ivo Zorman v šoli Staneta Žagarja, Mimi Malenšek v šoli Lucijana Seljaka v Kranju, Kristina Brenk v šoli Cvetka Golarja na Trati in Berta Golob v šoli Kokrškega odreda v Križah. H. J.

Kranjskogorska Jasna, ki se ponaša s turističnim nageljaom, je najbolj vabljiva poleti, a tudi pozimi, ko alpsko jezerce zamrzne, ni dolgočasna. Med drugim so ji v poživitev prijazne račke, ki so zaslužile turistično dobro voljo in se namnožile. Od nekdanjih nekaj parov jih je zdaj v Jasni že 115. Foto: F. Perdan

Trg ni več tržnica

Znanstveno-tehnološki razvoj, ki se je v svetu začel v sedemdesetih letih, je izredno pospešil razvoj proizvajalnih sil, nastala je prava eksplozija novih tehnologij. Razviti svet so pognale v povezovanje, povezujejo se Zahod in Vzhod. Nastali so programi, ki ne poznajo državnih meja. Evropa je na izziv odgovorila z Eureka.

Nerazviti pa so ostali še bolj zadaj. Njihova aduta, obilica surovin in poceni delovna sila, so zasenčili roboti, nove snovi in manjša poraba energije razvitih. Prepad med razvitimi in nerazvitimi se povečuje, in strokovnjaki v svetu napovedujejo, da bo na prelomu tisočletja »svet brez dela«, da bo leta 2000 brez dela milijarda ljudi.

Kje smo mi? Zaspanost v sedemdesetih letih je probleme nakopila. Ker smo predolgo zakrivali oči pred znanstveno-tehnološkim razvojem v svetu, nam je zdaj toliko težje. Poleg tega pa nam manjka denarja, odplačevati moramo tuja posojila, ki niso dala pravega učinka, saj niso bila vpeta v znanstveno-tehnološki razvoj. Marsikatera nalozba, kot je denimo Feni, je zgrešena, ker smo skušali vnovčiti adut obilice naravnih surovin, v svetu pa so medtem iznašli nove kemične snovi, ki uspešno nadomeščajo naravne.

Da bi skočili v zadnji vagon brzovlaka znanstveno-tehnološkega razvoja v svetu, je zdaj zvezna vlada sestavila strategijo tehnološkega razvoja v Jugoslaviji, ki pa je doživela že dosti kritik. Oporekajo ji, da je le spisek vsega, kar naj bi pri nas razvijali. Ne določa pa gumbov, na katere bi morali pritisniti, da bi jo učinkovito uresničili.

Ljubljanski posvet, ki se je začel včeraj, končal pa se bo danes, ima prav takšen namen. Doreči, kaj vse bi morali storiti, da bi ta dokument uresničili. Pripravila sta ga Slovenska akademija znanosti in umetnosti ter Marksistični center CK ZKS, pokroviteljstvo je prevzel svet akademij SFRJ. Gre torej za jugoslovansko posvetovanje, ki so ga pripravile akademije, o teh vprašanjih pa naj bi se srečevale vsaki dve leti. Ne zadošča namreč, da le v republikah pritisnjajo na razvojne gube, čeprav so republike odgovorne za svoj razvoj. Pritisniti bo treba tudi na jugoslovanske.

M. Volčjak

Letošnji osebni dohodki na Gorenjskem

Realno smo več zaslužili

Kranj, 10. decembra — Kranjska podružnica Službe družbenega knjigovodstva v Sloveniji ugotavlja, da so se sredstva za čiste osebne dohodke na Gorenjskem v letošnjih enajstih mesecih v primerjavi z lanskim povprečjem v gospodarstvu povečala za dobre 103 odstotke, v družbenih dejavnostih pa za skoraj 117 odstotkov. V gospodarstvu dosegajo največji porast v škofjeloški občini, najmanjšega pa v trziški, v družbenih dejavnostih pa so na vrhu Kranjčani, na dnu pa spet Trzičani. Ker so se življenjski stroški letos v primerjavi z letom 1985 povečali za 90,3 odstotka, so čisti osebni dohodki realno porasli za 6,7 odstotka. Če pa primerjamo samo letošnji november z lanskim povprečjem, je povečanje sredstev za osebne dohodke v gospodarstvu 196-odstotno, v družbenih dejavnostih pa kar 230-odstotno, temu primerno pa so realno tudi večji osebni dohodki. Letošnja enajstme-

sečna primerjava z lanskim povprečjem kaže tudi, da so najbolj napredovali v kmetijstvu in v poslovnotehničnih storitvah, najmanj pa v stanovanjski in komunalni dejavnosti ter v obrti.

Teh odstotkov pa se na Gorenjskem ne kaže ustrašiti, saj sta rast dohodka na zaposlenega in čistega osebnega dohodka na zaposlenega usklajena, kar za Slovenijo, čeprav republiških podatkov za 11 mesecev še ni, ni značilno. Osebni dohodki naj bi bili po podatkih Službe družbenega knjigovodstva tudi realno višji, saj so naraščali hitreje kot življenjski stroški. Usklajenost delitve in uresničevanje usmeritve, da morajo osebni dohodki v družbenih dejavnostih naraščati hitreje kot v gospodarstvu, potrjuje tudi podatek, da so letos čisti osebni dohodki v družbenih dejavnostih naraščali za 6,7 odstotka hitreje kot v gospodarstvu. J. Košnjek

90 MERKUR KRANJ
let pravi ljudje na pravem mestu

Voznik umrl na poledeneli cesti

Zvirče, 11. decembra — V četrtek zjutraj je na poledeneli magistralni cesti pri Zvirčah umrl voznik fiata 750, 45-letni Anton Maškon iz Trziča. Vozil je proti Kranju. Ko je pripeljal do zvirške gmajne, je začelo avtomobil zanašati po ledenem vozišču. Maškon je zaviral in fička je zaneslo na levo stran ceste. Takrat je nasproti, z upočasnjeno hitrostjo, pripeljal v avtomobilu jugo ljubljanske registracije 40-letni Bogo Hočevar iz Zapog pri Vodica, a se trčenju ni mogel izogniti. Voznika Maškona in njegovega sopotnika, Marjana Srdanoviča iz Trziča, je vrglo iz avta. Nekaj deset metrov stran je poledica »potegnila« s ceste že dva avtomobila. Eden od voznikov v njih, Ivo Marič, je povedal, da je bil nemočen na ledeni cesti že ob 5.40. To je potrdil tudi voznik fička, ki je okrog 6. ure, da bi se izognil trčenju, raje zapeljal v jarek. Nadzornik Cestnega podjetja Kranj je izjavil, da je poledico na tem delu magistralne ceste občutil ob 5.49 in to sporočil v Kranj. Vendar zaenkrat v CP, kot kaže, dežura le vratar. Cestarji so magistralno cesto, ki je bila zaradi nesreče dve uri zaprta, posuli šele okrog 7. ure. — Besedilo in fotografija: Mirko Kunšič

Krvodajalci, vabljeni!

Škofja Loka, 12. decembra — Občinska organizacija Rdečega križa iz Škofje Loke in krajevna organizacija iz Reteč vabita ob 120-letnici prvih društev Rdečega križa na proslavo, ki bo v nedeljo, 14. decembra, ob 16. uri v kulturnem domu v Retečah. Sodelovali bodo: Tone Kuntner, pesnik in igravec, Alenka Bole-Vrabc, igralka, in Nadja Strajnar, igralka, tamburaši Bisernice in pevci zbora KUD Janko Kermelj.

Bohinjska Bistrica, 12. decembra — Današnji, zadnji del tridnevnega posvetovanja o Bohinju bo posvečen 200-letnici šolskega pouka v Bohinju, 80-letnici bohinjske železnice in organiziranega turizma v Bohinju ter prazniku bohinjskih krajevnih skupnosti. Dopoldne (začetek ob pol devetih) bo v osnovni šoli dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici pogovor o kakovosti življenja ter o varovanju naravne in kulturne dediščine v Bohinju. Ob 14. uri se bo začela slovesnost, na kateri bodo pri osnovni šoli odkrili doprni kip Janeza Mencingerja, delo domačina Albina Polajnarja, ter zaslužnim pedagoškim delavcem radovljiške občine podelili Žagarjeve plakete. Ob 15. uri pa se bo posvetovanje, za katerega je v Bohinju veliko zanimanja, nadaljevalo in sklenilo s še zadnjimi prispevki o Bohinju. — C. Z.

27. novoletni sejem
z mednarodno udeležbo
Kranj, 19.-28. 12. '86

vsak dan
od 16. do 17. ure
DEDEK
MRAZ

POPUŠTI ● KREDITI

— velika izbira novoletnih daril
— vse za dom in gospodinjstvo
— kmetijska mehanizacija

PO SLOVENIJI IN JUGOSLAVIJI

Utrujajoče sporazumevanje

V odborih zvezne skupščine se je začel drugi krog usklajevanja dokumentov o razvoju Jugoslavije v letu 1987, vendar vse kaže, da bodo različni pogledi na problematiko terjali tudi tretji krog usklajevanja.

Dolgotrajno sporazumevanje in usklajevanje stališč republik in pokrajin do predloga zveznega izvršnega sveta o razvoju Jugoslavije v prihodnjem letu je mogoče ocenjevati z dveh strani. Če se bo usklajevanje in dogovarjanje o nekaterih pomembnih stvareh našega življenja in dela v prihodnjem letu zavleklo v tretji krog zaradi tega, da bi dobili čim popolnejše in dobremu gospodarjenju koristne rešitve, potem delegatom, ki sedaj ne poznajo prostega dne, ne sme biti škoda časa in truda. Prav tako pa tudi nam, ki le poslušamo in beremo o dogajanjih v najvišjem organu samoupravljanja v državi. Če pa se dogovori o Jugoslaviji v letu 1987 vlečejo tako dolgo zaradi trmastega vztrajanja pri svojih stališčih (in tudi koristih), brez volje iskreno prislunhati argumentom drugih zaradi zadržanja sedanjih prednosti, pa je časa resnično škoda, ker bodo z vso ostrino pokazali že prvi meseci prihodnjega leta.

Prepričani smo, da bo obveljalo prvo, da je usklajevanje v delegatskih klopeh izraz spoznanja, da se z resničnostjo ne smemo več igrati, sicer bomo pred težavami resnično nemočni. Problemi, ob katerih se najbolj krešejo koplja, Jugoslavije ne bi smeli deliti, ampak jo združevati, saj ni nikogaršnja korist, če ob manj razvitih stagnirajo tudi razviti, ampak je splošen napredek le razvoj vseh, tako razvitih kot manj razvitih. Gospodarske karte morajo biti v Jugoslaviji v prihodnje bolj odprte, računni čistejši in razumljivejši, brez prekladanja s kupa na kup. Vsako prekladanje in skrivanje nas je v preteklosti še vedno drago stalo, skrhalo medsebojno zaupanje in povračilo očitanja, kdo v državi dobiva in kdo zublja. Ob pametni in realni gospodarski politiki lahko dobivamo vsi. Vedno več Jugoslovanov se tega zaveda in to je bolj kot v preteklih letih čutili tudi v sedanjih razpravah v zvezni skupščini.

Ko je zvezni izvršni svet znižal nekatere predvidene stopnje rasti, predvsem družbenega proizvoda, v prihodnjem letu, je imel v mislih predvsem večjo realnost vseh kategorij, tudi dohodka, ki ga znamo tako čudovito napihovati in prikrojivati zaželjeni porabi, prav tako pa je tudi dal vedeti, da bo še naprej vztrajal pri ločevanju zrna od plevla, kar pa je za zdravo gospodarsko politiko nujno.

J. Košnjek

Komunisti v socialistični zvezi

Preveč oblastniškega obnašanja

Kranj, 10. decembra — Ta teden bodo končane razprave o stališčih centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije o delovanju članov in organizacij zveze komunistov v socialistični zvezi. Da SZDL ne dela tako, kot bi bilo treba, je precej kriva tudi zveza komunistov zaradi oblastniškega obnašanja, ugotavljajo v razpravah.

Tako so sklepali tudi na razpravi o tej temi, ki sta jo v sredo pripravila komisija za organiziranost in razvoj zveze komunistov ter statutarna vprašanja in komisija za politični sistem medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko. Dejali so, da sedanja razprava ne posega po povsem novi tematiki, saj so pravila delovanja komunistov in organizacij zveze komunistov že napisana v partijskih dokumentih in tudi dokumentih socialistične zveze, samo ne držimo se jih. Razen tega pa smo v Sloveniji že leta 1970 sprejeli dokument Socialistična zveza danes, ki ta vprašanja dokaj dobro razčlenjuje in jih je treba le oživiti.

Razpravo o delovanju komunistov v socialistični zvezi kaže jemati tudi kot posledico spoznanja, da naša najmočnejša organizacija ni več fronta v pravem pomenu besede, niti ne stičišče interesov, prav tako pa tudi ne vlada v senci, kot pogosto poudarjamo, kjer bi predlagali alternativne, boljše rešitve in predloge. O enih in istih problemih razpravlja vsaka družbenopolitična organizacija po svoje, v SZDL pa ne pride do usklajevanja pogledov, čeprav bi tako v našem sistemu moralo biti. Precejšen del krivde, da SZDL ni to, kar bi morala biti, mora prevzeti nase tudi zveza komunistov s svojimi člani. Preveč je oblastniškega obnašanja, anonimnega delovanja, zapiranja v partijske kroge in skrivanja stališč partije do problemov, bili pa so tudi primeri, da smo različna stališča na hitro, nepremišljeno, brez obravnave preslišali in glasove utišali. Povrh vsega pa imamo še kopic dokumentov in napotil, tako da je marsikateri aktivist in tudi komunist zbehan, kako sploh ravnati in kako se do določenih problemov opredeljevati. Prislunhati pa je treba tudi opozorilo, da sedanja razprava ne sme biti novi strel v prazno, govorjenje zaradi govorjenja, česar imamo pri nas mnogo preveč.

J. Košnjek

Nizke železarske pokojnine

Jesenice, 10. decembra — Na Jesenicah so se zbrali delegati družtev upokojencev jeseniške občine na ustanovnem sestanku občinske zveze družtev upokojencev jeseniške občine.

V šestih družtvih upokojencev je včlanjenih 3546 upokojencev ali 67 odstotkov vseh upokojencev v občini. Društvena dejavnost je raznolika, problematika obširnna. Največ pove podatke, da kar 80 odstotkov jeseniških upokojencev prejema pokojnino, ki je nižja od 100.000 dinarjev. Poseben problem so železarske pokojnine, saj nemalo upokojenih železarjev prejema nizke pokojnine, preživljati pa morajo še ženo, ki ni bila zaposlena.

Na sestanku so zahtevali, da se mora upoštevati zahtevek železarjev za izjemno uskladitev pokojnin. Najaktivnejšim upokojencem so podelili priznanja. Prejelo jih je 27 posameznikov, nagradili pa so tudi folklorno skupino društva upokojencev z Javornika, osnovno konferenco Zveze sindikatov Železarjev, krajevno skupnost Javornik - Koroška Bela, zvezo kulturnih organizacij Jesenice, Zvezo sindikatov občine Jesenice in ženska krožka ročnih del z Jesenic in iz Žirovnice.

D. S.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenic, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, stavek Gorenjski tisk, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik izdajateljskega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor) Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica) Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Lea Mencinger (kultura), Darinka Sedej (Jesenice), Helena 'elovčan (Škofja Loka, kronika), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Dušan Humer (šport), Danica Dolenc (za dom in družino, Trzič), Marjan Ajdovec (tehnični urednik), Franc Šerdan (fotografija).

Časopis je polteden, izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo 28-463, nali oglasi in naročnina 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Naročnina za II. polletje 1986 je 2.600 din.

Škofjeloški gospodarski cilji v prihodnjem letu

Izvoz bo odvisen tudi od ekonomske politike

Škofja Loka, 5. decembra — Če izvzamemo načelne družbene usmeritve, ki jih vsebuje vsaka resolucija, potem loški osnutek za prihodnje leto lahko ocenimo kot zgosten, konkreten, bolj kot v preteklosti podprt s podatki. Indeksne rasti, ki so kajpak zelo relativna stvar, so pisane na osnovi letošnjih ocen, ki so dokaj ugodne. Medtem ko so finančni rezultati ponovno pod gorenjskim povprečjem in dokazujejo pretirano usmeritev loške industrije v delovno intenzivno proizvodnjo.

»Letos bomo produktivnost povečali za pet odstotkov; cilj prihodnjega leta je 3-odstotna rast. Industrijska proizvodnja bo letos večja za 6, prihodnje leto naj bi bila za 4 odstotke, kmetijska proizvodnja pa za 3 odstotke letos in za 2 do 3 odstotke v naslednjem letu.« je uvodoma dejala predsednica loškega izvršnega sveta Ida Filipič-Pečelin. »Mislim, da ima tako rast dokaj trdne osnove, saj je loška industrija letos izpeljala nekatere pomembne naložbe, ki morajo vplivati na kvalitete rast proizvodnje v prihodnjem letu. Ob tem moram omeniti predvsem vlaganja v LTH, v Iskri Elektrostroji, Klavdarju, Alpini, Tehtnici, Marmorju in Gorenjski predilnici. Predvidevamo,

da bi letošnji 15-odstotni delež investicij v družbenem proizvodu obdržali tudi prihodnje leto.«

»Ob tem se zavedamo, da bo treba na neki način rešiti težave lesne industrije. Določen večji učinek pričakujemo od nove organizacijske rešitve loškega dela Iskre, ki prav tako ustvarja okrog 15 odstotkov občinskega družbenega proizvoda.«

Predsednica izvršnega sveta je glede nedavno sproženih dilem o usodi Rudnika urana Žirovski vrh, ki naj bi prihodnje leto začel redno obratovati, dejala: »Obstoj rudnika, naložbe in energetska politika niso v občinskem doletu. Če pa bi resnično ukinitili proizvodnjo v rudniku, se bomo vključili ter se skupaj s kolektivom in republiškim organi pravočasno dogovorili, kaj in kako z zaposlenimi, prostori, opremo.«

Letošnji škofjeloški izvoz bo dosegel približno lansko raven, le da je zahodni nekoliko padel. Za naslednje leto predvideva osnutek občinske resolucije

je 6-odstotni bogatejši izvoz v celoti, medtem ko naj bi zahodni porasel za 8 odstotkov. Ali bodo tovarne te cilje dosegle, ni odvisno samo od njih, ampak predvsem od zvezne ekonomske politike, ki prodaje na trge s trdno valuto še vedno ne spodbuja. Če premiki bodo, potem bo tudi letošnja lesna industrija, ki pomembno izvažala zlasti na dolarški trg, lažje splezala na zeleno vejo.

»Sicer pa moram reči, da ima naša občina nekaj kvalitetnih izvoznikov, kot sta, na primer, Iskra Železniki in Žirovska Alpina od večjih tovarni, od manjših pa predvsem Marmor, Šesir in Kroj, ki so se uveljavili v mednarodni delitvi dela in imajo lepe možnosti, da njihov izvoz postane dohodkovno še zanimivejši.«

H. Jelovčan

Skupna seja zveze komunistov in socialistične zveze

O delovanju komunistov v SZDL

Radovljica, 12. decembra — Predsedstvi občinske konference SZDL in občinskega komiteja ZKS Radovljica sta večeraj na skupni seji obravnavali delovanje članov in organizacij zveze komunistov v socialistični zvezi. Razpravljali sta o tem, kako zožiti delovanje forumov in neformalnih skupin, kako zagotoviti delovanje vseh frontnih delov SZDL, kako še okrepi delegatsko skupščinski sistem in kako organizirati socialistično zvezo, da bo postala še učinkovitejša. Spregovorili so tudi o kadrovski politiki v občini, o izboraženju delegatov in o malodušju, ki ponekod spremlja uredničenje gospodarske stabilizacije.

Predsedstvo občinske konference je po končani skupni seji obravnavalo še gradivo za programsko sejo občinske konference SZDL, ki bo 18. decembra.

C. Z.

Občinski komite ZKS Kranj se bo sestel na Bledu

Usposabljanje in delovni sestanki

Kranj, decembra — V petek, 12. decembra, bo usposabljanje članov občinskega komiteja ZKS Kranj. Dobili bodo aktualne informacije o spremembah ustave in volilne zakonodaje, zakona o združenem delu in ekonomski politiki v prihodnjem letu. V soboto, 13. decembra pa se bodo sešli na delovnem sestanku, med drugim bodo obravnavali tudi letošnje prekinitive dela, v letošnjem letu.

V petek ob 10. uri bo najprej o spremembah ustave SFRJ in volilne zakonodaje spregovoril Ciril Ribičič, dopoldanske ure pa bodo namenjene še informaciji o spremembah zakona o združenem delu, ki jo bo podal Dušan Semolič. Popoldne bo o poglavitnih vprašanjih ekonomske politike Jugoslavije in Slovenije v prihodnjem letu spregovoril Živko Pregl, o aktualnih razmerah v mednarodnem delavskem gibanju pa Vojko Venišnik.

V soboto se bodo člani komiteja sešli na redni seji, katere dnevni red je dolg. Uvodoma bodo obravnavali delovanje komunistov in njihovih osnovnih organizacij v socialistični zvezi, dorekli bodo naloge komunistov v razvoju vzgoje in izobraževanja, obravnavali kranjsko resolucijo za prihodnje leto, prekinitive dela v letošnjem letu in se seznanili s politično varnostno oceno v kranjski občini.

mv

Zakaj tak skok nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča

Kdo daje za Visoko

Škofja Loka, 10. decembra — Ogorčena Ločanka se je po telefonu pritoževala, češ zakaj je pred kratkim odmerjeno nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč za letos kar za petkrat višje kot je bilo lani. Ali je tak skok zaradi obnove višješolskega dvorca in kako je z obveznostjo, če stanuješ v novi hiši, je še vprašala.

Če začnemo pri repu: pet let od vselitve v novo hišo občanu ni treba plačati nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Res pa je, da je letos kar za petkrat višje kot je bilo lani. Za to obstaja opravičilo, težko

pa bi ga našli za to, da so položnice ljudje dobili šele konec leta, in to v enkratnem znesku. Marsikomu bo najbrž težko odšteti, na primer, osem tisočakov; sploh, če ne ve, zakaj toliko.

Zakaj, smo spraševali na treh mestih: predsednico izvršnega sveta Ido Filipič-Pečelin, Miha Bizjaka kot zastopnika sklada stavbnih zemljišč in Marijo Nadižar iz Zavoda za družbeni razvoj.

Ko smo strnili vse tri odgovore, smo dobili približno takole sliko: višina nadomestila se določi po številu kvadratnih metrov zazidanega oziroma nezazidanega zemljišča, po skupnem številu točk, ki se oblikujejo po razvrstitvi zemljišča v ustrezno cono oziroma stopnjo, ter po ugotovljeni komunalni opremljenosti in vrednosti točke. Vrednost točke je za vse enaka, tudi letošnja stopnja 0,8 je entona, tako za občane kot za gospodarske in družbene organizacije.

Iz nadomestila se praviloma financira komunalna oprema v novih soseskah, medtem ko je v loški občini poraba precej širša, saj gre denar še za komunalne potrebe, na primer javno razsvetljava ali asfaltiranje, v krajevnih skupnostih, za sofinanciranje vpadnic in pločnikov v krajevnih skupnostih ter za obnovo dvorca na Visokem. Porabniki so torej kar štiri.

V skupnem znesku nadomestil pomeni prispevek občanov približno petnajst odstotkov. Ves njihov denar se vrne v krajevno skupnost, prav tako večji del denarja iz združenega dela, katerega razlika od 0,5 do 0,8 pa je namenjena višješolskemu dvorcu.

Petkratno povečanje nadomestila za občane — s tem so se v Loki približali višini nadomestila v drugih slovenskih občinah — so narekovale velike potrebe po komunalnem urejanju v krajevnih skupnostih.

Predlog za prihodnje leto pravi, da bo stopnja 0,8 za občane ostala, tako da bo višina odmere zanje realno padla, za združeno delo pa je mišljen skok z 0,8 na 1,2, ki pomeni približno za polovico večji skupni znesek nadomestila od letošnjega oziroma po oceni dobrih 306 milijonov dinarjev. Več kot polovico denarja naj bi šlo za urejanje v novih soseskah, okrog šestino pa za višjoški dvorec.

H. Jelovčan

Loški sindikat o razlikah v osebni dohodkih

Povej, kakšno plačo imaš, in povem ti, kje delaš

Škofja Loka, 10. decembra — Vprašanje delavcev iz Toplotnih izmenjevalcev v Tovarni hladilnih naprav, kako naj živijo s šestimi starimi milijoni mesečne plače, je spodbudilo občinski svet zveze sindikatov, da je dal napraviti analizo najnižjih, najvišjih in povprečnih osebnih dohodkov v loški občini. Svet jo je obravnaval prejšnji teden.

Analiza sicer ne daje kvalitetnih podatkov oziroma primerjav, ker je delana samo za september. V zvezi s tem je občinski sindikalni svet, ki je poveljal tak način obravnave osebnih dohodkov, dejal, naj Zavod za družbeni razvoj pripravi podobno analizo za celo to leto.

Kljub tej pomanjkljivosti septembrska raziskava vendarle kaže na nekatere neizpodbitne razlike v višinah osebnih dohodkov, ki bolj rezultat tega, kje kdo dela, kot tega, kaj in koliko dela.

Septembra je bil izplačan najvišji osebni dohodek v loškem gospodarstvu 416.937 dinarjev, najnižji pa 44.947 dinarjev, kar pomeni razmerje 1 proti 9,2. Ne, da je razpon prevelik zaradi najvišje plače, ki bi jo morali gledati kot zgled, ne pa kot pregrešnega kozla; nemogoče nizka je najnižja plača. Težko bi rekli, da v tem primeru drži jugoslovansko pravilo: nikogar ne moreš tako slabo nagraditi kot lahko slabo dela. Štiri in pol stare milijone tudi za »gledanje v zrak« ni nič.

Vendar pa septembra niso bile očitne razlike samo med najvišjim in najnižjim loškim osebnim dohodkom. Tudi za enako stopnjo izobrazbe so bili delavci dokaj različno nagradjeni. Nekvalificirani, na primer, je dobil najmanj 57.639 dinarjev in največ 157.461 dinarjev, delavec z višješolsko izobrazbo najmanj 130.242 in največ 290.401 dinarjev. Medtem ko je razlika pri nekvalificiranih skoraj trikratna, je pri vseh drugih stopnjah izobrazbe približno dvakratna, razen pri podiplomskih študijih manj kot polkratna.

Povprečja so varljiva, ugotavljamo, pa vendar: septembrski povprečni dohodek v gospodarstvu so v negospodarstvu sicer presegli za 17 odstotkov, če pa primerjamo povprečja glede na stopnjo izobrazbe, v negospodarstvu na vsej črti zaostajajo.

Loški sindikalni svet bo prek republiškega zahteval, da se v resolucijo za naslednje leto vgradi enota enostavnega dela. Ne zato, da bi poenotili višino najnižjega osebnega dohodka, ampak da bi vsaj približno vedeli, koliko je vredno najbolj enostavno delo. Kjer bi od njega odstopali navzdol, bi bil to zgovoren dokaz, da so bodisi zaradi notranjih ali zunanjih vzrokov moteni pogoji gospodarjenja.

H. Jelovčan

V energetskem pogledu smo revni del Jugoslavije

Elektrika je že draga in bo še

Kranj, 10. decembra — V slovenskem elektrogospodarstvu se že iz leta v leto vleče izguba, letos se bo povzpela na skoraj 40 milijard dinarjev. Denarna stiska je zelo huda, rečemo lahko, da je po denarni plati slovensko elektrogospodarstvo zrelo za stečaj. Propasti ne more, saj si življenja brez elektrike ne moremo več predstavljati. Skrajni čas je torej, da stvari dobijo svoje pravo mesto in veljavo. To pomeni tudi to, da elektrika v Sloveniji ne more biti poceni, saj smo energetsko revna dežela. Le 25 odstotkov elektrike pride iz vodnih elektrarn, preostala pa iz drugih toplotnih elektrarn.

»Nihče ne verjame, da je Slovenija elektronsko zelo revna dežela, zato je primarna proizvodnja izredno draga, nesporno ena najdražjih na svetu. Po zaslugi primarnih virov, kamor štejemo tudi pridobivanje električne energije, je Slovenija v primerjavi z Jugoslavijo strahotno nerazvita in dogovoriti bi se morali, kako bi denar, ki ga združujemo za nerazvite, prenesli v energetska vlaganja in tako na tem področju lahko govorili o približno enakovredni razvıtosti v Jugoslaviji,« pravi Drago Štefe, direktor Elektro Gorenjske, dober poznavalec energetskega razmera pri nas.

Takšna misel natakne ocenjevalni razvıtosti drugačna očala. Uposażeva namreč naravna bogastva, ki je vsekakor najpomembnejši podsystem gospodarske razvıtosti oziroma nerazvıtosti. V Jugoslaviji imata Bosna in Kosovo največje zaloge naravnih bogastev. Kosovo ima, denimo, ogromne zaloge lignita in odprli bi lahko še nešteto poceni dnevnikopov. V Sloveniji pa rudarji, posebej v Zasavju, rijejo že globoko pod zemljo in je zato izkop znatno dražji.

Elektrika iz jedrske elektrarne ni najdražja

Kopanje premoga v Zasavju je drago, drago je tudi obratovanje trboveljske toplotne elektrarne in elektrika iz Trbovelj je dražja kot iz jedrske elektrarne v Krškem. Najdražja pa je iz Bosne, ker jo pač dražjo zaračunavajo, vrh tega dobave niso povsem zanesljive. Ko elektrike manjka, je primanjkuje tako v Bosni kot pri nas. Najprej seveda poskrbe zase, čeprav so dobave v Slovenijo zaradi svolaganj pogodbeno dogovorjene.

V Sloveniji le četrtino elektrike pridobimo v vodnih elektrarnah, kar tri četrtine, kar je izjemno velik del, pa v dražjih toplotnih elektrarnah. Mednje sodi tudi jedrska elektrarna, ki ji zdaj mnogi skušajo naprtiti denarno stisko slovenskega elektrogospodarstva, s prstom pa seveda kažejo tudi na rudnik urana v Žirovskem vrhu, ki je zdaj vključen v elektrogospodarstvo.

»Če ne bi imeli jedrske elektrarne, bi bila Slovenija v temi,« pravi Drago Štefe, »Slovenija je energetsko revna in brez alternativnih virov preprosto ne gre. Poleg tega so dobave iz jedrske elektrarne, v kateri

ima Slovenija 300-megavatni delež, zanesljive. Rudnik urana pa je strateškega pomena in tako bi ga morali tudi obravnavati.«

Izgube se ne da več računovodsko obvladati

»V slovenskem elektrogospodarstvu in premogovništvu se izguba vleče iz leta v leto, nekaj let jo je bilo moč računovodsko obvladati, letos pa se bo, tako ocenjujejo, konec leta povzpela na 39,8 milijarde dinarjev. Z uporabo veljavne zakonodaje jo bo moč računovodsko zmanjšati na 19,48 milijarde dinarjev, več pa ne. Slovenski izvršni svet je zato predlagal sprejem posebnega zakona o pokrivanju izgub v elektrogospodarstvu. Javnosti je bil že predstavljen,« pravi Drago Štefe.

Ponovimo torej, naj bi s 16,8-odstotnim poračunom porabljane elektrike v letošnjem letu (brez decembra) porabniki plačali še 14,8 milijarde dinarjev, z uvedbo 0,6-odstotnega prispevka od kosmatih osebnih dohodkov vseh zaposlenih v prvi polovici prihodnjega leta pa okoli 4,5 milijarde dinarjev.

Tudi gorenjski podatki odsevajo izgubo v slovenskem elektrogospodarstvu. Pri Elektru Gorenjske so v devetih mesecih letošnjega leta s prodano elektriko iztržili 1.268 milijonov dinarjev, njihovi materialni stroški z minimalno obračunano

amortizacijo pa so znašali 1.757 milijonov dinarjev.

Poznamo njihove slabe osebne dohodke, zaradi česar jih delavci zapuščajajo; letos je odšlo 22 monterjev, novih strokovnjakov pa ne morejo dobiti. Bojim se, da ne bo tema zaradi dragih energijskih naprav, ki jih zaradi pomanjkanja denarja težko gradimo, temveč zato, ker nas zapuščajajo dobri delavci,« pravi Drago Štefe.

Obsojeni na varčevanje z elektriko

Elektrika ni več poceni, kakor smo bili navajeni dolgo vrsto let. V letošnjih desetih mesecih se je podražila za 104 odstotke. Če preračunamo na celo leto, pa bo dražja za 170 odstotkov.

Poraba pa je bila na Gorenjskem večja, kot so računali. V devetih mesecih je porasla za 2,78 odstotka glede na enako lansko obdobje, v desetih za 3,49 odstotka.

Torej pri varčevanju z njo tudi v gospodinjstvih še ni bilo vse postorjeno, da seveda o naši industriji in njenih izdelkih ne govorimo.

Drago Štefe je znan kot vnet zagovornik varčevanja z energijo. Njegove besede dobivajo vse večjo težo. Naša dežela je energetsko revna, kakor pravi, in elektrika ne more biti poceni. Ker hiti k svoji stvarni ceni, so časi poceni elektrike nepreklicno minili.

Letni način obračunavanja se je sesul

Kdor je te dni dobil položnice za plačilo elektrike, je osupnil nad visokimi zneski. Nekateri jih bodo težko plačali. Elekrika se je letos petkrat podražila, tako visoke podražitve pa pred letom dni niso bile zamišljene, saj je bila tudi inflacija hitrejša od pričakovane.

Letni način obračunavanja porabljene električne energije v gospodinjstvih se je tako praktično sesul, saj ni več najbolj pošten, od vsaki podražitvi pa morajo prav tako odčitavati števec, kot so jih včasih inkasanti vsak mesec ali dva. V elektrogospodarstvu zato že razmišljajo, da bi nazaj uvedli stari način, inkasante pa opremili z računalniškimi terminali, s pomočjo katerih bi nam po odčitku števca vsak mesec ali dva spróti izstavili tudi račun.

M. Volčjak

V EGP skrajšujejo delovni teden na 40 ur

Ob sobotah zaprto

Škofja Loka, 10. decembra — Z novim letom bodo v Embalažno grafičnem podjetju s privoljenjem republiškega komiteja za delo uvedli poskus: ukiniti bodo delovne sobote oziroma skrajšali delovni teden za dve uri. Na ta način bodo na eni strani zmanjšali stroške proizvodnje, na drugi pa bolje izkoristili delovni čas.

Ugotavljajo namreč, da delo ob sobotah ne prinaša zelenega učinka. Njihova dnevna proizvodnja potiskane komercialne in transportne embalaže stane 11 milijonov dinarjev. V dopoldanski izmeni napravijo tri četrtine, v okrnjeni popoldanski četrtino, medtem ko v sobotnem dopoldnevu niti četrtine dnevne proizvodnje ne.

Prav zato se v njihovih sobotnih zaslužkih proizvodni stroški še bolj globoko zažirajo; vsak dan odštejejo za prehrano 85.000 dinarjev, za prevoz delavcev 27.000 dinarjev, ogrevanje jih stane 25.000 dinarjev in električna energija 46.000 dinarjev. Vsak delovni dan manj (običajen, ne sobotni) torej pomeni na eni strani 11 milijonov dinarjev izpada zasluzka, na drugi strani pa tudi 183.000 dinarjev manj proizvodnih stroškov. Če je torej v soboto komaj četrtinska dnevna proizvodnja, to pomeni le 2,5 milijona dinarjev zasluzka, medtem ko stroški prehrane, prevoza, ogrevanja in elektrike ostajajo.

Cilj delavcev EGP je, da zmanjšajo stroške proizvodnje in izboljšajo izkoristek delovnega časa; skrajšanje delovnega tednika je ena od poti za uresničitev tega cilja. Računajo, da bodo z višjo produktivnostjo zapolnili vrzel za pet odstotkov zmanjšane letnega fonda delovnih ur. Z vzpostavitvijo intenzivnejšega proizvodnega ritma bodo namesto realnih dobrih šest ur dela na dan delali sedem ur. Rezerve so predvsem v boljši organizaciji dela, v enakomernosti zaposlitvi proizvodnih zmogljivosti in tudi ljudi.

V EGP je zaposlenih 170 delavcev. Toliko jih je že nekaj let, kar pomeni, da se kolektiv stara. Razen tega je v njem tudi izjemno veliko zdravstveno šibkih ljudi, saj imajo dvakrat toliko bolniških izostankov kot povprečno v loški občini. V proizvodnji stalno manjka deset odstotkov ljudi, kar povzroča velike težave v organizaciji dela, zanesljivosti in tudi konkurenčnosti.

Kot pravi direktor EGP Jure Žakelj, je manj naporno ukiniti nedonosno sobotno delo kot ob sobotah doseči približno enak učinek kot ob drugih delovnih dneh.

Sicer pa se v EGP sobotnemu delu ne bodo povsem odpovedali. Odpovedali se bodo le zakonski obveznosti. Kot naročniška proizvodnja, ki veliko dela na kratke roke, zlasti za izvozno industrijo, bodo proste sobote hranili za rezervo.

V EGP so izračunali, da se delo ob sobotah ne splača. Do podobnih izračunov je najbrž prišli tudi povsed druge oziroma v večini drugih delovnih organizacij. Zato bo škofjeloški vzorec od drugih petnajstih tovarnah v Sloveniji, ki gredo enako pot, dragocena izkušnja in vodilo k splošni družbeni opredelitvi sobotnega dela.

H. Jelovčan

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Kam z domačo volno

Kaj je z našim kmetijstvom narobe, se te dni sprašujejo v Makedoniji. Letos namreč doživlja udarec za udarcem. Najprej je bil to uvoz vina ob dokajšnjih domačih zalozah, nato uvoz španskega in italijanskega riza, potem se je povsem ustavil odkup tobaka, zdaj pa je postala problem še domača volna. Makedonski rejci ovac so že lani težko našli kupce, vendar so zaloge še nekoliko prenesli. Zdaj so se povzpelle na več kot 3 tisoč ton, spomladi pa naj bi bile že večje. Vse pa kaže, da kupcev ni, Stokop iz Skopja in Crna Reka iz Bitole, ki volno odkupujeta, imata namreč probleme z zalozami; prvi je od 400 odkupljenih ton domače volne prodal le 100 ton, za ostale ne ve, kam naj bi jih prodal. Makedonski tekstilni tovarni Teteks in Bitolateks, ki sta prej najavljali večje nakupe, se zdaj izgovarjata, da samoupravni sporazum še ni bil sprejet. Pri tem imata seveda svoje račune, saj tudi v tekstilni industriji ne cveto rožice.

V Srbiji računajo na večji turistični promet

Ožja Srbija naj bi po ocenah študije turističnega razvoja lahko konec stoletja imela milijardo dolarjev deviznega pritoka od turizma. Napoved je seveda optimistična, avtorji študije pa pravijo, da je dosegljivo, če bi turističnemu gospodarstvu priznali vse olajšave, ki so jih pri nas deležni izvozniki. Le tako bi se namreč turistične organizacije prenehale ukvarjati z vsem mogočim in se posvetile le turizmu. V tej študiji ima pomembno mesto Kopaonik, ki naj bi postal pomembno smučarsko središče. Pravijo, da lahko že zdaj sprejme 5 tisoč gostov, ob koncu stoletja pa naj bi bilo tam prostora za trikrat toliko gostov. Računajo tudi na Beograd, ki že zdaj ustvari dve tretjini vsake deviznega pritoka od turizma, razvijal pa naj bi predvsem kongresni turizem. Srbija ima bogato kulturno dediščino, predvsem samostane, ki v turistično ponudbo niso vključeni in so dragoceni kulturni spomeniki, še odmaknjeni očem današnjih in tujih gostov.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Tudi v Tekstilindusu so bili delavci proti

V kranjskem Tekstilindusu so nameravali izboljšati nagrajevanje po delu, vendar je na novembrskem referendumu večina delavcev glasovala proti sprejemu novih samoupravnih aktov. Zdaj razkrivajo vzroke za neuspeh, ki ni nikakršna posebnost, saj doživljajo referendumi podobno usodo tudi v drugih tovarnah, najbolj znan je iz kranjske Save. V vseh okoljih prevladuje ocena, da je bilo v pripravah na referendum premalo usklajevanja na ravni delovne organizacije. Od prvotno izdelanega vzorčnega modela so pri kasnejših popravkih ocenitve del in nalog preveč odstopali in tako so se neskladnosti vse bolj stopnjevale. S sklepom, da se povprečni dvig obračunanih vrednosti del in nalog omeji na 26 odstotkov, pa se je analitično ocenjevanje zahtevnosti del in nalog praktično izničilo. Med razlogi neuspeha pa navajajo tudi splošno težnjo k uravnilovki, pri osebnih dohodkih so v Tekstilindusu v zadnjem času zaostali za drugimi delovnimi organizacijami v Kranju, življenjski stroški so vse višji in zato je težnja po uravnilovki močno prisotna. Napočil je čas, da o neuspehih pri uveljavljanju boljšega nagrajevanja pri delu, predvsem boljšega nagrajevanja strokovnega dela, širše spregovorimo, saj takšni neuspehi vodijo v slepo ulico. Uravnilovka nas pač ne bo potegnila iz gospodarskih težav.

NOVOSTI

Metalizacija tiskanega vezja

V Iskri Telematiki so kmalu po začetku obratovanja nemške linije za metalizacijo lukenj pri ploščah tiskanega vezja nastale pomanjkljivosti, ki jih na začetku niso mogli odpraviti. V razmišljanju, kako najti rešitev brez pomoči nemških strokovnjakov, sta kemijska tehnika Tone Kokalj in Miran Kejzar predlagala, da se spremeni in izboljša pot vozilcev, in sicer s spremembo originalnega programa za krmljenje linije. To je omogočilo povečanje zmogljivosti linije in vse zelene spremembe programov na avtomatih glede na zahtevo in kakovost plošč tiskanega vezja. Inovacijo so izpeljali s sodelovanjem tehnološke službe in lani naredili osem sprememb programov. Tako so lani s samostojnim programiranjem pripravili 4 milijone dinarjev.

Creina se preusmerja

Manj za kmetijstvo in več za druge

Kranj, 8. decembra — Alpetourova delovna organizacija Creina iz Kranja, v Sloveniji in Jugoslaviji znana predvsem kot izdelovalka kmetijskih strojev, se zlasti sodov za gnojevko in trosilnikov umetnega gnoja, se delno preusmerja v proizvodnjo posebnih strojev, ki jih v Jugoslaviji ni mogoče kupiti in jih je bilo doslej treba uvažati iz tujine.

Ob koncu srednjeročnega obdobja, leta 1990, naj bi kmetijski program predstavljal le še 40 odstotkov proizvodnje, tri petine prihodka pa naj bi u

stvarili z dejavnostjo, ki je bila v Creini še do nadavnega posranskega pomena. V delovni organizaciji so se za takšno preusmeritev odločili zaradi

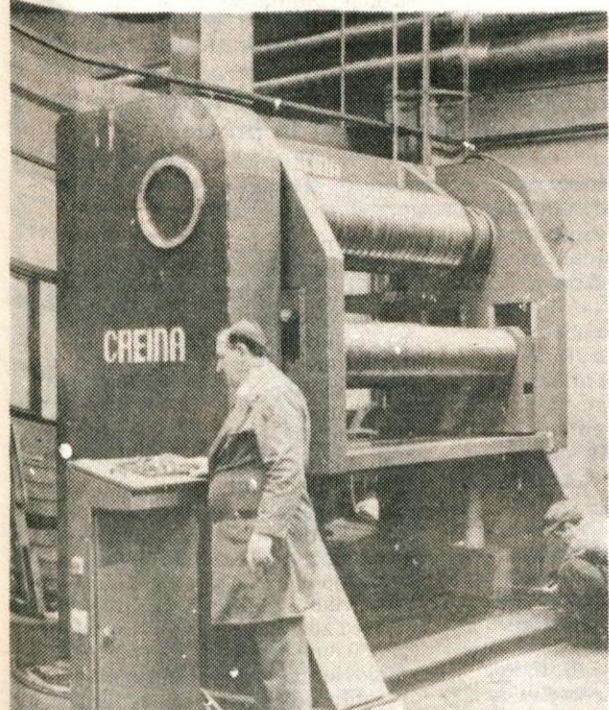
krize v kmetijstvu in težav, ki so nastale pri prodaji kmetijskih strojev.

Prvi pomembnejši dosežek Creine na novem proizvodnem področju je dvajset ton težak stroj za panelno krivljenje cevi za kotle termocentral in za ogrevalne sisteme, ki so ga v tovarni izdelali za beograjsko delovno organizacijo Minel. Če bi podoben stroj kupili v Zvezni republik Nemčiji, bi morali zanj odšteti 570 tisoč mark.

Prvi tovrstni stroj na jugoslovanškem trgu je plod domačega znanja in materialov. Creina ga je v sodelovanju z Novumom — centrom za tehnološke inovacije LJubljana — in obrtnikom in inovatorjem Lovrom Žemov iz Lesc, ki je tudi izdelal načrte in nadzoroval delo, naredila v manj kot enem letu. Prednost stroja je v tem, da omogoča hitro in natančno krivljenje vseh cevi hkrati, medtem ko so doslej krivili cevi ročno in še to vsako posebej. Pri izdelavi srednje velike kotlovnice bodo pripravili dva tisoč delovnih ur.

Stroj bo nadomestil uvoz in hkrati odprl tudi možnost za prodor na tuje trge, saj sta v svetu le dve firmi, ki delata takšne in podobne naprave. V Creini se že dogovarjajo za izdelavo še treh strojev za krivljenje cevi, lotili pa so se že tudi izdelave stroja za razrez bitumenskih skodel.

Vodja komercialne Srečo Vernik je tudi povedal, da bodo delali stroje za posamične naročnike, za znanega kupca torej, in predvsem v majhnih serijah. Okrepili bodo razvojni inženiring, tako kot pri izdelavi stroja za krivljenje cevi pa si bodo tudi v prihodnje pomagali z zunanji strokovnjaki. C. Zaplotnik

Dosežek Creine — stroj za panelno krivljenje cevi. — Foto: F. Perdan

KRATKE PO GORENJSKEM

Pokrito postajališče in obračališče — V začetku novembra so na Jezerskem pri Štularju zgradili obračališče za avtobuse in pokrito postajališče. V akciji, ki jo je organizirala krajevna skupnost, so s prostovoljnimi deli in prispevkom v materialu sodelovali predvsem prebivalci, ki so bili že do zdaj vezani na to postajališče. Predsednik sveta krajevne skupnosti Milan Kocjan je povedal, da sta še posebno pomagali Solajrnarjeva in Šternova družina. Objekt je vreden okrog 2,5 milijona dinarjev, za gradnjo in ureditev obračališča pa je bilo treba okrog 400 prostovoljnih in traktorjskih ur. Zasnovi in načrt za pokrito postajališče je izdelal domačin, inženir Marko Šenk. Pri akciji pa sta pomagala tudi tok in tozd v Preddvoru. — A. Ž.

Drevi otvoritev klubske sobe

Šenčur — Ves teden se že v krajevni skupnosti Šenčur v kranjski občini vrstijo različne prireditve in športna tekmovanja v počastitev krajevnega praznika. Drevi ob 18. uri pa bodo v turističnem domu odprli tudi klubsko sobo Turističnega društva Šenčur. Osrednja slovesnost za praznik bo jutri, 13. decembra, ko bo ob 18. uri v Domu Kokrške čete proslava, na kateri bodo podelili priznanja in plakete krajevne skupnosti. V programu bodo nastopili učenci osnovne šole Šenčur in pevski zbor KUD Primskovo. Po proslavi bo družabni večer. Praznovanje v Šenčurju bodo sklenili v nedeljo, ko bo dopolodne najprej gasilska vaja, popoldne pa oddaja Koncert iz naših krajev.

A. Ž.

Programska konferenca SZDL

Podnart — V ponedeljek je bila v Podnartu programska konferenca krajevne konference socialistične zveze. V razpravi so prebivalci dali več pobud za nadaljnje delo v krajevni skupnosti. Sklenili so, da bo svet krajevne skupnosti vse predloge preučil, jih potem vključil v program ali pa posredoval tistim, ki so pristojni za reševanje. Ugotovili so tudi, da so v krajevni skupnosti spomladi ravnali prav, ker so krajanom predlagali, da bi s samopriskevkom na podlagi uspešnega referenduma uresničili srednjeročni program.

C. R.

Naloge članov ZRVS

Jesenice — V občinski konferenci ZRVS Jesenice tudi v jesenskem obdobju uresničujejo sprejeti program za letošnji. Člani predsedstva redno spremljajo delo posameznih komisij in osnovnih organizacij. Med krajevnimi organizacijami so najaktivnejši člani ZRVS na Hrušici, največ težav pa je v osnovni organizaciji na Plavžu na Jesenicah. V občinski konferenci zdaj pripravljajo tudi osrednjo proslavo ob dnevu JLA, ki bo v ponedeljek, 22. decembra, ob 19. uri v osnovni šoli Toneta Čufarja na Jesenicah.

J. R.

Dogovor za akcijo

Križe — Na zadnjem skupnem posvetu predsednikov svetov krajevnih skupnosti Križe, Pristava, Senično in Sebenje, predsednikov krajevnih konference socialistične zveze in članov gradbenih odborov za gradnjo telefonije na tem območju, so razpravljali predvsem o enotni akciji za napeljavno primarnega in sekundarnega telefonskega omrežja. Govorili pa so tudi o možnostih za kabelsko televizijo. Dogovorili so se, da mora biti do 20. decembra znano število kandidatov za telefon; kandidati v krajevni skupnosti Sebenje so že znani, saj so se v tej krajevni skupnosti marca na referendumu o samopriskevku odločili za zbiranje denarja za telefonijo. Glede kabelske televizije pa se bodo povežali z graditelji na Mlaki pri Kranju.

Praznik v KS Dovje-Mojstrana

Dovje-Mojstrana — V krajevni skupnosti 16. decembra slavijo krajevni praznik. Spominjajo se dogodka iz leta 1941, ko so se ljudje v tem delu Gornjesavske doline množično uprli in odšli v partizane. Osrednja proslava v počastitev praznika bo drevi ob 18. uri v kulturnem domu v Dovjem. Hkrati bodo proslavili tudi 22. december dan JLA. V kulturnem programu bodo nastopili člani okteta DPD Svoboda France Prešeren Žirovnica-Breznica, učenci osnovne šole 16. december Mojstrana in člani domačega kulturnega društva.

J. R.

Razstave, družabne prireditve — V domu Petra Uzarja v Bistrici pri Trzinu se vedno kaj dogaja. V goste prihajajo pevski zbori, razni ansambli, tu se dobivajo žene pri telovadbi ali pri ročnih delih, pogosto pa tu razstavljajo tržiški slikarji. Te dni razstavljajo slike in slame Ivan Lausager iz Bistrice pri Trzinu. — D. D.

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM

Dimni smrad

Nišinski del krajevne skupnosti Stara Loka-Podlubnik tare te dni hud dimni smrad. Še posebno je zoprna ob domu starostnikov, otroškem vrtcu, osnovni šoli in športni dvorani. Na zadnji seji so člani sveta modrovali, kako bi napeljali kabelsko televizijo. Le članici na robu miže sta si skoraj na uho povedali, da bi veljalo razmišljati o sanaciji 350 kurišč v Podlubniku. Bosta na naslednji seji morda modrovali glasneje in tako postavili moške na realna — netelevisijska tla...?

J. S.

Šampanjec z mehurčki

Če prodajalec računa kupcu 90 dekagramov sira, da pa mu le 75 deka-

gramov tega izdelka, se kupec lahko pritoži tržnemu inspektorju. Če pa kino Center v Kranju račun 90 minut šampanjca za zajtrk z značilnimi mehurčki (seks) in nalije v dvorano le 75 minut vina en starček (izrezan seks), se lahko dobrih 300 gledalcev in gledalke kisto nasmehne.

Pred letom dni smo v istem kinu lahko videli šampanjec tudi z mehurčki za nižjo ceno.

S. J.

Odpadki po želji

Na križišču Cesta 1. maja in Smlédniške ceste pri Mlekarni v Kranju je v gozdu kup odpadkov. Lahko si ga ogledajo tudi odgovorni. Če pa kdo kaj potrebuje, potem bo tu našel plastične izdelke, polivinil in celo zavržen otroški voziček... I. P.

Sonce (še močneje) sije v Javorjah

Denar in lopatarski prispevek sta dala cesto

Javorje, 6. decembra — Da so se prav tega dne popoldne v Javorjah zbrali nekateri člani gradbenega odbora in sveta krajevne skupnosti, predstavniki občinskih služb, delovnih organizacij in občinske skupščine s predsednikom Jožetom Albrehtom, je zgolj naključje. Nove ceste, ki so si jo ogledali, jim namreč ni nihče »prinesel«, marveč so si jo sami »prikopali« oziroma naredili s prispevkom, izredno voljo in pomočjo širše skupnosti.

Pred 23 leti je bila cesta Murave-Četena ravan-Grebljica še kolovoz.

Za prebivalce Javorij, Četene ravni, Podvrha, Zaprevalja, Dolenjčic, Gorenje Žetine, Dolenje Žetine, Mlake, Jarčeva brda in Krivega brda je bila urejena in široka cesta od Murave do Grebljice v krajevni skupnosti Javorje v Poljanski dolini že dolgoletna želja. Matej Demšar, ki je po dveh uspešnih mandatih v nedeljo predal nalogo predsednika sveta krajevne skupnosti, jo je imel že lep čas v mislih. Cesta, ki je pomembna za okrog 20 domačij in za zaposlene s tega območja, še bolj pa pozimi za dostop na smučišča, za načrtovani kmečki turizem in navsezadnje tudi za lastnike počitniških hišic, je bila v tem srednjeročnem programu občinske skupnosti za ceste. Približno dva kilometra dolg odsek je zdaj razširjen, urejen in asfaltiran. V soboto, v lepem sončnem popoldnevu, ko je bilo v dolini polno megle, je bil slovesen ogled.

»Prijavili smo se občinski skupnosti za ceste na razpis za izvajalca del,« je razlagal Matej Demšar, ki ga zdaj namesto predsednika sveta čaka že druga naloga.

»Prebivalci in lastniki počitniških hišic so bili za to, da se sami lotimo del in prisujemo denar. Izbrani smo bili kot najugodnejši in tako smo se po izvolitvi gradbenega odbora 18. julija letos pod nadzorstvom Branka Žiberne iz Cestnega podjetja Kranj lotili trase. Dogovorili smo se tudi, da bodo krajevni prispevali od 10 do 60, lastniki počitniških hišic pa po 5 starih milijonov in da bomo opravili po 25 do 40 udarniških ur. Potem so se začeli »lopatarski« popoldnevi, sobote in nedelje. Delali smo kot za stavo. In čeprav nam je zemeljski usad povzročil nemalo težav, smo ga ukrotili, cesto pa razširili, uredili odvodnjavanje in pripravili za asfaltiranje v mesecu dni. Pred dnevi jo je Cestno podjetje iz Kranja tudi asfaltiralo. Zahvaljujem se vsem, ki so delali, prispevali denar in nam kakorkoli pomagali. Uspelo nam je, da smo uresničili veliko in dolgoletno željo.«

Na srečanju v soboto pa so ugotovljali, da je končana velika akcija in zmagala prebivalcev tudi spodbuda za naprej. Letos je krajevna skupnost Javorja pri cestnem odseku Podobeno-Polenškovo brdo sodelovala le pri planih. Z denarjem zaradi svoje akcije niso mogli sodelovati. Zdaj pa se

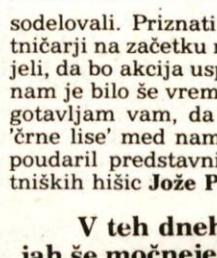
Za razširitev ceste je bilo treba prekopati več tisoč kubičnih metrov materiala. Porabili so 4200 kubičnih metrov tamponskega materiala, 400 kubičnih metrov gramoza za fino nasutje, 15 kubičnih metrov lesa in 600 kubičnih metrov različnih cevi. Opravljenih je bilo 1428 strojnih in 1568 težaških ur. Za vsa dela in material so porabili prek 14 milijonov dinarjev, delo pa je vredno 49 milijonov dinarjev.

že slišijo razmišljanja, da bi ponovili akcijo za ureditev odseka med Polenškovi brdom in Javorjami. Šele potem bodo domačije, turizem in smučišče zares odprti in veliko bližje kot zdaj.

»Utrujenost in morebitni dvom sta zdaj pozabljena. Veliko sobot in nedelj smo se ubadali s cesto in usadom,« veselo razporežen ugotavlja Stanek Krajnik, član gradbenega odbora iz Zaprevalja. »Bilo je smešno, še bolj pa nevarno, ko smo zabijali pilote oziroma zastavljali usad s koli. Pa je šlo. Zdaj smo smučišča in turizem res približali dolini.«

»Utrujenost in morebitni dvom sta zdaj pozabljena. Veliko sobot in nedelj smo se ubadali s cesto in usadom,« veselo razporežen ugotavlja Stanek Krajnik, član gradbenega odbora iz Zaprevalja. »Bilo je smešno, še bolj pa nevarno, ko smo zabijali pilote oziroma zastavljali usad s koli. Pa je šlo. Zdaj smo smučišča in turizem res približali dolini.«

»Gradbenemu odboru, predvsem pa prebivalcem, se v imenu vseh lastnikov počitniških hišic na tem območju zahvaljujem, ker so nas sprejeli in smo uspešno sodelovali. Priznati moram, da počitničarji na začetku nismo najbolj verjeli, da bo akcija uspela. Nazadnje pa nam je bilo še vreme naklonjeno. Zagotavljam vam, da bomo morebitne »črne lise« med nami tudi pokrili,« je poudaril predstavnik lastnikov počitniških hišic Jože Pavlič.

V teh dneh, ko je v dolini marsikje megla, sonce v Javorjih še močneje sije. Urejena cesta in telefonska akcija v Javorjah (in delu krajevne skupnosti Poljane) sta zelo približala kmečki turizem, smučanje... Življenje in delo v teh krajih sta zdaj, če ne drugega, privlačnejša tudi za mlade.

A. Žalac

Jože Albreht, predsednik občinske skupščine: »Iskreno vam čestitam k delovni zmagi. Ugotavljam, da so naši krajevni delavniki kot smo včasih pripravili priznati. Letos poteka v občini vrsta akcij. Na komunalnem področju imamo lepe uspehe. Zelo pomembno je, da se je v to akcijo vključila krajevna skupnost Javorje; tudi zaradi kmečkega turizma. Upam, da boste uspeli tudi naprej, in da bo Stari vrh ureden. Stari vrh in Sorica sta namreč, kar zadeva turizem, za občino zelo pomembna. Če nam bodo tovrstne akcije uspeli, potem bomo uspeli uresničiti plane do leta 1990.«

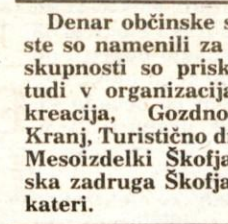

»Petnajst let je pri nas, na Cetenih ravni (Pri Tavčarju — op. p.), že kmečki turizem,« je razlagal Pavel Dolenc. »Za nadaljnji razvoj in smučišča je cesta, in to asfaltirana, zelo pomembna. Posebno zadnje čase se kaže, da je zanimanje za kmečki turizem pozimi večje kot poleti. Marsikdaj v tem delu še manj ka, vendar smo tudi že veliko naredili. Spominjam se, da je bil še pred 23 leti pri nas kolovoz. Takrat smo prvič ukvarjali z usadi. Tokrat pa je šlo delo hitro in dobro od rok.«

»Spomladaj sem prvič razmišljal o tej cesti,« je povedal Brane Žiberna iz Četene nega podjetja Kranj. »Nisi bil najboljši pričan, da ljudem uspela. Veliko dela ste opravili. Po naših izračunih so v to cesto z delom in prispevki vložili štiri milijarde dinarjev. Skratka, celo to, ki ga je dala krajevna skupnost, je zelo velik.«

»Vinko Hrišnik, predsednik komisije za planiranje finance pri občinski skupščini, je za ceste, ki pravi: »Stanil ma vrhu ozlan ma temu deš doline je sij lep čas majla. Današnja Fvritve ceste pomeni zato velik predek. Zdaj pa čaka še en zalog škosta od Brda do Javorij. Tokrat ta se je tudi izkazalo, da je denar, če pravi čas, vreden še enkrat v Želim, da bi bila čez leto dni še otvoritev.«

»Vinko Hrišnik, predsednik komisije za planiranje finance pri občinski skupščini, je za ceste, ki pravi: »Stanil ma vrhu ozlan ma temu deš doline je sij lep čas majla. Današnja Fvritve ceste pomeni zato velik predek. Zdaj pa čaka še en zalog škosta od Brda do Javorij. Tokrat ta se je tudi izkazalo, da je denar, če pravi čas, vreden še enkrat v Želim, da bi bila čez leto dni še otvoritev.«

»Vinko Hrišnik, predsednik komisije za planiranje finance pri občinski skupščini, je za ceste, ki pravi: »Stanil ma vrhu ozlan ma temu deš doline je sij lep čas majla. Današnja Fvritve ceste pomeni zato velik predek. Zdaj pa čaka še en zalog škosta od Brda do Javorij. Tokrat ta se je tudi izkazalo, da je denar, če pravi čas, vreden še enkrat v Želim, da bi bila čez leto dni še otvoritev.«

Imate konjička?

Beti Jenšterle:

Kanarčku dajte tudi strd

Štiri kletke stoje ob kuhinjskem oknu. V dveh sta kanarinki, v eni zeleni papagaj. Četrty ptiček, tudi kanarček, je poginil pred nekaj dnevi, in gospodinja Beti ga kar ne more preboleti. Štirinajst let ga je imela. Kako ji je pel in krajša dni! Navdiš se na žival, živo bitje je in član družine postaja, prvi.

Beti Jenšterle pozna ljudi v Šorlijevi v Kranju kot človeka, ki se mu smilijo živali. Pri njej dobe zatočišče vsi mucki ali kužki, ki so brez doma. Zanje si prizadeva toliko časa, da jim preskrbi novi dom. Živali ne da vsakomur, le tistim, o katerih ve, da bodo zanje

res skrbeli. Tudi ptički, ki jih ima v kletkah v kuhinji, so najdenčki. Ali so se sami zatekli na balkon ali pa so ji jih prinesli otroci.

Zanimivo je, s čim vse postreže ptičkom. Ne le ptičjo pičo, ki jo kupimo v trgovini, njeni ptički imajo tudi zunaj kletk po posodicah koruzni in pšenični zdrob, semena trav, ki jih sama nabere, suhi rmanov cvet, gozdni sladkor, cvet kamilice, od časa do časa tudi kamilični čaj, posebno takrat, ko se skubijo, suhi kruh, vitamini, najboljše v obliki peska, jajčne lupine, ribjo kost, pa seveda zelenjavo, regrat, radič, peteršilj, zeleno. Le majniške solate ne dajate kanarčkom, prvi Beti, ker je premeška. V mala korita jim da zemljo, saj najdejo v njej vedno kaj zase. In če boste hoteli, da vam bo kanarček res lepo pel, mu dajte med.

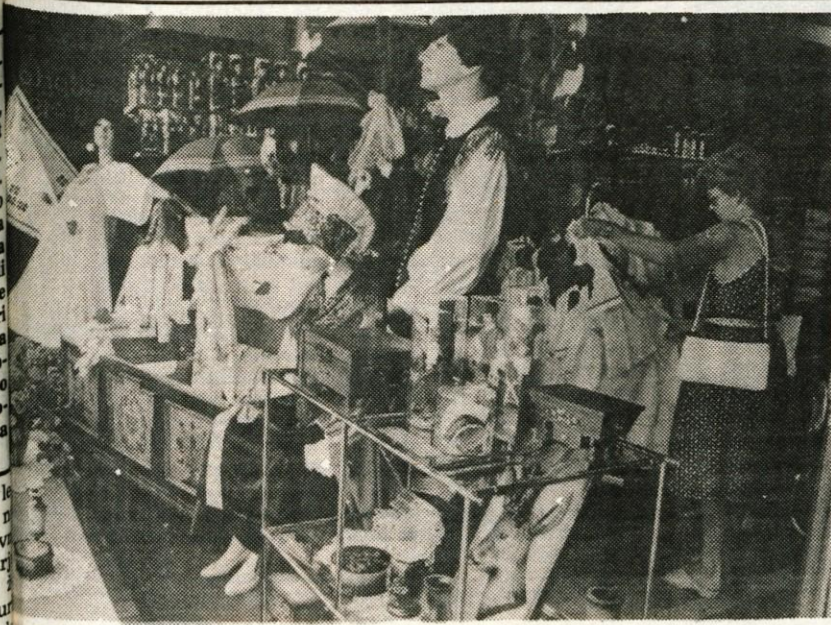
D. Dolenc

Komercializacija v kulturi

KIČ V KULTURI OKOLI NAS

Ljubljana — Skoraj vsak je že kdaj iskal darilo, ki bi bilo izrazito slovensko: lutko, oblečeno v narodno nošo, slovenski spominek, kaseto ali ploščo z narodno pesmijo. Ali je to, kar lahko dobimo, res podobno narodnemu blagu, ali pa je tudi te predmete — tako kot nekatera področja kulture sploh — zajela komercializacija, skratka tako imenovani kič kultura?

»Bogate zakladnice kulturne dediščine trgamo drobce in jih neredko brez pomena estetskega čuta in nedomiselnost predstavlja moji in drugim kot neke note...«

»Dokler bo družba namenjala veliko denarja oziroma družbene podpore amaterski kulturi, bo nastajala poplava amaterstva. Če začne v tej kulturi prevladovati le poslovnost, potem iz narodnih skupin postanejo narodnozabavne skupine, ki pojejo in igrajo osladno glasbo, in se oblačijo v narodne noše, ki to niso več, pač pa nekešni gledališki kostumi.«

Ko ravno omenjamo narodne noše: ali jih sploh znamo sešiti tako, kot zahteva izročilo o pravi avtentični narodni noši?

»Bojim se, da ne. Vsaka šivilja si po svoje predstavlja, nekatere dodajajo neumestne dodatke. Verjamem, da je povpraševanje po tem veliko, folklorne skupine jih rabijo, zdenci jih naročajo iz domotožja ali za svoje kulturne nastope... Tisti, ki hočejo sešiti narodno nošo, lahko pogledajo v knjigo, ki sem jo izdala pred leti. Tudi kroje ima. Knjiga je, žal, izšla z nekajletno zamu-

do zaradi nasprotovanja, češ zakaj naj bo v strokovni knjigi tudi krojna pola za vsako nošo. Izkazalo pa se je, kako potrebno je to. Zdad pripravljam mapo noš, prav tako s kroji, v kateri bodo narodne noše za posamezna območja. Žal pa vem, da bodo posamezni elementi narodnega blaga, kulturne dediščine za najrazličnejše namene, še vedno iztrgani iz celote in skomercializirani.«

»Ali ljudje sprejemamo takšno lažno podobo sveta, ki nam jo ponujajo izložbe kiča?»

»Veliko sem na terenu, na podeželju, in vem, da prav v preprostih ljudeh živi velika želja po uživanju prave kulture. Odklanjajo vsako ponarejanje, osladnost, vse ponarede, ki jih ponuja trg. Za tako stanje, ko je za lažno podobo sveta tudi ugodna klima, je kriva prav družbena podpora prevladujočemu ne-kvalitetnemu amaterizmu. Narobe pa je to, da se ljudje ne morejo odločiti in ne znajo presoditi, kaj je prav: niso zvedeli v šoli, kaj je dobra slika, dobra glasba, kaj ceniti v kulturni dediščini. Zato se včasih sprašujem, ali je potem umetnost rezervirana samo za elito; ta namreč zaradi izobrazbe lahko izbira med slabim in dobrim, lahko kupuje dobro sliko, poslušaj dobro glasbo...«

»V Evropi, pa tudi že pri nas, vse več mladih poslušaj tudi kvalitetno resno glasbo. Ali ni to znak, da se ljudje vendarle obračajo k osnovnim vrednotam, ki jih prinaša kultura?»

»Menim, da se v vsaki kulturi pojavlja tudi kič kultura: iz preveč slabega se navadno loteva odpor, in prav to čutijo zdaj mladi — ne glede na to, ali poslušajjo navadno, moderno ali klasično glasbo. Mladi rastejo v dilemah, bolj razmišljajo, zato imajo drug odnos do sveta in do kulture. Prenekatera generacija pa ni imela kaj izbirati, marsikdo niti ni poznal kaj boljšega kot kič kulturo, pa naj gre za glasbo, literaturo ali slikarstvo. Neštokrat sem se na svojih potovanjih po Sloveniji prepričala, da si ljudje želijo videti, slišati, doživeti kaj kvalitetnega. Toda vse preveč je na voljo le pogrošno, in v poplavi takšne umetnosti in kulture pač ni dovolj prostora za kaj drugega.« L. M.

Linhartovi dnevi v Radovljici

PODELJENE LINHARTOVE PLAKETE IN PRIZNANJA

Radovljica — Na sinočnji slovesnosti v osnovni šoli A. T. Linhart so podelili letošnje Linhartove plakete in priznanja za prizadevno delo na področju kulture. Na slovesnosti je govoril Ciril Zlobec, književnik in predsednik RK SZDL Slovenije. V kulturnem programu je nastopil Komorni moški zbor A. T. Linhart, recital poezije Cirila Zlobca pa so predstavili člani Linhartovega odra.

najaktivnejše društvo v Radovljici je Linhartovo plaketo prejelo Svoboda Tomaz Godec iz Bohinjskega. V društvu je več kot 150 članov, ki delujejo v folklornih skupinah, pevskih, tamburaških in ličiliščih sekcijah. Društvo z dolgoletno tradicijo je znalo poskrbeti tudi za mlade, tako da kulturno življenje v Bohinju ni nikoli zamrlo. V njih letih sta oživela tudi ženski pevski zbor, ponovno je začel delovati tamburaški zbor. Še posebej pomembno pa je prizadevanje društva za dvig kvalitete: na ta način si želijo vzgojiti domačo publiko, zahtevna kot je — zna kritično sprejeti predstavo ali nastop in od iz-

vajalcev pričakuje vedno boljše stvaritve.

Linhartovo plaketo kot pomemben prispevek k ohranjanju krajevnih zgodovine je prejel Janez Šmitek, in sicer za svojo knjigo o kroparski kroniki NOB. Knjiga, v kateri je Šmitek zbral in prikazal celovito dogajanje v Kropi in okolici med vojno in o poteh kroparskih partizanov, je izšla letos ob občinskem prazniku.

Linhartovo plaketo je prejel tudi Ivan Ravnik. Je najstarejši pevec, saj že 48 let poje v glasbenih skupinah, zdaj pri Komornem zboru A. T. Linhart Radovljica. Že leta 1934 se je vključil v Prosvetno društvo Radovljica ter v njem kot pevec in organi-

zator sodeloval vse do vojne, po vojni pa je bil eden ustanoviteljev mešanega pevskega zbora. Je vzor, kako je treba gojiti in ljubiti slovensko pesem.

Letošnja Linhartova priznanja pa so prejeli: Ludvik Knafelj za prizadevno delo na področju ljubiteljske kulture, Ciril Kraigher za dolgoletno dejavnost na področju ljubiteljske kulture, Olga Mlaker za vsestransko organizacijsko delo na področju kulture v združenem delu, Rajko Repe za dolgoletno sodelovanje pri godbi na pihala Gorje in Albin Završnik za dolgoletno ustvarjalno dejavnost na področju zborovskega petja.

FESTIVAL ALPINISTIČNIH FILMOV

Kranj — Jutri, v soboto, 13. decembra, ob 20. uri bodo v kinu Center predvajali alpinistične filme. Tokrat se v Kranju že tretjič predstavljajo amaterski filmski snemalci z alpinistično tematiko.

ki bodo prikazani na kranjskem festivalu, je izbrala strokovna žirija Planinske zveze Slovenije. Letos sestavljali dr. Tone Strojnik kot članik Planinske zveze Slovenije in Mužič iz Vesna filma ter režiseri Potočnik in snemalci Radoš in predstavnik RTV Ljubljana. Filmji so bili predstavljeni že v aprilu, vendar pa zaradi slabega obilja kriva kvaliteta filmov, temveč izracija. Ob tem kaže morda opoziti na drug problem, ki žuli sne. Filmji namreč ne pridejo na ljude televizijo, in sicer z izgovorom zaradi tehničnih pomanjkljivosti. Naše filme presnemamo video tehniko, kažejo pa jih na tujih — žal le na italijanski. Takovski odnos bi si morda lahko ali s strahom pred konkurenco, profesionalni snemalci boje vse kvalitete amaterskih filmov. Ne-

pravah, ki se jim vedno mudi. Avtor je bil dve leti instruktor v šoli za nepalske gorske vodnike v Manangu. V tej šoli se višinski nosači nauče tudi tehničnih prvin, ki jih številnim izkušnjam navkljub še vedno manjkajo. Snemanje v dveh zaporednih letih pokaže tudi napredek v gradnji poti in mostov, napredek, ki ga pri enkratnem obisku ne opazimo. Vtise še poglobita originalna glasba in avtorjev komentar.

Festival se bo končal s filmom Petra Podgornika o Patagoniji. Jugoslovani tudi na tem, skrajno južnem delu Amerike postajajo alpinistična veselja. Dve prvenstveni smeri in osvojitve obeh glavnih vrhov, Cero Torreja in Fitz Roja, nas uvrščata med tiste redke izbrance, ki jim je to že uspelo. Posebno doživljaje v filmu je srečanje dveh naših odprav, ki sta bili tam istočasno in sta se sestali pod samim vrhom Cero Torreja.

Peter Markič bo predstavil Himalajo, kot je ne moremo spoznati na od-

pravah, ki se jim vedno mudi. Avtor je bil dve leti instruktor v šoli za nepalske gorske vodnike v Manangu. V tej šoli se višinski nosači nauče tudi tehničnih prvin, ki jih številnim izkušnjam navkljub še vedno manjkajo. Snemanje v dveh zaporednih letih pokaže tudi napredek v gradnji poti in mostov, napredek, ki ga pri enkratnem obisku ne opazimo. Vtise še poglobita originalna glasba in avtorjev komentar.

Peter Markič

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V Prešernovi hiši je na ogled razstava ob 150-letnici izdava Prešernovega Krsta pri Savici. V Mali galeriji je odprta novoletna prodajna razstava del članov Likovnega društva Kranj. V galeriji Mestne hiše se predstavljajo umetniki iz Zemuna.

V Kava baru je na ogled prodajna razstava grafik akad. slikarja Jožeta Ciuhe.

PREDOSLJE — Jutri, v soboto, ob 19. uri bo v Predosljah gostovala dramaska skupina KUD M. Valjavec iz Preddvora s komedijo Fadila Hadžića Človek na položaju, v režiji Mihe Krišljaja. V nedeljo, 14. decembra, ob 16. uri bo predstava v Podnartu.

JESENICE — V razstavnem salonu Dolik je odprta skupinska razstava likovnih del članov likovnega kluba Relik Trbolje.

V galeriji Kosove graščine je odprta razstava Po koroških partizanski poteh.

RADOVLJICA — V galeriji Šivčeve hiše je odprta novoletna prodajna razstava likovnih del in predmetov uporabne in dekorativne umetnosti. Razstava je odprta vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

ŠKOFJA LOKA — Muzejske zbirke na loškem gradu so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure.

V prostorih Loškega odra je odprta razstava fotografij škofjeloških fotoklubov.

GORENJA VAS — Jutri, v soboto, ob 19. uri bo v osnovni šoli Ivana Tavčarja koncert, na katerem nastopajo ženski pevski zbor Kolektor iz Idrije, sekste Viharniki iz Gorenje vasi in moški pevski zbor Uranarji iz Gorenje vasi.

SOVODENJ — Dramaska skupina KUD Jerzeršek bo jutri, v soboto, ob 19. uri v Sovodnju uprizorila veseligoj Cvetka Golarja Gosposka na kmetiji. Predstavo bodo ponovili tudi v nedeljo, 21. decembra, ob 15. uri.

SLOVENC SLOVENCA VABI

Škofja Loka — Pevski zbor Lubnik Škofja Loka prireja danes, v petek, kulturno prireditve, na kateri poleg pevskega zbora Lubnik nastopajo tudi moški pevski zbori iz Kočevja, Ptuja in Logatca. Prireditve bo v prostorih osnovne šole Ivana Groharja v Podlubniku ob 19.30. Vstopnice so na voljo eno uro pred začetkom v osnovni šoli Podlubnik.

ŽENSKI NONET TOMO ZUPAN

Kranj — Ženski nonet ŠKPD Tomo Zupan iz Kranja se je konec novembra v Knjaževcu na zvezni reviji slepih glasbenih skupin izredno odrazil. Strokovna komisija, ki je nonet povabila na pevsko srečanje na podlagi poslušanja posnetkov, je o nastopu menila, da dosega že profesionalno raven in skupini, ki jo sestavljajo pevke z vse Gorenjske, prisodila plaketo za prvo mesto.

Nonet Tomo Zupan je pevka skupina, ki se je v zadnjih letih zelo uveljavila. »Nastopamo kar veliko,« je povedala organizacijska vodja skupine Majda Muri: »Redno nastopamo na srečanjih oktetov, tako v Mojstrani kot v Šentjerneju, letos smo pele v Cankarjevem domu, večkrat nastopamo v Škofji Loki, za ljubljanski radio pa smo letos snemale že dvakrat.«

Čprav je v tej pevski skupini poleg slepih tudi nekaj videčnih pevka, je delo s takšno skupino vendarle nekaj posebnega. Dolgoletno sodelovanje s skladateljem Slavkom Mihelčičem, ki pripravlja priredbe za kranjski nonet, se je obrestovalo. Tudi pevke vaje, ki jih vodi zborovodkinja Marinka Mihelčič, so posebej pripravljene po specifični metodi, prilagojeni slepim. Mentor Slavko Mihelčič ima s tem izkušnje, saj vodi tudi oktet Louis Braille pri zvezi slepih Slovenije. Nonet Tomo Zupan, ki ga po strokovnih ocenah v Kranju uvrščajo takoj za APZ France Prešeren in cerkljanskim zborom Davorin Jenko, načrtuje za to sezono osem koncertov po vsej Gorenjski. Vendar pa to še ne bo vse, saj jih čakajo tudi nastopi v Mariboru, v Smederevski Palanki, nastopi za delavce na začasnem delu v tujini, vabijo pa jih tudi v delovne kolektive na nastope ob delovnih jubilejih. Svoj program je ženski nonet letos še dopolnil in popestril z vezano besedo, pri čemer sodelujeta igralca Nadja Strajnjar in Jure Svobljak.

L. M.

MONOGRAFIJA O BOHINJU

Monografija Bohinj nikakor ni navaden zbir posnetkov, pač pa v posebno harmonijo letnih časov, ur dneva ujeta skrivnost, in obenem dinamična podoba jezera in doline pod Triglavom.

Še so lepe knjige, bi lahko človek vzkljnil, ko dobi v roke monografijo o Bohinju, kakršna je nastala s kamero mojstra fotografije Joca Znidaršiča. Ne glede na to, da se morda Slovenci ali pa tudi kdorkoli, ki zelo dobro pozna Bohinj z njegovimi znanimi in manj znanimi, tudi skritimi lepotami, na takšno knjigo odziva tudi zelo čustveno, pa monografija ne po estetiki, ne po likovni ali oblikovni plati nima prav ničesar zgrešenega. Znanemu fotografu Znidaršiču, nekateri mu celo priznavajo laskavi naslov najboljšega fotografa v Jugoslaviji, se je posrečilo v knjigi, ki je nastajala celih pet let, združiti informativno sporočilo v imenitni obliki. Slike, ki vstajajo pred nami ob listanju tudi oblikovno lepo opremljene knjige (opremil jo je Miodrag Vartabedijan), so podoba skrivnostnega sveta, osupljivo lepega, domala že nestvarnega, že blizu romantičnih pokrajin, znanih s slik starih mojstrov. Toda Bohinj, kot ga je doživljal dolga leta s fotoaparatom v rokah Joca Znidaršič, je realen svet, tudi dinamičen, ves naš sredi alpskega sveta, le umetnik fotografije ga lahko približa našim očem v obliki, ki da realnemu svetu posebno »glorijo.« Žal pa te glorio, kot pravijo Bohinjeci nenavadnemu naravnemu pojavu v bohinjskih gorah, v Znidaršičevi knjigi ni. Vendar pa zaradi tega njegovemu videzju Bohinja prav nič ne manjka, piše v spremni besedi k monografiji prof. dr. Janez Milčinski, tudi sam prebivalec in velik častilec Bohinja. Monografijo dopolnjuje tudi posebej izbrano besedilo pod fotografijami (približno 170 jih je) izpod peresa Željka Kozinca. Skratka, knjiga, pri kateri je bralcu in ljubitelju tega lepega dela Slovenije kar žal, da ni mogla zajeti 1200 fotografij, kolikor jih je avtor pripravil.

Ob tej monografiji je sklenila Državna založba Slovenije, ki je knjigo izdala, da bo Bohinj prva iz zbirke Slovenija, ki naj v nekaj naslednjih letih na podoben način kot Znidaršičeva prikaže Slovenijo danes, v zgodovini in z namigi za prihodnost.

L. M.

SREČANJE Z DANETOM ZAJCEM

Kranj — Osrednja knjižnica občine Kranj vabi v torek, 16. decembra, ob 19. uri na srečanje s pesnikom in dramatikom Danetom Zajcem ob njegovi knjigi Zarotitve. Prireditve bo v časopisni čitalnici Osrednje knjižnice v Tavčarjevi 41. Ob tej priložnosti bo v avli tudi razstava knjig Daneta Zajca.

DOMAČI ZDRAVNIK

Korenje za zdravo črevesje, proti zgagi in glistam...

V korenju je veliko karotina, iz katerega nastaja vitamin A, precej vitamina E, imenovanega plodnostni vitamin, in še vitamina H, ki uravnava delovanje lojnih žlez ter preprečuje zamaščenost kože in prezgodnje izpadanje las; dokazali so tudi vitamine B1, B2 in B6, pantotensko kislino, eterično olje, fitosterin, stigmaterin, glutamin, jabolčno kislino, pektin, galaktan, araban, ksantofil, asparagin, maščobo, celulozo, beljakovine, sluz in škrob. Sok, iztisnjen iz nastroganega korenja, je zaradi plavajočih delcev rdečkast.

Korenje je ena izmed najstarejših povrtin. Gajili so ga že mostiščarji v mlajši kameni dobi pred približno 4000 leti. Korenje ni samo okusna zelenjava, marveč ima tudi zdravilne učinke, katerih se ljudje, žal, še zmeraj premalo zavedajo.

Korenje je eno izmed najboljših sredstev, s katerim se obvarujemo gnilobnih procesov v črevesju oziroma jih najhitreje ozdravimo. Je eno izmed najboljših zdravil pri želodčno-črevesnem katarju in spravi tudi najboljčljivejši želodec in črevesje prav hitro spet v red. Posebno pri želodčnih in črevesnih boleznih dojenčkov in malčkov dosega v otroških klinikah najboljše uspehe. Nastrgamo 500 g olupljenega korenja in ga skuhamo z 2000 g vode v gosto kašo, jo pretlačimo skozi sito in primešamo 1 liter goste mesne juhe (juha iz govejega repa). To je zelo hitro prebavljiva jed in priporočljiva za ljudi z bolnim črevesjem in želodcem.

Korenjev sok vs-kava odvečno želodčno kislino in pekoča zgaga brz poneha. Vsekakor odpravi 1/4 litra korenjevega soka zgago brez posledic in učinkoviteje kot kemična soda bikarbona.

Korenjeva dieta je zelo pomembna pri shujševalnih kurah, odpravljanju vodeničnih oteklin in pri ledvičnih boleznih.

Malokdo ve, da surovo korenje najhitreje prežene iz črevesja gliste. V ta namen je treba na dan pojesti dva do tri surove korenčke.

Kadar pri dojenčkih z mlečno prehrano ne dosegamo več nobenega napredka, jim dajemo namesto mleka korenjevo kašo. Telesni razvoj postane očiten, otroci dobijo svež videz, telesna teža se poveča, predvsem pa se poveča odpornost proti nalezljivim boleznim. Čeprav ni v korenju posebno veliko vitaminov B in C, pa je karotin, zasnova vitamina A, zastopan zelo obilno, iz njega namreč v jetrih nastaja vitamin A. Vseh zdravilnih snovi v korenju še ne poznamo, lahko pa z gotovostjo trdimo, da jih ta dragocena zelenjava vsebuje še več.

MORDA VAS ZANIMA

Pitna morska voda

Zelo se motimo, če mislimo, da je vse naše morje enako slano. Na dnu našega morja so blizu obale številni sladkovodni izviri, tako imenovane vrulje. Še posebej veliko jih je v podvelebitskem kanalu, pod Mosorjem in Biokovim. Teh izvirov je toliko, da na posameznih krajih povsem spremenijo slanost

morja. Ponekod je morska voda tako malo slana, da jo lahko pije celo živina (v zalivu Žrnovnica pri Senju, v zalivu Vrulja pod Dupcem, na sedlu med Mosorjem in Biokovim). Naši geologi in hidrologi so narisali zemljevid Jadranskega morja, na katerem so označeni vsi podmorski izviri. Ta zemljevid je zelo pomemben za vodno gospodarstvo na Jadranu, še prav posebej na otokih in v krajih, kjer primanjkuje pitne vode.

PRAV JE, DA VEMO

Kaj je fizikalna alergija

● To je nenormalna reakcija na fizikalne vzroke, na primer na vročino, mraz, svetlobo ali mehanični dražljaj.

Pri fizikalni alergiji poznamo dve vrsti reakcij: kontaktne in refleksne. Kontaktne (na dotik) se pojavljajo na mestih, kjer je učinek neposreden. Pojavi se, na primer, koprivnica na mestu, kjer je vplival mraz. Refleksne reakcije pa se pojavijo po uem organizmu ali na oddaljenih organih, na primer koprivnica ali napad nadihu zaradi učinka mraza ali vročine. Refleksne reakcije zaradi učinka fizikalnega dražljaja so lahko hude, povzročijo omedlevice ali nezavest in pojasnijo tudi posamezne primere utopitve.

● Kakšno je zdravljenje fizikalnih alergij?

En način je tak, da se bolnik daljšo dobo vsak dan krajši čas izpostavlja zmerni vročini, hladu ali drugemu fizikalnemu dražljaju. Tako lahko včasih postane odporen proti določenemu fizikalnemu dražljaju. Včasih pride do desenzibilizacije proti vročini ali mrazu z dnevnimi kopalnicami, ki so ustrezno vsak dan hladnejše ali toplejše. Tudi antihistaminiki so v nekaterih primerih uspešni.

ŠALE

Zelo stara bogata dama pride h kirurgu za lepotne operacije in reče:

»Ali ne bi mogli tudi meni odstraniti kake lepotne napake?«

Kirurg jo pogleda in reče:

»Pri nas ne obglavljamo!«

»Bi lahko ostal nekaj dni v postelji?« sprajuje mladenič, ko obišče zdravnika zaradi znakov splošne pomladanske utrujenosti.

»Ne, ne, raje nekaj noči.«

STE ZA NOVO, KRATKO STRIŽENJE?

Kot smo že zapisali, so kratke frizure zelo moderne. Pa tudi pripravne, mar ne. Tale je dokaj športna. V zatilju so lasje zelo na kratko postrizeni, na vrhu glave so nekoliko daljši, najdaljši pa nad ušesi. Resasto striženje daje občutek ponijevske mladostne razigranosti. Zakaj pa ne? Moda priporoča tudi rdečkasto barvo las.

Skrb za usodo otrok ni isto kot ljubezen. Kdor veliko skrbi zanje, ni ma časa za ljubezen.

Dušan Radović

MODA

Bi rade blestele v najdaljši noči v letu? Le dajte, izberite brokat. Letošnje zimo je zelo moden, pa naj bo iz njega sešita le bluza, bluzon ali pa cela obleka. Na naši sliki vam predstavljamo model, ki bi bil lahko pravišnji tudi za nosečnice: črno ozko krilo in brokatni bluzon.

KUHAMO, POKUŠAMO

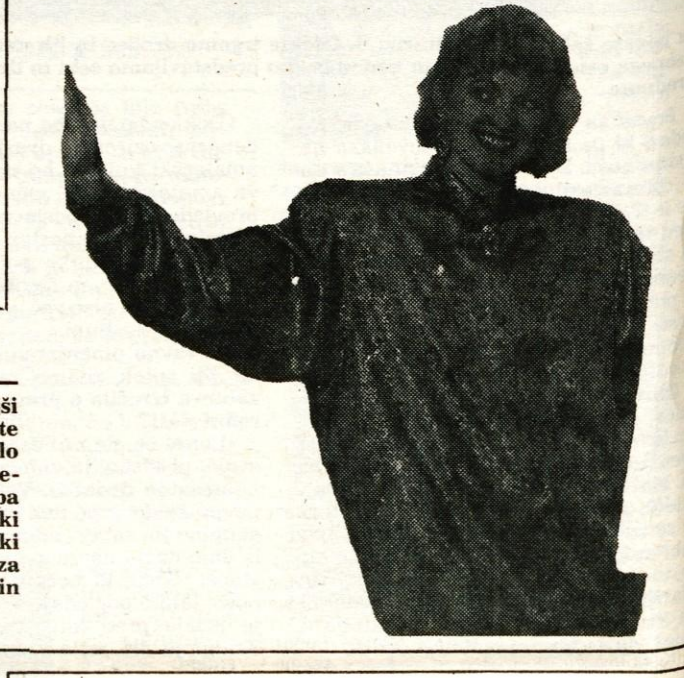
Jabolčna pita iz maslenega testa

Za testo potrebujemo: 30 dag surovega masla, 30 dag moke, sok pol limone, sol, približno 1 dcl vode. **Nadev:** 3/4 jabolk, 12 dag sladkorja, sok 1/2 limone, 6 dag rozin, 5 dag mandljev, rumenjaki.

Maslo zrežemo med 8 dag moke, napravimo z valjarjem in lesenim nožem za prst debelo masleno ploščo in jo damo na hladno mesto.

Iz ostale moke in drugih primesi zgnetemo zelo gladko vlečno testo. Na pomokani deski ga razvaljamo in zavijemo vanj masleno ploščo. Spodnje testo zavijemo na obeh podolžnih straneh, da se v sredini nekoliko prekrije, nato zapognemo še drugi dve strani. Pri tem pazimo, da se testo trdno prime maslenega testa in se ne delajo mehurji. Delamo na pomokani deski. Zloženo testo rahlo potolčemo z valjarjem, nato ga razvaljamo v četverkotnik, dolg in širok 30 do 40 cm. Razvaljano testo spet zložimo tako, da zapognemo najprej široki strani proti sredini, da se dotikata, nato podolžni, kakor zapiramo knjigo. Z omelom sproti ometamo moko s testa. Vzporedno z ozko stranjo potolčemo testo najprej z valjarjem, nato testo zložimo po dolžini in zatem šele po širini. Testo pokrijemo s prtičem in ga damo počivat za pol ure na hladno. Testo še dvakrat potolčemo, razvaljamo in zložimo. Vmes pa naj vsekakor počiva po pol ure, nazadnje malo dlje. Pred uporabo ga razvaljamo v približno 3 mm debel in 30 cm širok pravokotnik. Srednjo tretjino testenega pravokotnika obložimo z nadevom in jo pokrijemo z levo in desno tretjino tako, da je nadev dobro pokrit. Testo namažemo po vrhu z raztepenim rumenjakom tako, da nikjer ne teče čez rob. Teste okrasimo s programi ali s ploščicami iz testa. Spečemo ga v vroči pečici. Pečaka poplaknemo z mrzlo vodo, preden damo nanj testo.

Nadev: naribana jabolka pomešamo s sladkorjem, limoninim sokom, očiščenimi rozinami in na debelo zmletimi mandlji.

IZ ŠOLSkih KLOPI

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Z odgovori na vprašanja o uspešnici skupine Obvezna smer ste nas dobesečno zasuli. Vsi ste prav povedali, da je naslov pesmice Srce je popotnik. Iz kupa dopisnic je žreb izbral odgovor **Barbare Mencinger, 64264 Bohinjska Bistrica, Grajska 4**. Po pošti bo prejela lepo nagrado: kaseto skupine Obvezna smer. Čestitamo.

Vsem drugim pa za tolažbo in spodbudo pošiljamo besedilo skladbe s Stopove lestvice desetih najuspešnejših tujih popevk. **Pesem nosi naslov Take my breath away**, izvaja pa jo prikupna skupina Berlin (na sliki).

TAKE MY BREATH AWAY

Watching every motion in my foolish lover's game
On this endless ocean, fin'ly lovers know no shame
Turning and returning to some secret place inside
Watching in slow motion as you turn around and say
Take my breath away, take my breath away

Watching, I keep waiting, still
Anticipating love
Never hesitating to become the fated ones
Turning and returning to some secret place to hide
Watching in slow motion as you turn my way and say
Take my breath away, take my breath away

Through the hourglass I saw you in time you slipped away
When the mirror crashed I called you
And turned to hear you say
If only for today
I am unafraid
Take my breath away
Take my breath away

Watching every motion in this foolish lover's game
Haunted by the notion somewhere
There's a lover in flames
Turning and returning to some secret place inside
Watching in slow motion as you turn to me and say
Take my breath away

My love, take my breath away
My love, take my breath away

PRI TEHNIČNEM KROŽKU

»V torek prinesite v šolo čimveč škatel,« nam je naročil tovariš.

Pa smo jih res! Od zdravil, riža, čokoletnika, jajc, lepila...

Le kaj bo iz tega? In tovariš nam je pokazal, kaj vse se da iz tega napraviti. Iz škatel za jajca je nastal imeniten krokodil, izdelali smo mucka pri počitku in mucu na preži, leva in žirafa, noja in poley še palmo. Robot je kot pravi pa vesoljska ladja in raketa. Ne verjame-te?

Pridite v Sorico in si oglejte! Decembra bomo razstavljali v izložbi naše trgovine.

Učenci iz Sorice

BARVICE NISO NAJBOLJŠE

Vsem, ki rišete risbice z barvnimi svinčniki, svetujemo, da primete v roke raje črn flumaster, saj se barvice ob vsej sodobni tiskarski tehniki v časopisu slabo vidijo oziroma se nekatere sploh popolnoma izgube. Se spominjate letala, ki ga je narisal Sašo Tomič iz Škofje Loke? Namesto letala se je v časopisu videl samo pilot pa zvezde in napisi MIG.

Te besede naj veljajo tudi kot pojasnilo pridnim risarjem, ki pošiljate v uredništvo ljubke barvne risbice in zaman čakate, da bi bile objavljene.

PESEM O KRAVI

Krava muka, mukaš ti,
žalostna si videti,
Rad bi te razveselil,
kravo pa potolažil.

Žejna videti si prav,
vodo nosim ti v rokah.

Ko se vode našlempaš,
se nasmejš, okrepčaš.

Krava pa še vedno muka,
grdi smrad jo ven
na svežih zraku podi,
ko pa je na svežem zraku,
še besedice ne izgovori.

Barbara Novak, 5. c r.
OŠ Cvetka Golarja
Škofja Loka

NALIŠPAL SEM SE

Dobro se še spominjam tiste nedelje. Oče in mami sta se odpeljala v Ljubljano. Tako sem celo popoldne kraljeval sam doma.

Spomnil sem se na mamin nakit v predalih. Brž sem odprl prvega. Razgledoval sem se po prstarih, ogrlici, verižicah in uhanih. Roka mi je kar sama segla po obe skih. Najprej sem si nadel ogrlico in nataknil dva prstana. No, tudi uhani ne smejo manjkati! Torej brž z njimi na ušesa! Začel sem se obudovati v ogledalu. Kot kakšna princeska, sem si govoril. Kar zaljubljen bi se lahko vase, tako sem bil čeden. V drugem predalu sem odkril še mamičine poročne rokavice in prelep šal. Tega sem si ovil okoli vratu in sedaj sem se zdel še lepši kot prej. Ravno sem se ježil nad prevelikimi rokavicami, ko so se odprla vrata. Vstopila je mami. Od začudenja ni vedela, ali naj se smeje ali jezi. Slišal sem le še besede: »Brž snemi to s sebe, saj si kot klovn!«

Še danes ne vem, kaj ju je tako zgodaj prineslo domov.

Matjaž Perko, 5. b r.
OŠ Matije Valjavca
Preddvor

LEPA SI, MOJA DOMOVINA

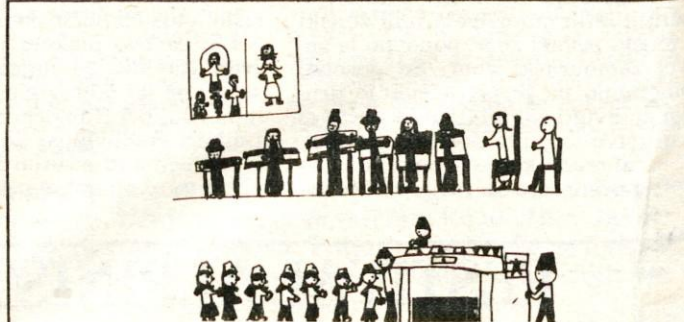
Jesenski dan je bil topel in poln svetlobe. Rumeno, rjavo, tu pa tam živo rdeče listje je pokrivalo stezo in šelestelo pod mojimi koraki. Dišalo je po jeseni, od visokih smrek v bregu pa je veter prinášal vonj po smoli. Stari grad na sivi, strmih skali se je belil v soncu in vabil, da ga obiščem.

Naslonil sem se na kamnito ograjo. Bilo je, kot bi iz orlovega gnezda nekje visoko v gorah opazoval pokrajino pod seboj. Jezero se je bleščalo, otok s cerkvico pa se je kot polh stiskal v klobuč. Pletnje in člani so se mi zdeli podobni orehovim lupinam, nežno so se zibali na valovih. Na cestni, ki kot obroč oklepa jezero, je bilo polno sprehajalcev, kot mravlje so bili.

Hribi so žareli v toplih barvah, gorski vrhovi nad njimi pa so bili sivi, prepredeni z belo mrežo meglice. Polje v daljavi je spokojno počivalo, s praznih njiv pa je prav do mene zaduhtelo po zorani zemlji.

S pogledom sem poiskal domačo hišo; manjša od škatlice vžgalic je bila, stisnjena k potoku, kot drobna ženica je mežikala v sonce. Toplo mi je postalo v srcu, najraje bi objel svoj dom, pa jezero, polja in gore — moje lepo domovino.

Boštjan Šolar, 6. c r.
OŠ Josipa Plemplja Bled

POSTALA SEM PIONIRKA

— Narisala Fikreta Tabaković, 1. a r. OŠ Simona Jenka Kranj, DE Center

SREČANJE Z DARETOM ULAGO

V četrtek, 20. novembra smo imeli v naši šoli obisk. Obiskal nas je znani igralec Dare Ulaga.

Zelo smo se ga razveselili in odhiteli v večnamenski prostor, kjer nas je gost že čakal. Kot vsak povabljen gost se nam je najprej predstavil, potem pa nam je povedal nekaj primerov iz svojega življenja na odru. Predstavil nam je vaškega posebnega Krjavlja. Zato se je moral primerno obleči in namaskirati. Oblekel je star, zakrpan vojaški plašč, stare hlače in velik črn klobuk, potem pa kar začel s Krjavljevim dogodiščinami. Krjavlja je zelo natančno in spretno zagral. Govoril je, da je Krjavelj ljudem eno in isto stvar kar po večkrat povedal, pa vselej drugače. Ker je bilo njegovo izražanje zelo zanimivo, nam je čas še prehitro minil. Od zabavnega gosta smo se poslovili in se mu lepo zahvalili za njegov nastop. Hrupno smo se vrnili v razrede in nadaljevali pouk. Takrat smo imeli ravno slovensčino in tovarišica nam je opis tega, kar smo doživeli, dala za domačo nalogo.

Ko sem bila že doma in pisala domačo nalogo, sem si zazelela, da bi se vsaj še enkrat srečala z igralcem Daretom Ulago.

Polona Zupan, 6. a r.
OŠ heroja Bračiča Tržič

Dvajset bogatih let sodelovanja Vatikanâ in Jugoslavije

BOŽIČ NI VEČ STRAH IN SRAMOTA

Ljubljana, 4. decembra — »Še vedno postavljamo v ospredje obrobne probleme in še vedno ne znamo vsi govoriti in pisati tako, da ne bi drug drugega žalili. Tega je vedno manj. Danes se ne bojimo več govoriti s cerkveno govornico, ni nas sram in strah reči in napisati božič ali velika noč. Verniki so bili vedno prizadeti, če se praznik ni smel imenovati s pravim imenom. Ker ustvarjamo ozračje zaupanja, je tega strahu vedno manj,« je o sedanji stopnji odnosov med družbo in verskimi skupnostmi v Sloveniji dejal naslovni škof dr. Vekoslav Grmič.

Večje medsebojno zaupanje, strpnost, razumevanje in spoštovanje drug drugega, spoznanje, da morajo tako verni kot neverni skupaj reševati sedanje težave v Jugoslaviji in se ločevati predvsem po tem, kdo je pripravljen iskreno k temu kaj prispevati in kdo ne (tako je dejal škof Grmič), ne pa se ločevati po očitaniu, kdo je veren in kdo ne, je pomemben napredek v odnosih med verskimi skupnostmi in samoupravno družbo v Jugoslaviji. Znak strpnosti in dialoga je tudi možnost, da bo letos ljubljanski metropolit, nadškof dr. Alojzij Šuštar, na božični dan spregovoril po radiu, pa da praznikov, bodisi vernih ali nevernih, ne omalovažujemo in jih ne izkoriščamo v žalitve čustev in nazora, ter tudi božična in novoletna čestitka, ki jo je na zadnji seji

sveta za odnose z verskimi skupnostmi pri republiški konferenci SZDL izrekel predsednik sveta Mitja Ribičič. Pri tem pa ne gre le za odnose z rimskokatoliško cerkvi, ki je najmočnejša v Sloveniji, ampak za vse verske skupnosti v Sloveniji, za njihov enakopraven položaj. Jugoslavija ne priznava prevlade supersil in v tem smislu tudi ne prevlade Vatikanâ in katoliške cerkve kot več vredne vere, vendar pa daje njima večjo pozornost, ker je tudi njun vpliv velik, je ob tem dejal Mitja Ribičič.

Za odnose med Vatikanom in Jugoslavijo oziroma našo državo in rimskokatoliško cerkvi, posredno pa tudi za odnose z drugimi verami v Sloveniji in Jugoslaviji, je bilo pomembno leto 1966, ko je bil 25. junija po skoraj treh letih tajnih pogajanj v Beogradu podpisan Protokol o sodelovanju med Vatikanom in Jugoslavijo. S podpisom niso bili le obnovljeni diplomatski stiki med našo in vatikansko državo, ki je v bistvu naša sosedâ, ampak so se odnosi med socialistično družbo in cerkvi začeli urejevati tako, kot je zapisano v naši ustavi. Leta 1952 je naša država prekinila diplomatske stike z Vatikanom, ker je papež Pij XII imenoval izdajalskega zagrebškega nadškofa Alojzija Stepinca za kardinala. Vendar je želja po obnovitvi odnosov tlela na obeh straneh. Pomembno za vzpostavitev sodelovanja je bilo leto 1960, ko so jugoslovanski škofje na škofovski konferenci v Memorandumu prvič javno priznali jugoslovansko ustavo in zakonodajo in naši vladi izrekli željo po dialogu ter se zavzeli za resnično zdravo in trajno sožitje med cerkvi in državo. Posebej so poudarili, da bodo vplivali na lojalnost duhovnikov in se trudili za razvoj naše narodne skupnosti.

Podpis Protokola pred 20 leti je bil za vse veliko presenečenje. Vatikan z nobeno od socialističnih držav medsebojnih odnosov nima urejenih tako, kot z nami, kljub mnogim poskusom, na primer z Madžarsko. Protokol doslej ni bil nikdar v nevar-

Kulturno, znanstveno in arhivsko sodelovanje

Poznavalci Vatikanâ in njegovih značilnosti pravijo, da bi sodelovanje z njim lahko razširila tudi na področja, ki niso popolnoma verska, Vatikan pa na našem primeru lahko vidi, kako socialistična družba rešuje odnose z verskimi skupnostmi. Vatikan ima znano akademijo znanosti, v kateri sedijo nobelovci. Ima analize znanstvenega in tehnološkega razvoja, bogata je kultura, saj muzeje letno obišče nad 20 milijonov ljudi in bi tam lahko bolje predstavljali našo kulturo. Bogate izkušnje imajo pri konzervaciji kulturnih spomenikov, za nas pomembno pa bi bilo arhivsko sodelovanje. Sedaj so dostopni arhivi do leta 1922, precej za nas pomembnih dokumentov pa se še skriva v italijanskih državah in cerkvenih arhivih.

Ne precenjujmo problemov, ki jih ni

»V Sloveniji zadeve dobro tečejo,« je dejal škof Vekoslav Grmič. »To je zasluga ljudi na obeh straneh, ki so razumeli bistvo sodelovanja in sporazumevanja. To je tudi znak odprtosti slovenske družbe. Ko je nastajal Protokol, so bili pomisleki nekaterih, zakaj se Vatikan z državo sploh pogovarja, zakaj za mnenje ne vpraša najprej njih. Varovati se moramo predimenzioniranja problemov in sklicevanja na podatke, ki jih sploh ni. Opirajmo se na dejstva, na resničnost, na podatke.«

Vatikan spoštljivo o Titu in Jugoslaviji

Ime Tita in Jugoslavije izgovarjajo v Vatikanu izredno spoštljivo. Na srečanjih naših in vatikanskih predstavnikov vedno omenjajo leto 1971, ko je predsednik Tito kot prvi voditelj socialistične države obiskal takratnega papeža Pavla VI. Temu obisku so sledili še drugi. Zastopniki Vatikanâ, predvsem kardinal Casaroli, so večkrat obiskali Jugoslavijo, v Vatikanu pa so bili naši zunanji ministri Miloš Minič, Josip Vrhovec, Lazar Mojsov in 17. novembra letos Raif Dizdarevič. Leta 1981 je takratni predsednik jugoslovanskega predsedstva Cvijetin Mijatović povabil papeža Janeza Pavla II na obisk v Jugoslavijo. Zelo pomemben razgovor s papežem Wojtilo pa je imel tudi decembra naš veleposlanik pri svetem sedežu Štefan Cigoj. O spoštovanju dogovorjenih odnosov med nami in Vatikanom priča tudi podatek, da je papež med zadnjim potovanjem po Avstraliji in nekaterih drugih deželah odločno zavrnil razgovore in sprejem raznih peticij z Jugoslaviji sovražno vsebino.

Želja po papeževem obisku obojestransko

Med zadnjim obiskom našega zveznega sekretarja za zunanje zadeve Raifa Dizdareviča v Vatikanu vprašanje papeževga obiska v Jugoslaviji ni bilo obravnavano, ker jugoslovansko vabilo Wojtili, naj nas obišče, še velja. Želja po koristnem obisku je obojestransko, tako vatikansko kot naša. zato pa morajo biti ustvarjeni pogoji, ki smo jih že začeli oblikovati. Obisk mora biti uspešen, poudarjajo na obeh straneh, saj bi kakršnekoli težave škodovali dosežanjem sodelovanju in razumevanju. Vsi pa želimo, da bo obisk čim prej, so poudarili tudi na seji sveta za odnose z verskimi skupnostmi pri republiški konferenci SZDL.

nosti, čeprav je prihajalo do motenj, ko eden ali drugi, ni bil dosleden; vendar uradnih intervencij v dveh desetletjih ni bilo. Vatikanska diplomacija, zelo skopa s pohvalami in premišljena v izjavah, poudarja, da je Protokol nekaj posebnega. Je eden najkrajših sporazumov, pa največji po vsebini, saj ga uresničujejo ljudje, tako verni kot neverni. V nekaterih cerkvenih krogih pri nas so bile težnje, da je sporazum preskop in bi bilo treba vanj napisati še nekatere konkretne stvari, vendar je Jugoslovanska škofovska konferenca to zavrnila in menila, da je Protokol zadosten, dovolj širok in prožen, da v duhu zaupanja in spoštovanja lahko rešuje in urejuje vse stvari. Da je res tako, potrjuje sedanji dobri in ustvarjalni odnosi med katoliško cerkvi in državo, med vernimi in nevernimi, čeprav so susedne preteklosti še vedno ovira na obeh straneh. Naša ustava ureditve je za Vatikan jamstvo, da verniki v okviru verskih zadev niso omejevani. Vatikan priznava pravni položaj verskih skupnosti v Jugoslaviji, mi priznavamo odločno besedo Vatikanâ pri vodenju katoliške cerkve

pri nas v verskih in cerkvenih zadevah, škofje pa lahko nemoteno sodelujejo s svetim sedežem. Le — ta od podpisa Protokola dalje zagovarja stališče, da se vera ne sme zlorabiti v politične namene, škodljivo Jugoslaviji. Vatikan obsoja dejanja političnega terorizma zoper Jugoslavijo. To velja za vse duhovnike, ne glede, kje živijo in čigavi državljanji so.

Podpis protokola je bilo modro politično, diplomatsko in tudi človeško dejanje. Tu di danes so stališča Vatikanâ in Jugoslavije do mnogih žgočih vprašanj sveta, od mirovnih prizadevanj, razorožitve do gospodarske pravičnosti sorodna ali zelo podobna. Vatikan je zainteresiran za trdno Jugoslavijo in vodilno in nevtrščeno gibanju, mi pa tudi na račun dobrih odnosov z Vatikanom lažje rešujemo probleme, ki nastajajo v delovanju verskih skupnosti. Vatikan tudi prek nas išče veze z drugimi verami. Na obeh straneh je interes, da se zadeve rešujejo sprotno, da se o stvarih in problemih pogovarjamo, pred njimi ne zapiramo oči in zatiskammo ušes, če so v prid zaupanja in trdnosti družbe.

J. Košnjek

Novost doma in na tujem

RAČUNALNIKI POMOG

Kranj — Pri Zvezi društev za cerebralno paralizo Slovenije so bili izdelani programi, ki jih je razvojna skupina strokovnjakov pripravila kot pomoč pri razvoju otrok. Idejni in vsebinski avtor je Vladimir Bitenc: »Nova metoda za izboljšanje motorične sposobnosti otrok s prizadetimi otroki, temveč je uporabna tudi za druga področja razvoja.«

Razvojni skupini so pomagali uresničiti zamisel tudi Iskrini programi merji in dijaki srednjega izobraževanja računalniške smeri, merilnimi Andrej Mrak.

Računalniške in video tehnika se nazadnje širita, domala ni več področja, kjer ju ne bi mogli uporabiti. Tudi v zdravstvu ju. Vendar pa je pot do programov včasih dolga in zapletena. Razvojni skupini pri Zvezi društev za cerebralno paralizo Slovenije pa se je v dobrem letu posrečilo pripraviti več računalniških programov za otroke, prizadete s cerebralno paralizo, pa tudi kot pomoč odraslim.

Idejni in vsebinski avtor petih računalniških programov je Vladimir Bitenc, specialni pedagog iz dispanzerja za mentalno zdravlje in nevrologijo kranjskega zdravstvenega doma.

»Prizadevanja, da bi otrokom s cerebralno paralizo pomagali pri učenju, gibanju, govoru in podobnem, so v kranjskem dispanzerju dolgoletna praksa. Strokovnjaki z več področij ves čas uspešno sodelujejo z Gorenjskim društvom za cerebralno paralizo. Znano so že nekatere uspešne metode, ki jih je prav to društvo prvo pri nas uvedlo kot

spodbudo otrokom s posebnimi potrebami. Ti otroci zato lahko tudi samostojno, čeesar si še pred leti ne stali ne strokovnjaki niso niti mogli predstavljati. Računalniški programi za njihove specifične potrebe so zato le nova vez z normalnim življenjem, to je učenjem za delom.«

Uporaba računalniških programov pri zdravljenju ni novost le pri nas, temveč tudi v svetu. Kaj lahko otroci počnejo s takšnim programom?

»Programi so izdelani tako, da jih lahko uporablja vsak, četudi prvič sede k računalniku. Uporabljajo jih lahko otroci različnih specifičnih učnih težavami, kot so motnje v gibanju, motnje orientacije v prostoru, vizualna, slišna, branja, pisanja itd. Nekateri podobne težave imajo tudi odrasli, potem ko okrevajo po možganski kapi ali pri različnih drugih možganskih poškodbah, zato bodo vaje iz teh programov v pomoč tudi njim.«

Gre torej za novo metodo...

Sv. Barbara, zavetnica karavanških

»OPOLNOČI SEM PRIŽGAL

Jesenice, 11. decembra — Avstrijski in naši delavci v predoru Karavanke so za svojo zavetnico sv. Barbaro izbrali Marušič Drolčeve, podpredsednico jeseniškega izvršnega sveta

Rudarji imajo svoje šege, ki jih, globoko pod zemljo, zvesto spoštujejo. Že od nekdaj je njihova zavetnica sv. Barbara, ki je baje živelâ v 3. stoletju kot hči poganskega kralja Dioskura. Zelo lepo dekle je oče zaprl v stolp, ker se ni hotela omožiti s kraljevičem Fabricijem in se ni hotela zrtvovati bogovom. Na skrivaj je sprejela krščansko vero, s čudežmi mnogo spreobrnila, oče pa ji je v besu odsekal glavo; za kaznen ga je takoj nato ubila strela.

Legenda je našla odmev in zgodaj so jo začeli prištevati k pomočnikom v sili. Rudar, ki je želel umreti doma, je v rovu prižgal lučko sv. Barbari.

V karavanškem predoru delajo rudarji in minerji globoko

pod zemljo v stalni nevarnosti. Sv. Barbara, svojo zavetnico, avstrijski delavci kot tudi naši spoštujejo in še pred uradno oblikirano svojimi postopki, prestar rudarski običaj.

Najprej so potrkali na vrata Marušič Drolčeve, podpredsednice jeseniškega izvršnega sveta in jo prosili, če bi hotela postati njihova sv. Barbara. Bila je zelo presenečena, a je takoj spoznala resnost prošnje in — privolila.

Ob predoru, pred vhod, so postavili kip sv. Barbare in se mu psovili.

»Po starih šegah redno obiskujemo rudarje. Sprejemajo nam z izredno pozornostjo in spoštovanjem. Pričakujejo, da se bo pogovarjala o delu in da

Posvetovanje o naravnem okolju in

ZNANSTVENA SPOZNAV

Bohinjska Bistrica, 11. decembra — Bohinj je v preteklosti s svojimi pesniki in pisatelji, prva znana likovna upodobitev Triglavâ in njegovega slovenskega filma so dogajanje postavili v imenitno naravno okolje. Stopniki Triglavâ so krenili na pot z bohinjske smeri...

Bohinj je tudi danes deležen precejšnje pozornosti. O njem je napisanih veliko poljudnih razmišljanj in znanstvenih raziskav, študij, strokovnih prispevkov.

Bohinjski posvet, ki so ga v tem tednu pripravili občinske skupščina in kulturna skupnost Radovljica ter bohinjske krajevne skupnosti Srednja vas, Stara Fužina, Koprivnik-Gorjuše in Bohinjska Bistrica, bo doslej znanemu dodal nova spoznanja o Bohinju in večino prispevkov strnil v Bohinjski zbornik, ki bo izšel do praznika radovljiške občine, do 5. avgusta prihodnje leto.

Stanje jezera se slabša

Dr. Dani Vrhovec iz biotehniške fakultete v Ljubljani ugotavlja, da segajo prve raziskave Bohinjskega jezera v konec prejšnjega stoletja. Vzorce jezerske vode so občasno pregledovali tudi v tem stoletju, vendar celovitih raziskav ni bilo, zato je primerjava današnjega stanja jezera s preteklim težava, in nepopolna. Rezultati letošnjih preiskav kažejo, da se stanje jezera slabša, vendar je tudi pred tem treba upoštevat, da je letošnje leto posebno — sončno in tople. Najbolj zbuja skrb, da se povečuje količina hranilnih snovi v vodi, da je v spodnjem plasteh jezera vse manj kislin in da se manjša tudi prodornost svetlobe na dno jezera. Spominjalska danst rast alg, ki obarva jezero zeleno, kaže na to, da je biologsko ravnotežje v jezeru že delno porušeno. Na to najbolj vpliva dotok hranilnih snovi, zlasti fosforja, iz kanalizacije in izpiranja umetnih gnojil s travnikov. Redne enkratmesečne meritve pokazale dotok večjih količin fosforja tudi iz jezerskih priplavkov, ki niso povezani z onesnaževalci. Morda je kriv kisli dotok

GAJO ZDRAVITI

ali kasete z računalniškimi programi za otrokom s cerebralno paralizo dobrodošla pomoč ne le pri delu, ampak tudi v medicini.

Kaj bodo pri delu uporabljali terapevti v dispanzerjih za otroke in odrasle. Uporaba je preprosta. Dober je vsak hišni računalnik (na primer ZX spectrum ali commodore) in barvni monitor ali TV sprejemnik. Terapevt lahko dela s skupino ali pa individualno. Računalniški programi za prizadete so učinkoviti zato, ker tehnika omogoča vidne in slušne dražljaje na človekova čutila in s tem aktiviranje možganov; to pa je obremenitveni trening za vzpostavljanje nerazvitih ali porušeni vez pri prizadetih oseb. Metoda do zelenih rezultatov pripelje hitreje kot druge, doslej uporabljene metode.

Nekateri otroci imajo govorne težave, težko se orientirajo v prostoru. Ali z novimi metodami lahko pomagamo otrokom, še preden s takimi težavami stopijo v šolo? Ali bo nova metoda učinkovita tudi pri rehabilitaciji odraslih, na primer po prometnih nesrečah?

Vladimir Bitenc, specialni pedagog

«Niso redki otroci, ki, na primer, s prirojeno poškodbo možganov pridejo v prvi razred in imajo velike ali manjše probleme z učenjem, branjem, pisanjem. Te težave odpravljamo z ustaljenimi oblikami terapevtskih tehnik največkrat že v predšolski dobi pa tudi kasneje. Računalniški program pa bo te metode dopolnil. Podobno je z odraslimi, ki morajo po nezgodi ponovno oživiti in usposobiti določene funkcije, naj bo to govor, branje, pisanje, gibanje; vse pa gre hitreje z moderno tehniko.»

Zdaj, ko je razvojna skupina pri Zvezi društev za cerebralno paralizo Slovenije izdala kasete s prvimi programi — zanje je bila na celjskem sejmu Vse za otroka podeljena zlata plaketa, odlično so bili ocenjeni na strokovni komisiji Zavoda za šolstvo SR Slovenije — pomeni, da jih v kranjskem dispanzerju že lahko uporabljate pri svojem delu?

«Žal še ne. Kasete lahko kupijo in tudi sicer jih zelo priporočamo osnovnim šolam, šolam s prilagojenim programom, zavodom za usposabljanje, dispanzerjem za usposabljanje, dispanzerjem za usposabljanje, dispanzerjem za usposabljanje, dispanzerjem za usposabljanje. V našem kranjskem dispanzerju žal nimamo nobenih aparatov, s katerimi bi mogli uporabljati te programe. V Zdravstvenem domu smo sicer dobili prostor, a je žal prazen, brez računalnikov. Programi so nastajali doma, le z dobro voljo, pomagali pa so tudi programerji iz Iskre in dijaki srednjega izobraževanja računalniške smeri v Kranju. Praktična uporaba za sedaj ni mogoča, vsaj dokler nam s pomočjo interesnih skupnosti ne bo uspelo zagotoviti vsaj osnov za terapevtsko delo.»

Možnosti za uporabo moderne tehnike so praktično neomejene. Skupina morda snuje že nekaj novega?

«Strokovni sodelavci v razvojni skupini smo si zamislili, da bi ob iskanju načinov za pomoč prizadetim osebam uporabili v povezavi z računalniško tudi vi-

Gorenjsko društvo za cerebralno paralizo je za razvijanje računalniških programov kot pomoč prizadetim otrokom prejelo zlato plaketo na letošnjem celjskem sejmu Vse za otroka.

deo tehniko. Menim, da bo kmalu mogoče izdelati programe z uporabo obeh tehnik, tako za terapijo prizadetih oseb kot tudi za področje vzgoje in izobraževanja sploh. Na ta način se bo mogoče lotevati učnih težav, programe bodo lahko uporabljali logopedi pa tudi v psihoterapiji za zdravljenje depresij, nervoz, težav vedenjsko motenih oseb.»

V razvitih deželah bi se za te novosti, ki lahko pomagajo tolikim ljudem, verjetno hitro našel denar za uvajanje programov v prakso in tudi za nadaljnji razvoj. Kakšne pa so možnosti pri nas?

«Za začetek dela v terapevtskem laboratoriju, kot ga imenujemo, bi za delno minimalno opremo rabili 10 milijonov dinarjev, kar ni dosti, a je vendar težko zbrati; osnovna oprema za delo terapevtskega laboratorija pa bi po naši oceni veljala dva — do trikrat več. Upamo, da bodo imeli posluh za modernejše zdraviljenje tudi v organizacijah združenega dela, zavarovalnicah, interesnih skupnostih, če bi jih naprosili za sofinanciranje teh načrtov.»

L. M.

PETKOV PORTRET

TILKA JAN

Debel sveženj papirjev ima na mizi: načrte za novi vrtec Palček. V Trziču so zbrali pogum, podrl starega lesenega Palčka nad Pekom in zdaj stroji že vrtajo v hrib pod Bistrico, da bodo razširili teren za novega Palčka. Prihodno jesen naj bi novi vrtec že delal, leto kasneje naj bi dobili tudi oddelke za dojenčke. Ti jo najbolj skrbe. Kaj vse že niso v Trziču poskusili za varstvo dojenčkov! Stanovanji so kupili za domače varstvo, zasebna varstva imajo na nekaj mestih. Ta problem se jim vleče že vsaj deset let in dve leti bo še treba potrpeti, potem pa bo boljše. Presneto, da bo!

Iz žirovskih hribov je doma, iz Breznice nad Žirmi. Kmečka družina, dvanajst otrok se je rodilo, deset jih je preželo. Tilka je bila najmlajša. Žiri so bile takrat pod Jugoslavijo, njihova Breznica pod Italijo. Otroci niso hoteli v italijanske šole. V Žireh so pri teti spravljali torbe in zvezke. Zandari so hodili k očetu, kje ima otroke, da jih ni v italijansko šolo. Tudi zaprli so ga. Potem je župnik našel srednjo pot: en dan so otroci hodili v šolo v Žiri, en dan v Ledine. Tilka je bila toliko mlajša, da je hodila samo v slovensko šolo.

Ne le njo, desetnico, v svet je poglaj skoraj vse otroke. Francko celo v Mursko Soboto, kjer je našla zatočišče tudi Tilka. Gimnazijo je naredila, potem jo je Francka vpisala v vzgojiteljsko šolo v Ljubljani, 1956. jo je končala.

Njena prva služba je bila v Bohinjski Bistrici, ko je bilo vse še zelo resno. Z zaprisego je sprejela prvo delovno mesto, češ da bo skrbna vzgojiteljica zaupanim ji otrokom, predana delu, napredku. Pogreša zdaj to resnost.

Rada je bila vzgojiteljica, toda nekaj v njej jo je gnalo na-

prej. Morda je bilo to delo zanjo premalo ustvarjalno. Za tri leta je ušla iz vrtecev, v komercialo, leta 1969. pa je prevzela ravnateljsko mesto Vzgojnovarstvenih organizacij Tončke Mokorel v Trziču. 1. januarja bo že 18 let. Vživela se je v Trzič in Trzičane, v te grajske zidove, v razmetane vrtece, na Deteljci, v Križah, v Šoli v Lomu, v Palček in 5 oddelkov male šole, celoletne, po 600 ur, in 80-urni program za štiri —do petletne otroke po krajšnjih skupnostih. Včasih so imeli tudi potujoči vrtec. In prireditev! Športni dnevi, športna tekmovanja, tekmovanja za prometne značke, za cibane planince. Ne vem, ali je to njena ali kogaj drugega ideja, toda Trzičani jo pripisujejo njej: vsakoletno praznovanje cibabanov planincev na Bistriški planini. Ob koncu šolskega leta se mladež z nahrbrniki in rumenimi rutičami pada na planino, tudi starši so z njimi. Velik piknik, poln drobiža, vse teka, se prekopicuje, igra, enkratni dogodki, ki vsako leto znova navdušijo Trzičane.

Vedno si je treba izmisliti kaj novega. Malim šolarjem so letos v Trziču rumene rutiče podelili miličniki. Naj ne bodo samo za strah, naj otroci v njih vidijo predvsem vzgojitelje, pravi Tilka.

Ni za velike vrtece: ljudje se tam izgube, ni domačnosti in pristnih vezi med kolektivom. Njej jih je vsaj delno uspelo

obdržati. Že vsa leta si prizadeva za normative. Največ 24 otrok naj bi bilo v oddelku od 4. do 7. leta, 20 do 4. leta, 16 v oddelkih za dve —do triletnike. Ko pa vidiš te hude stiske staršev, popustiš. Tvegaš na škodo otrok in tudi vzgojiteljic. Utrojene so ravno toliko ali pa še bolj, narejenega pa je manj. Moti jo, da vzgojiteljice gledajo na minute. Včasih tega ni bilo. A so tudi požrtvovalne, to je res. Ob vseh prireditvah so pripravljene pomagati. Hvaležne so, skromne. Zadnji čas je, da z branžnim sporazumom uskladijo osebne dohodke zaposlenih v šolah in vrtcih. Toda to bo še boj! Ko bi bilo vendarle to že enkrat za njimi, da se bodo potem spet pogovarjali o kvaliteti dela, o otrocih, ne le o denarju.

Za dan prosvetnih delavcev je Tilka Jan prejela priznanje, ki so ga letos v Trziču prvič podeljevali prosvetnim delavcem. Bila je pobudnik in organizator nepozabnih javnih praznovanj in prireditev, ki so odmevale po Gorenjski, piše v uradni obrazložitvi. Njeno ime je povezano s številnimi prenovami, z novimi vrtci v Trziču, številni oddelki se je v njenem času podvojilo, vedno je bila odločno za strokovno usposabljanje vzgojiteljic... Vse za zdravo, srečno otroštvo trziškega drobiža. In to je priznanje, o katerem so si vsi Trzičani enotni, da je prišlo v prave roke. D. Dolenc

LA LUČKO SV. BARBARI

razmerah, saj se je pojavila vodar. Ko se je v predoru zgodila nesreča, so najprej poklicali mene. Takoj sem se odzvala, se pogovorila z ženo ponesrečenega delavca in nasploh poskrbela za njegovo zdravljenje. Če kaj potrebujejo, se takoj obrnejo name, saj resnično verjamejo v svojo zavetnico. Jaz pa se med njimi zelo dobro počutim. Res je, da mi je edini ženski dovoljeno, da prihajam v predor. Na god sv. Barbare sem opolnoči postavila v predoru kipec sv. Barbare, rezbarsko delo, in prižgala lučko, ki stalno gori.»

Priznanje in čast, ki ju je deležna Maruša Drolčeva, ni bila nključna. Jeseniška podpredsednica je namreč nadvse delavna, predvsem pa izredno simpatična in prijetna ženska, razgledana

in inteligentna. Ob njej so Avstriji upravičeno začutili, da ne bo odrekla nobene pomoči, saj je dostopna, vljudna in prijazna, zato so jo tudi prosili, naj posebej zavetnico sv. Barbare. D. Sedej

Spomladi samopostrežna prodaja v dveh Merkurjevih trgovinah

DANES SO ZAČELI SELITI BLAGO

Kranj, decembra — V petek, — danes torej — je kranjski Merkur začeli seliti blago iz stare prodajalne nad Jelenovim klancem v prenovljeno staro Savo za Globusom, ki jo bodo za kupce odprli v ponedeljek, 22. decembra. Do marca prihodnje leto bo to le začasna rešitev, saj bodo dotlej temeljito obnovili prodajalno nad Jelenovim klancem, ki bo potem specializirana za prodajo orodja, okovja in vijakov. V stari Savi, ki je prav tako temeljito obnovljena, pa bosta pravzaprav dve prodajalni; prva bo specializirana za centralne kurjave in vodovodno instalacijo, druga pa za konsignacijsko prodajo.

V kranjski trgovski organizaciji Merkur so pred leti naredili pametno poslovno potezo, ko so kupili poslopje tik za Globusom, na vstopu v stari Kranj, kjer je bila nekaj tona Sava. Za skladišče so ga začasno dali v najem Iskre, spomladi letos pa so se odločili, da ga temeljito preuredijo in odpro v njem svoji prodajalni. Maja letos so se za trgovce začeli boljši časi, vendar pa so zelo hitro minili, 3. oktobra so bile spet zmanjšane razlike v cenah, je povedal direktor Merkurjevga tozda Trgovina na drobno Ivan Klanjšek. Pri Merkurju so torej hitro ukrepali, da so izkoristili pet ugodnih mesecev in v tem je skrivnost, da so tako rekoč edini gorenjski trgovci, ki zdaj temeljito preureja in odpira nove prodajalne.

Tja bodo torej do pomladi preselili prodajo tehnične blaga iz prodajalne nad Jelenovim klancem, ki jo bodo do marca temeljito preuredili in specializirali za prodajo orodja, okovja in vijakov. Tako so se odločili, ker je tja težko priti z avtom; malce bolje je, odkar so uredili parkirni prostor.

V stari Savi, kjer so preuredili površino 350 kvadratnih metrov, pa bodo spomladi odprli specializirano prodajalno za centralne kurjave in vodovodno instalacijo. Dostop z avtom je tja namreč lažje, urediti pa nameravajo tudi svoj parkirni prostor, ki bo namenjen kupcem. Druga nova prodajalna pa bo namenjena konsignacijski prodaji, kar bo novost in posebna zanimivost. Prodajali bodo električne in motorne kosilnice avstrijske firme Alko, toplotne črpalke nemške firme Klöckner, garniture ročnega orodja Belter, jeklo za sekalne nože in ročne žage firme Sandvik international, kasneje pa nameravajo ponudbo dopolniti še z drugimi izdelki.

Samopostrežni način prodaje

V preurejenih prodajalnah bodo prodajalci stopili izza pultov in se spremenili v svetovale kupcem. Uvedli bodo namreč samopostrežni način prodaje, kar je novost v naših trgovinah s tehničnim blagom. Kupcem torej ne bo več treba čakati v vrsti za pultom, kdaj jih bo prodajalec postregel. Nanj se bodo obrnili le po navset. Ivan Klanjšek nam je povedal, da domačih izkušenj ni, ogledali pa so si samopostrežno prodajalno s tehničnim blagom v sosednji Avstriji, kjer so se zelo pohvalili. Ne skrbi nas, je dodal, saj pri nas ljudje sami grade hiše in so pravi strokovnjaki za vse, kar pri tem potrebujejo. M. Volčjak

JA OPOZARJAJO IN SVARIJO

mi naravnimi lepotami navdajal bohinjske strani, ustvarjalci priro okolje Bohinja, tudi prvi pri-

ki izpira kamenine? V najslabšem stanju je zaliv ob Rakovem potoku, na drugem mestu je del med ribogojnico in hotelom Pod Voglom, še sorazmerno čist pa je zgornji del jezera. Čeprav ima Bohinjsko jezero v primerjavi z Blejskim to prednost, da se na leto teoretično izprazni dvakrat ali trikrat (Blejsko le enkrat na tri leta in pol), pa tudi za Bohinj velja, da bo ozdravitev jezera mogoča le, če bo nehal onesnaževati okolje.

Razvoja pa ni!

Za Bohinj je bilo narejenih že veliko razvojnih načrtov, investicijskih programov, ocen stanja in usmeritev za naprej — razvojna pa kljub temu ni bilo, je v prispevku o krajini in njenih razvojnih možnostih dejal Janez Bizjak iz Triglavskega narodnega parka. Krajina je na številnih mestih že propadla. Nekaj se je

dalo ločiti bohinjske stavbe na planinah od trentarskih, zdaj to ni več mogoče. Zakon o Triglavskem narodnem parku je nedvoumen: prepoveduje gradnjo počitniških hiš, vendar se vedno znova pojavljajo kršitelji. Parka še nimajo sposobni izkoristiti, rajše govorimo o njem kot o vsiljivi tvorbi, je dejal Janez Bizjak in opozoril, da bo zaživel šele tedaj, ko ga bodo tudi ljudje, ki živijo v njem, sprejeli za svojega. Načrtovanje napredka na račun jezera pomeni spodkopavanje razvoja turizma. Razumljivo je, da bohinjske gostinsko-turistične organizacije in počitniški domovi Bohinj le »izkoriščajo«, ne najdejo pa namenskega denarja za turistično in drugo infrastrukturo, za varovanje okolja, za izboljšanje preskrbe...

Zapuščene stavbe niso v ponos

Bohinj je tudi za etnologa eno najbolj vabljivih raziskovalnih območij na Slovenskem, priznava dr. Tone Cevc iz Inštituta za slovensko narodopisje Sloven-

Skupščina občine Radovljica je odlikovala Joca Žnidaršiča, urednika fotografije v Delu in avtorja monografije o Bohinju, z medaljo občine. Priznanje je Žnidaršiču v sredo še pred začetkom posvetovanja o Bohinju, izročil predsednik radovljiške občinske skupščine Bernard Tonejc.

ske akademije znanosti in umetnosti. Dosedanje raziskave hiše so potrile, da so bile za v čer obraz alpske hiše potrebne poleg ustvarjalnega miru tudi ustrezne gospodarske razmere. Nam morda danes ta pogoja manjkata, kot bi smeli soditi ob pogledu na idilično bohinjsko krajino, v kateri pa, žal, vidimo tudi številne zapuščene in zanemarjene stavbe ter stehnzirane hiše, ki niso v ponos Bohinju? C. Zaplotnik

Slava Pelko je prejela priznanje Zveze telesnokulturnih pedagogov Jugoslavije

Preveč sedenja in premalo gibanja

Kranj, 11. decembra — Slava Pelko iz Zgornjih Bitenj, profesorica telesne in zdravstvene vzgoje na kranjski »gimnaziji«, je včeraj v Ljubljani prejela priznanje Zveze telesnokulturnih pedagogov Jugoslavije. To je bilo že četrto pomembnejše priznanje za njeno delo v šoli in zunaj nje. Prejela je zlato značko mentorja šolskega športnega društva, Bloudkovo plaketo in posebno priznanje Zveze socialistične mladine Slovenije; veliko pa ji pomeni tudi to, da so jo v osnovni šoli Lucijana Seljaka v Stražišču, kjer je več let poučevala telesno vzgojo, vodila šolsko športno društvo in razne krožke, imenovali za častno članico društva.

Za priznanji se »skriva« delo — v šolski telovadnici, v raznih telesnokulturnih in izobraževalnih organizacijah, v sindikatu in drugod. Devetkrat je bila mentorica šolskega športnega društva, organizirala in vodila je seminarje za gimnastične vodnike na Gorenjskem ter tekmovanja v odbojki, rokometu in gimnastici, opravila je izpite za učitelje plavanja, drsanja in smučanja, redno se udeležuje sindikalnih prvenstev, vodi aktiv za zdravstveno vzgojo na Gorenjskem — in še bi lahko naštevali.

Na zdravo, športno-rekreativno življenje se je navadila že doma, v družini. Oče je med prvimi imel smučī, mama jo je vodila po hribih in na kolesarske izlete, tudi do Postojne in do Bleda, rada je drsala po bližnjih zaledenelih bajerjih. Veselje do športa ji je vcepila tudi Meta Oblakova, dokončno pa se je za študij na tedanji visoki šoli za telesno kulturo odločila na vaditeljskem tečaju za gimnastiko v Kopru. Že med študijem je tri leta učila telovadbo v osnovni šoli v Stražišču, potem je bila šest let v škofjeloški gimnaziji, še štiri leta v Seljakovi šoli, zdaj pa je že trinajst let na kranjski gimnaziji, kjer poučuje telesno in zdravstveno vzgojo.

»Zdravstveno stanje naše mladine se slabša,« ugotavlja. »Vse več je obremenitve, ki zahtevajo od dijakov sedenje in mirovanje, medtem ko jim zmanjkuje časa za gibanje. Ko sem prišla na gimnazijo, so dijaki prvih letnikov imeli po tri ure telovadbe na teden, zdaj je imajo le dve. Tudi šolski normativi so previsoki. Pri telovadbi je naenkrat po trideset deklet. To je odločno preveč: ne da se delati, vseh ni mogoče navdušiti za vadbo, niti jih navaditi na delo,« je dejala Slava Pelko in opozorila: »Časi, ki se nam obetajo, bodo zahtevali telesno in duševno zdrave in odporne ljudi.«

C. Zaplotnik

Seja predsedstva Kolesarske zveze Slovenije

Srboriteži sekali v prazno

Ljubljana, 6. decembra — Pred januarsko skupščino Kolesarske zveze Slovenije je njegovo predsedstvo v soboto zasedalo v Ljubljani. Obravnavali naj bi bili vse zaplete, ki so nastali letos v kolesarskem športu. Vendar ni bilo nič. Mlatili so prežvečeno slamo in tudi srboriteži so sekali v prazno. Jugoslovanska kolesarska zveza je suspendirala Zvoneta Zanoškarja in Jožeta Majesa, a v Ljubljani o tem ni bilo govora.

Pričakovali smo, da bo o »vročih temah našega kolesarskega športa« vroča tudi seja predsedstva Kolesarske zveze Slovenije, ki jeseni ni zavzemale stališč do razprtij, temveč je to prepuščilo zgolj sekretariatu, ki je le operativno telo zveze, vendar je ostalo le pričakovanje. Člani predsedstva so se zadovoljili z načelnimi izhodišči, ki jih je zapisal predsednik Kolesarske zveze Slovenije Vlado Janžič, z načelnimi ugotovitvami, da organiziranost zveze ni najboljša. Gre samo za nekatera nesoglasja znotraj stroke. Iz tega sledi, da le odbor za množičnost dela tako, kot je treba. Za dobro delo slovenskega kolesarskega športa in zveze je to slabo načelo in škodljivo samozadovoljstvo predsedstva. Upajmo na boljše, saj naj bi bila kritična skupščina Kolesarske zveze Slovenije, ki je načrtujejo za januar. Tokrat bodo izvolili tudi novo vodstvo zveze.

Sicer so na seji predsedstva v soboto v Ljubljani nekateri srboriteži spet skušali razčističevati svoje osebne poglobitve in težave. Toda niso uspeli in tudi niso dobili sogovornikov. Tako je izvenela zahteva Novomeščanov, da ne sprejmejo načrta dela z reprezentanco, ker menda niso imeli možnosti za razpravo o njem. Neprepričljivo so izvenele pripombe zveznega kapetana Francija Hvastija na izredno sodelovanje z osrednjo zvezo.

Zalostno je bilo, ker ni bilo nikakršnega popuščanja napetosti. Nič se ni zamislil nad dejstvom, da Kolesarska zveza Slovenije nima tehničnega sekretarja, niti nobenega drugega delavca, ki bi se poklicno ukvarjal s številnimi težavami. V uteho je izvenelo, da prihodnje leto praznujemo častitljivih sto let od začetka organiziranega kolesarstva pri nas. Predsednik strokovnega sveta dr. Krešo Puharič je predlagal delovno praznovanje jubileja, »100 let, 100 prireditve. Sklep pa je bil spet načelen: Praznovanje naj bo vsebinsko.

Na predsedstvu Kolesarske zveze Slovenije ni bilo tudi razpravljajanja o suspeznih Zvoneta Zanoškarja in Jožeta Majesa, ki jima ju je izreklo predsedstvo Kolesarske zveze Jugoslavije. To je bilo tudi logično, saj v treh tednih na predsedstvu Kolesarske zveze Jugoslavije še niso napisali za-

D. Humer

Padalstvo

Tritisoči skok Dušana Intiharja

Lesc, 9. decembra — Malo je jugoslovanskih padalcev, ki so opravili 3000 skokov. Za dan republike se je tej zlati skupini pridružil Jeseničan Dušan Intihar, član Alpskega letalskega centra iz Lesc. Jubilejni skok je opravil tako kot se takemu dogodku spodobi: z višine 3000 metrov. Skupaj s klubskimi tovariši, najboljšimi jugoslovanskimi padalci, je v prostem padu izoblikoval petokrako zvezdo. En krak je predstavljal Branko Hrast, ki živi v Ljubljani, in je skočil že skoraj 3500-krat. Obema se bo kmalu pridružil še kateri leški padalec. Po jubilejnih skoku je bila obvezna tudi fotografija. Od leve proti desni: Darko Svetina, Branko Hrast, Dušan Intihar, Roman Pogačar, Branko Mirt in trener Drago Buncič.

Para-ski v Lescah in na Koblī

Alpski letalski center iz Lesc bo organizator letošnjega državnega prvenstva v para-skiju, kombinaciji skokov in veleslalomu. Prvenstvo bo n.ed 12. in 15. februarja na Koblī. Ravnske skoke v cilj bodo opravili na leškem letališču. V cilj na hribu pa na Koblī, kjer bo tudi veleslalom. Letos težav s helikopterjem, iz katerega bodo padalci skakali, ne bo. Pred leti so morali državno prvenstvo prav zaradi tega odpovedati.

Padalski tečaj

Alpski letalski center iz Lesc ima že nekaj let najboljše padalce v državi, ki posegajo tudi v evropski in svetovni vrh. Kljub temu mladih, obetajočih padalcev ni dovolj. Zato pozivajo ljubitelje padalstva v padalski tečaj. Prijave zbirajo do konca leta v pisarni centra na letališču v Lescah. M. Hudovernik

Kranj, 10. decembra — Zmaga Jesenic in Triglava, poraz Kranjske gore Gorenjke — V nadaljevanju prve zvezne hokejske lige so Jeseničani na domačem ledu s težavo ugnali Bosno iz Sarajeva, Kranjska gora Gorenjka pa je izgubila s Kompas Olimpijo. V beograjskem derbiju med Crveno zvezdo in Partizanom sta se moštvī razšli z remijem. V drugi zvezni hokejski ligi je Triglav iz Kranja na domačem ledu gostil hokejiste Ine iz Siska. Kranjčani so bili boljši in so jih zaslueno premagali. Izidi — Jesenice: Bosna 7:6 (4:0, 3:1, 0:5), Kranjska gora Gorenjka: Kompas Olimpija 2:8 (0:3, 0:4, 2:1), Triglav: Ina 6:4 (0:2, 4:1, 2:1). To soboto bo na Jesenicah pri Kranjski gori Gorenjka gostoval Partizan, Jeseničani gostujejo v Beogradu pri Crveni zvezdi, v Kranju pa bo v soboto na ledu Gorenjskega sejma gostovalo moštvo Cinkarne iz Celja. Tekma Triglav: Cinkarna bo ob 17.30. (D. H.) — Foto: F. Perdan

Vaterpolska liga prijateljstva za kadete

Triglav prvak

Kranj, 10. decembra — V Trstu je bil v soboto sklepni turnir mednarodne lige prijateljstva v vaterpolu za kadete. Letos so nastopala moštva: Primorje z Reke, Triestina iz Trsta, Opatija in kranjski Triglav. Na finalnem turnirju so kadeti Triglava ponovno dokazali, da so boljši od ostalih, premagali vsa tri moštva in zaslueno osvojili prvo mesto.

Izidi — Triglav: Triestina 13:6, Triglav: Opatija 13:11, Triglav: Primorje 8:4. Vrstni red — 1. Triglav (Kranj) 18, 2. Opatija 10, 3. Primorje (Reka) 8, 4. Triestina (Trst) 0.

D. H.

Kegljači in plavalci končali

Kranj, 10. decembra — Komisije za šport pri ZTKO Kranj so končale na letošnjih, dvajsetih sindikalnih športnih igrah občine Kranj še tekmovanja v plavanju in kegljanju. Čakajo jih še tekmovanje za ekipnega zmagovalca v namiznem tenisu, odbojki, košarki in streljanju.

V zimskem kopališču je bilo tekmovanje v plavanju. Žal so nastopili le moški, od žensk pa je na start prišla le ena.

Vrstni red — kategorija A — prsno, 1. Mrak, 2. Perko, 3. Pelko (vsi Iskra Delta); kategorija B — 1. Pregrad (Iskra Delta), 2. Ovniček (Ikos); kategorija C — 1. Stare (Tekstilindus), 2. Brinovec (Enginiring), 3. Derling (Iskra Kibernetika); kategorija C — 1. Lapan (Iskra Kibernetika), 2. Ušeničnik (Tekstilindus); hrbtno — kategorija B — 1. Podvršček (Ikos), 2. Rozmus (Iskra Delta), 3. Artač (LB TBG); kategorija C — 1. Brinovec (Enginiring), 2. Perlink (Iskra Kibernetika);

delfin — kategorija A — 1. Kodrič (Ikos), 2. Korošec (Iskra Delta); kravl — kategorija A — 1. Kodrič (Ikos), 2. Perko, 3. Korošec (oba Iskra Delta); kategorija B — 1. Podvršček (Ikos), 2. Pregrad (Iskra Delta), 3. Artač (LB TBG); kategorija C — 1. Stare (Tekstilindus), 2. Perpar (Ikos); kategorija C — 1. Zelnik (Enginiring), 2. Ušeničnik (Tekstilindus), 3. Lapan (Iskra Kibernetika); štafete — 1. Ikos, 2. Iskra Delta, 3. Tekstilindus; ekipni vrstni red — Ikos 50, 2. Iskra Delta 44, 3. Tekstilindus 23, 4. Iskra Kibernetika 8, 5. LB TBG.

Tekmovanje so sklenili tudi kegljači. V moški konkurenci je prvak Merkur I, pri ženskah Iskra Kibernetika.

Vrstni red — moški — 1. Merkur I 736, 2. Cestno podjetje 712, 3. Tekstilindus IV 706, 4. Iskra Telematika I 651, 5. Iskra Kibernetika II 637; ženske — 1. Iskra Telematika 560, 2. Sava 553, 3. Kokra I 536, 4. VVO I 525, 5. Tekstilindus 520. D. Humer

V finalu tudi Kranj Duplje

Škofja Loka, 10. decembra — Športni dvorani Poden v Škofji Loki in Planina v Kranju sta bili prizorišči letošnjega polfinala republiškega prvenstva v rokometu za mladince in četrtfinalnega turnirja za mladince. V Škofji Loki so na polfinalnem prvenstvu za mladinke velik uspeh dosegle rokometiške ekipe Kranj Duplje. Kot zmagovalke polfinala so se uvrstile v finale. Finale bo v nedeljo v športni dvorani na

Planini. Ob 14. uri se bodo za prvo mesto borila moštva Titovega Velenja, Mlinotesta, Iskre in Kranja Dupelj.

Zmagovalke finala v Kranju imajo pravico nastopa na državnem prvenstvu najboljših moštev republik in pokrajin. V Loki so sodili sodniki kranjskega zbora Humar, Rakovec, Dolenc in Svoljšak.

V Kranju in Škofji Loki so imeli četrtfinale mladinci. Na kranjskem turnirju so nastopala moštva Preddvor, Ajdovščine in Krma, v Škofji Loki pa Termopol, Alpes in Olimpija. V Kranju so bili najboljši Preddvorčani, v Škofji Loki pa Termopol. Obe moštvi sta se uvrstili v polfinale. Preddvorčani igrajo v soboto v Ljubljani, Termopol pa v dvorani Poden.

V Kranju so sodili sodniki kranjskega zbora Benegalija, Stržinar in Krmar, v Loki pa Bernard, Hvasti in Pavlin. D. Humer

Jubilej kranjske atletike

Kranj, 10. decembra — V torek, 16. decembra, ob 18. uri bo v dvorani kranjske občinske skupščine slovesna proslavitev 40-letnice atletike v Kranju in 30-letnice delovanja Atletskega kluba Triglav iz Kranja. Na prireditve vabljeno ljubitelji atletike, nekdanji in sedanjati atleti. Na prireditvi bodo podeljene priznanja atletom, atletskim delavcem in organizacijam. J. K.

Vabila, obvestila, prireditve

Koroški igralci namiznega tenisa v Škofji Loki — V okviru sodelovanja med pobratenima mestoma Škofja Loka in Sele na Koroškem bodo jutri in v nedeljo v športni dvorani Poden v Škofji Loki vadili mladi igralci namiznega tenisa iz slovenskih klubov na Koroškem. Vadili bodo pod vodstvom naših namiznoteniških strokovnjakov.

Rožičev memorial v Ratečah — Smučarsko društvo Rateče-Planica prireja v nedeljo, 14. decembra, ob 9.30 medklubsko tekmovanje v smučarskih tehnikah za 23. prehodni pokal Janeza Rožiča. Teki bodo v prostem slogu. Prijave sprejema organizator še danes.

Turnir v kegljanju na ledu — V nedeljo, 14. decembra, ob 7. uri se bo na jeseniškem drsališču začel turnir v kegljanju na ledu, ki ga organizira ekipa hladne valjarne.

Strelsko tekmovanje jeseniških pionirjev — V torek, 26. decembra, bo na avtomatskem strelišču v Mojstrani jeseniško občinsko pionirsko prvenstvo v streljanju zračno puško. Nastopila bodo moštva osnovnih šol jeseniške občine.

Tekmi skakalcev in biatloncev

Planica, 10. decembra — Na 90-metrski skakalnici je TVD Partizan Žirovnica organiziral pregledno tekmo A in B smučarskih skakalcev in bil tudi organizator prve tekme za starejše mladince za pokal Cockte. Med člani je v odsotnosti Zupana, Kopača, Ulage, Tepeša in Debelaka zmagal Štirn iz Iskre Delte Triglav, med starejšimi mladinci pa je bil najboljši Petek iz TVD Partizana Žirovnica.

Rezultati — člani — 1. Štirn (Iskra Delta Triglav) 208,5 (87,5-86,5), 2. Bajc (Elektrotehna Ilirija) 195,2 (87-84), 3. Lotrič (Partizan Žirovnica) 188,6 (81,5-85,5), 4. J. Debelak (Elektrotehna Ilirija) 187,4 (80,5-87,5), 5. Mur (Alpina Žiri) 181,5 (82-82); st. mladinci — 1. Petek (Partizan Žirovnica) 166,4 (80,5-77,5), 2. Kešar (Iskra Delta Triglav) 163,2 (79-79,5), 3. Pušnik (Titovo Velenje) 156,8 (77-77,5), 4. Janus (Elektrotehna Ilirija) 154,7 (81,5-72), 5. Globočnik (Iskra Delta Triglav) 148,8 (74,5-75), 6. Oblak (Alpina Žiri) 142,5 (75,5-72).

V Tamarju so imeli dve pregledni tekmi tudi naši biatlonci na 10 km. Prvi dan so tekli s kazenskim krogi, drugi dan pa s pribitki. Na prvi tekmi je zmagal Uroš Velepec, na drugi pa Golob.

Rezultati — prva tekma — 1. U. Velepec 35,02, 2. J. Velepec (oba JUB Dol) 35,36, 3. Krajšek (Termit Ihan) 37,09, 4. Lekan (JUB Dol) 37,32, 5. Ožbolt Loška dolina 38,42; druga tekma — 1. Golob 38,26, 2. U. Velepec 39,05, 3. Hribar 40,39, 4. Krajšek 40,58, 5. Paternoster 41,39. D. H.

Kranjska gora premagala Jesenice

Kranj, 10. decembra — Gorenjski kegljači so začeli s prvim kolom letošnjega gorenjskega prvenstva za moštva. V tej ligi nastopajo kegljači Simona Jenka, Elana, Gradisa, Lubnika, Sava, Ljubelja, Jesenice, Bleda in Kranjske gore. V prvem kolu so kegljači Kranjske gore na Jesenicah premagali domačine. Gradis je bil za pet kegljev boljši od Ločanov, Sava je bila boljša od Tržičanov, Simon Jenko je premagal Elan, medtem ko so bili Blejci prosti.

Izidi — S. Jenko: Elan 4982:4833, Gradis: Lubnik 5035:5030, Jesenice: Kranjska gora 5017:5228, Sava: Ljubelj 5131:5119.

Pari drugega kola — Gradis: Bled, S. Jenko: Jesenice, Lubnik: Sava, Kranjska gora: Ljubelj. D. H.

Rokomet

Termopol prvak, Preddvorčanke četrte

Kranj, 8. decembra — Končano je tekmovanje v drugi moški republiški rokometni ligi. Izredno uspešen je bil Termopol, ki v 11. kolih ni okusil poraza in je zaslueno na prvem mestu. Preddvorčani so šesti z minimalnim zaostankom za drugouvrščenim Mokercem, novinec Besnica pa je zbral šest točk, vendar ima možnosti da uvrstitev popravi v spomladanskem delu tekmovanja. Zanimivo je tudi to, da so gorenjske ekipe v tej ligi po disciplini v drugem delu lestvice, da so Preddvorčani najboljše streljali sedemmetrovke in da je igralec Preddvora Arnež z 88 goli drugi na lestvici strelcev.

V drugi ženski republiški rokometni ligi zahodna skupina sodeluje le šest moštev, med katerimi so z Gorenjske le Preddvorčanke. V jesenskem delu prvenstva so bile zelo disciplinirane, dobro so streljale sedemmetrovke, sicer pa so osvojile četrto mesto s štirimi točkami. Jakišičeva je druga med strelkami. V petih tekmah so igralke Preddvora dosegle naslednje število golov: Krišljeva 6, Grašičeva enega, Kirnova 3, Jakišičeva 29, Liparjeva 5, Križajeva 8, Kosmačeva 3, Martinovičeva in Jerucova po 5, Povšnarjevi pa ni uspelo zadeti gola. Po jesenskem delu vodi Cerko z 10 točkami. Metlika jih ima 8, Krim 6, Preddvor 4, Piran 2, Astra-Jadran pa je brez točk. J. Kuhar

Šahisti Murke slovenski prvaki

Bled, 3. decembra — Šahovsko društvo Murka iz Lesc je v hotelu Svoboda na Bledu organiziralo letošnje tekmovanje v slovenski šahovski ligi. Med desetimi moštvi so zmagali gostitelji, ki so se s tem ponovno uvrstili v drugo zvezno ligo — zahod. Domačini so osemkrat zmagali in enkrat igrali neodločeno. K moštveni beri 59 točk je Mencinger prispeval šest točk (iz devetih partij), Osterman pet in pol, prav toliko tudi Cuderman, Praznik pet, Petkova štiri in pol, Razingerjeva šest in pol, Grosar osem in šimic šest, Petek poldrugo točko iz štirih partij, Mali štiri in petih in Kecič šest in pol iz devetih partij.

Kranjski šahisti so bili četrti: štirikrat so zmagali, trikrat igrali neodločeno in le dvakrat izgubili. Jesenice so bile desete.

Glavni sodnik je bil Drago Šiftar iz Radovljice, namestnik Matjaž Dolenc z Bleda in pomočnik mladi Bojan Arzenšek iz Kranja. V. Perović

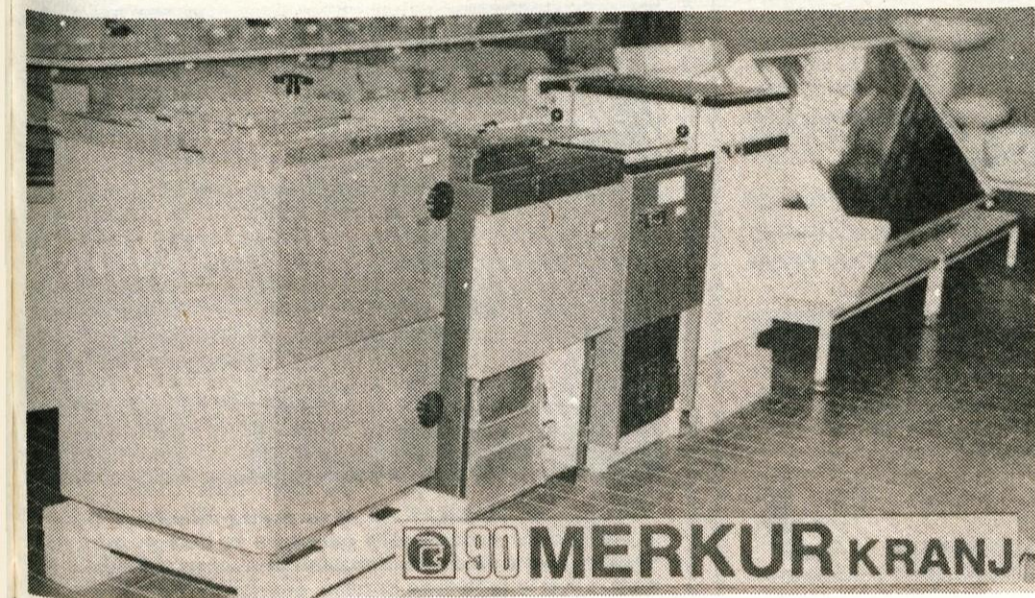
IZBRALI SO ZA VAS

90 MERKUR KRAJN

V MERKURJEVI prodajalni DOM Naklo v Naklem imajo veliko izbiro peči za centralno ogrevanje naslednjih proizvajalcev: FEROTERM, TVT Boris Kidrič Maribor, ITPP Ribnica in KIV Vranjsko z bojlerjem ali brez njega ter peči za etažno ogrevanje. Pri nakupu peči nudijo potrošniški kredit brez pologa in brez porokov.

Imajo tudi dobro izbiro KOLEKTORJEV in SOLARNIH bojlerjev.

90 MERKUR KRAJN

ALPETOUR

SOZD ALPETOUR Škofja Loka
CREJINA KRAJN, DO za proizvodnjo in servisiranje kmetijske mehanizacije

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

- 1. več KOVINOSTRUGARJEV
- 2. več STROJNIH KLJUČAVNIČARJEV
- 4. več REZKALCEV
- 4. več VOZNIKOV VILIČARJA

Pogoji:
pod 1., 2. in 3.: poklicna šola ustrezne smeri in 2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece
pod 4.: osnovna šola in 3 mesece delovnih izkušenj, izpit za voznika viličarja, poskusno delo 3 mesece

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi kadrovska služba Kranj, Koroška c. 5. Kandidate bomo o izidu obvestili v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

ALPETOUR

SOZD ALPETOUR Škofja Loka
TOZD Potniški promet Kranj

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge

- 1. VOZNIKA - RANŽERJA
- 2. GARDEROBERKE

Pogoji:
pod 1.: šola za voznike in 2 leti delovnih izkušenj, od tega več kot 1 leto na delih poklicnega voznika, izpit D kategorije, poskusno delo 3 mesece in test s področja dela.
pod 2.: osnovna šola in 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo traja 2 meseca.

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema 8 dni po objavi kadrovska služba Kranj, Koroška c. 5. Kandidate bomo o izidu obvestili v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

KOP

KOP KRAJN
Šuceva ulica 27

Delavski svet KOP Kranj razpisuje dela in naloge:

- 1. VODENJE KOMERCIALNEGA SEKTORJA
organiziranje, vodenje in koordiniranje dela v sektorju
- 2. VODENJE FINANČNO - RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA
organiziranje, vodenje in koordiniranje dela v sektorju

Poleg zakonskih pogojev za sklenitev delovnega razmerja od kandidatov zahtevamo še:

pod 1.: da ima visoko izobrazbo ekonomske ali tehnične smeri in tri leta delovnih izkušenj na tem področju dela, da ima višjo izobrazbo ekonomske ali tehnične smeri in pet let delovnih izkušenj na tem področju dela, da je moralnopolitično neoporečen in da se zavzema za razvijanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, da izpolnjuje druge pogoje, predpisane z zakonom ali družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini

pod 2.: da ima visoko izobrazbo ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj na ustreznih in odgovornih delih v računovodstvu, da ima višjo izobrazbo ekonomske smeri in pet let delovnih izkušenj na ustreznih in odgovornih delih v računovodstvu, da je moralnopolitično neoporečen in da se zavzema za razvijanje samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov, da izpolnjuje druge pogoje, predpisane z zakonom ali družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini.

Delavca bosta imenovana za 4 leta z možnostjo ponovnega imenovanja. Pri opravljanju del in nalog imata delavca posebna pooblastila in odgovornosti.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, kratak življenjepis in opis dosedanjega dela naj pošljejo kandidati v zaprti kuverti z oznako »za razpisno komisijo« v osmih dneh po objavi na naslov: Kovinsko podjetje Kranj, Šuceva ulica 27. Kandidati bodo o uspehu izbire pisno obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Gorenjka

HTDO Gorenjka Jesenice
TOZD Gostinstvo Jesenice

objavlja na podlagi sklepa delavskega sveta javno licitacijo osnovnega sredstva

KIOSK 3 x 5 m, po izključni ceni 150.000 din

Javna licitacija bo na sedežu DO na Jesnicah, Prešernova 16, v petek, 19. decembra 1986, ob 10. uri.

Kupei si lahko ogledajo kiosk, ki stoji neposredno ob vhodu v bolnico Jesenice, uro pred pričetkom licitacije. Prednost pri licitaciji imajo družbeno pravne osebe. Ponudniki morajo pred začetkom licitacije plačati varščino v višini 10% izključne cene in predložiti pooblastilo za zastopanje pravnih oseb.

Kiosk je treba plačati in prevzeti v 20 dneh, sicer varščina zapade. Prodaja bo potekala po načelu »videno - prodano«.

vsak dan kraj novega

V VELEBLAGOVNICI

nama ŠKOFJA LOKA

POHIŠTVO

MEBLO

- moderen in prilagodljiv program **FORMA**
- vzmetnice **JOGI**
- spalnice **TAMARA**

Nama - hiša dobrega nakupa

UPRAVNI ORGANI OBČINE JESENICE

V komiteju za urejanje prostora in varstva okolja

objavljajo prosta dela in naloge

REFERENTA ZA URBANIZEM

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednja pogoja:

- končana višja šola gradbene usmeritve in
- 9 mesecev delovnih izkušenj.

Izbrani kandidat bo sklenil delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom z dvomesečnim poskusnim delom. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov Skupščina občine Jesenice, Sekretariat za občno upravo in splošne zadeve, Kadrovska služba. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh opretek roka za prijavo.

KOGP - TOZD OPEKARNE KRAJN, Stražišče, Pševska 18

GRADITELJI!

Od 8. do 25. decembra 1986 vam nudimo 5-odstotni sezonski popust pri nakupu opečnih izdelkov. Po ugodnih cenah lahko nabavite tudi drugi gradbeni material, predvsem

lendapor za izolacijo stropov in sten.

Dobava takoj, možnost prevozov in uporabe avtodvigala. Obiščite nas v trgovini v Stražišču, Pševska 18, tel.: 21 - 140, 21 - 195.

SE PRIPOROČAMO!

Umetnokovinska obrt Kropa

razpisuje javno licitacijo za prodajo strešnikov (trajnak graf. barva)

**3600 GRAFITNIH STREŠNIKOV
80 STREŠNIKOV SLEMENJAKOV
2 STREŠNIKA SLEMENJAKA (zaključna)**

Prodaja po dnevni ceni. Prednost imajo družbena podjetja in delavci DO UKO Kropa.

industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov, n.o.sol.o. 64000 Kranj, Škofjeloška c. 6, Jugoslavija

objavlja proste delovne naloge

1. VODJA ODDELKA ELEKTROENERGETIKE

Pogoji: srednja strokovna izobrazba - smer elektrotehnik ali energetik, 3 leta delovnih izkušenj in izpit za vodenje energetskega naprave ali strokovni izpit

2. STROJNI VZDRŽEVALEC (triizmensko delo)

Pogoja: poklicna izobrazba strojne smeri in 6 mesecev delovnih izkušenj

3. STRUGAR

Pogoja: poklicna šola - usmeritev strugar - ali druge strojne usmeritve in eno leto delovnih izkušenj

4. GRAVER

Pogoja: poklicna šola - usmeritev strojni graver ali ostali obdelovalci kovin in 6 mesecev delovnih izkušenj

5. KLJUČAVNIČAR

Pogoja: poklicna šola strojne usmeritve in 6 mesecev delovnih izkušenj

6. KLEPAR

Pogoja: poklicna šola - smer klepar ali avtoklepar - in 6 mesecev delovnih izkušenj

Drugi pogoji:

- primerne psihološke lastnosti in zdravstvene sposobnosti
- za objavljene delovne naloge je določeno trimesečno poskusno delo

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov Sava Kranj, kadrovskega sektorja Kranj, Škofjeloška c. 6. Za druge informacije nas pokličite po telefonu 25 - 461, int. 377.

Elita Pričakuje vas **MLADINSKI SALON**
Titov trg 7
II. nadstropje

OBLAČILA ZA VAS - ZA MLADE PO SRCU

Ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske Kranj

K sodelovanju vabimo sodelavca

za vodenje del v oddelku splošnih poslov

Pogoja: višješolska izobrazba ekonomske, organizacijske, pravne ali druge ustrezne družboslovne smeri in 3 leta delovnih izkušenj

Delovno področje združuje naloge vodenja del v oddelku splošnih poslov, s poudarkom na strokovnih in organizacijskih nalogah, predvsem pri širjenju področja mikrofilmanja in organiziranju računalniške obdelave področja ekonomata.

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom.

Če vas to delo zanima in imate delovne izkušnje na tem področju, nam posredujte svoje ponudbe skupaj z dokazili o izpolnjevanju pogojev objave ter z opisom dosedanjih delovnih izkušenj.

Vaše ponudbe pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov: Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Kranj, Cesta JLA 1.

O izbiri bomo kandidate pisno obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

TEKSTILINDUS KRANJ

Gorenjesavska c. 12 p. p. 75
64001 KRANJ

objavlja prosta dela oziroma naloge v:

DS SKUPNE SLUŽBE

Vzdrževalno – energetska služba

1. VODENJE ENERGETIKE

Pogoji: diplomirani inženir elektrotehnike za energetiko, pet let delovnih izkušenj na področju energetike, aktivno znanje nemškega jezika, preizkus znanja za vodenje energetike in trimesečno poskusno delo.

2. VODENJE DELAVNIC IN TOPLARNE (obrat II)

Pogoji: strojni inženir ali organizator dela s predhodno izobrazbo strojne smeri, pet let delovnih izkušenj na področju vzdrževanja strojev in naprav ter trimesečno poskusno delo.

3. VODENJE MIZARSKE DELAVNICE

(v obratih I in II) – 2 delavca

Pogoji: lesarski tehnik ali lesarski delovodja, štiri leta delovnih izkušenj na področju lesarstva in trimesečno poskusno delo.

4. KLJUČAVNIČARSKA DELA II

Pogoji: strojni mehanik, ključavničar, tri leta delovnih izkušenj na ključavničarskih delih in dvomesečno poskusno delo.

5. UPRAVLJANJE KOTLA Z AVTOMATSKO REGULACIJO – PRIPRAVNIK (v obratih I in II) – 2 delavca

Pogoja: strojnik – energetik, ključavničar, strugar ali električar in dvomesečno poskusno delo.

6. POKRIVANJE STREH

Pogoja: krovec in dvomesečno poskusno delo.

Kandidati, ki izpolnjujejo navedene pogoje, naj oddajo pisne prijave z dokazili v kadrovske sektor delovne organizacije najkasneje v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

VZGOJNO – IZOBRAŽEVALNI ZAVOD JESENICE

TOZD osnovna šola

Jeseniško – bohinskega odreda
Kranjska gora

Komisija za medsebojna delovna razmerja TOZD osnovne šole Jeseniško – bohinskega odreda Kranjska gora objavlja prosta dela in naloge:

UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA IN UMETNOSTNE ZGODOVINE

Delo bo za določen čas s polnim delovnim časom do 30. junija 1987. Pričetek dela takoj.

Pogoj: učitelj angleškega jezika in umetnostne zgodovine.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 3 dneh po objavi razpisa na gornji naslov.

MERCATOR – KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE
n. sol. o., KRANJ, JLA 2

objavlja prosta dela in naloge za TOZD Tovarna olja OLJARICA BRITOF

STRUGARJA

za opravljanje vzdrževalnih del

Posebni pogoji:

– 1 leto delovnih izkušenj, odslužen vojaški rok

za TOK Radovljica

EKONOMSKEGA TEHNIKA

za dela in naloge blagovnega knjigovodja

Posebni pogoji:

– najmanj 6 mesecev delovnih izkušenj

PRODAJALCA ali KMETIJA

za prodajo v samopostrežni trgovini

Posebni pogoji:

– 6 mesecev delovnih izkušenj

Za objavljena dela in naloge zahtevamo eno – oz. dvomesečno poskusno delo.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema M – KŽK Gorenjske, Kranj, JLA 2, Splošno kadrovske sektor v 8 dneh po objavi.

Trgovska in gostinska DO ŽIVILA KRANJ, n. sol. o., Naklo, Cesta na Okroglo 3, TOZD GOSTINSTVO KRANJ, n. sol. o., Kranj, Maistrov trg 11 objavlja naslednja prosta dela in naloge:

- I.
1. VOZNIKA TOVORNEGA VOZILA za razvažanje slaščičarskih izdelkov
- II. ZA NOVO PIVNICO V KRANJU
2. TOČAJA
3. ČISTILKE
- III. ZA HOTEL BOR V PREDDVORU
4. KUJARJA
5. NATAKARJA
6. SKLADIŠČNIKA – KURJAČA
7. SOBARICE
8. ČISTILKE za določen čas

Pogoji:

pod 1.: IV. stopnja strokovne izobrazbe – voznik cestnih motornih vozil C kategorije, poskusno delo 2 meseca

pod 2., 4., 5.:

IV. stopnja strokovne izobrazbe natakarske oz. kuharske smeri, 1 leto delovnih izkušenj iz kuharstva oz. iz strežbe, poskusno delo 2 meseca

pod 3., 7., 8.:

I. stopnja strokovne izobrazbe – osnovna šola, poskusno delo 1 mesec

pod 6.: IV. stopnja strokovne izobrazbe, smer natakara ali prodajalec, tečaj za kurjača, poskusno delo 2 meseca.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od objave na naslov: DO ŽIVILA KRANJ, Naklo, C. na Okroglo 3 – kadrovska služba. Prijavljeni kandidati bodo pisno obveščeni o izidu v 15 dneh od opravljenе izbire.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge LIKVIDATORJA FINANČNE DOKUMENTACIJE

Pogoji: končana srednja šola ekonomske smeri – ekonomski tehnik in 18 mesecev delovnih izkušenj.

Delo sklepamo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo traja 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Oblačila Novost Tržič, Komisija za delovna razmerja.

TOVARNA ŠPORTNEGA ORODJA p. o. BEGUNJE št. 1, BEGUNJE NA GORENJSKEM

Na osnovi 9. člena pravilnika o delovnih razmerjih, pravilnika o notranji organizaciji in seznamu del in delovnih nalog in sklepa 1. seje razpisne komisije DO ELAN razpisujemo dela in naloge

DIREKTORJA FIRME A&E SPORTARTIKEL GmbH v ZRN

Pogoji: visoka strokovna izobrazba, aktivno znanje nemškega jezika, tri leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih oz. pri ustreznih poslih, izpolnjevanje drugih pogojev, določenih v pravilniku o minimalni strokovni izobrazbi in drugih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati delavci za strokovno opravljanje del in nalog gospodarskih dejavnosti v tujini.

Kandidat bo izbran za 5 let.

Na osnovi 9. člena pravilnika o delovnih razmerjih, pravilnika o notranji organizaciji in seznamu del in delovnih nalog in sklepa komisije za delovna razmerja objavljamo dela in naloge

1. VODJA LABORATORIJA
2. ŠOFERJA VOZIL
3. ČISTILKE

Pogoji:

pod 1.: visoka izobrazba, smer strojništvo ali fizika, 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih, znanje dveh tujih jezikov, izobraževanje s področja izdelkov gradiv in merilnih tehnik in 3 mesece poskusnega dela.

pod 2.: srednja izobrazba prometne smeri ali šola za poklicne šoferje, vozniško dovoljenje B, C, D in E kategorije, pasivno znanje nemškega jezika, 1 leto delovnih izkušenj in 3 mesece poskusnega dela.

pod 3.: končano osnovnošolsko izobraževanje, delo se opravlja samo v popoldanski izmeni in poskusno delo 2 meseca.

Pisne prijave sprejema kadrovska služba ELAN, tovarna športnega orodja p. o., Begunje št. 1, Begunje na Gorenjskem, 8 dni po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku objave.

VZGOJNO – VARSTVENA ORGANIZACIJA Kranj

Komisija za delovna razmerja vabi k sodelovanju kandidate za opravljanje naslednjih del oz. nalog:

1. GOSPODINJA za vrtec Mojca, za določen čas

Pogoji: končana osnovna šola, en mesec delovnih izkušenj, starost 18 let.

2. PK KUJARICA

v kuhinji Janina

Pogoji: tečaj za PK kuharje, en mesec delovnih izkušenj, opravljen tečaj higienskega minimuma, samo popoldansko delo.

3. TRI ČISTILKE

za vrtece Kekec, Ciciban in Najdihojca

Pogoji: končana osnovna šola ali vsaj 6 razredov osnovne šole, en mesec delovnih izkušenj, samo popoldansko delo, delo v vrtecu Kekec se opravlja 6 ur na dan.

Kandidati naj vložijo prijave v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: VVO Kranj, Staneta Žagarja 19, Kranj.

ZLIT TRŽIČ

Komisija za delovna razmerja DO objavlja prosta dela in naloge:

ZELO ZAHTEVNA VZDRŽEVALNA OPRAVILA STROJEV IN NAPRAV – 3 delavci

Pogoji: strojni ključavničar, 2 leti delovnih izkušenj, čas uveljavljanja 2 meseca.

Delo združujemo za nedoločen čas. Interesenti naj pošljejo pisne vloge v 8 dneh po objavi na naslov: ZDRUŽENA LESNA INDUSTRIJA TRŽIČ, komisija za delovna razmerja DO. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po obravnavi komisije za delovna razmerja DO.

TOZD Gozdarstvo Pokljuka, n. sol. o., 64260 Bled, Triglavška c. 47

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

KUHANJE V DELAVSKI RESTAVRACIJI

Pogoj: KV kuharica ali z delom pridobljene delovne sposobnosti.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Kandidati naj pošljejo prijave v 8 dneh od dneva objave na naslov: TOZD Gozdarstvo Pokljuka, 64260 Bled, Triglavška c. 47. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh od dneva sklepa komisije za delovna razmerja.

IZBRALI SO ZA VAS

V blagovnici FUŽINAR na Jesenicah prodajajo v oddelku s steklom in porcelanom garniture iz belega porcelana, sestavljene iz 69 delov. Porcelan je uvožen iz Poljske in je sestavljen iz jedilnega servisa, servisa za belo in črno kavo ter servisa za kompot in pecivo. Garnituro, ki stane 68.103 dinarjev, lahko kupite tudi na tri mesečne obroke, in prvi obrok plačate takoj.

IZBRALI SO ZA VAS

Ste v zadregi, kaj boste oblekle za najdaljšo noč? Priporočamo vam, da obiščete Almirno trgovino v GRIMŠČAH, kjer se lahko odločite za slovesen komplet, spleten iz zelo modnega bleščečega lurexa.

lesnina

proizvodno in trgovsko podjetje za lesom, lesnimi izdelki, pohištvom in gradbenim materialom, n. sol. o. Ljubljana, Parmova 53

Komisija za delovna razmerja TOZD Notranja trgovina na debelo veletrgovine Ljubljana, n. sub. o. Ljubljana, Parmova 53, objavlja prosta dela in naloge

TRGOVSKEGA ZASTOPNIKA

za prodajo repromaterialov za večji del področja Gorenjske, vključujoč Kranj, do Rateč in v Selški dolini, s stalnim bivaališčem v Kranju ali na Jesenicah.

Pogoji: srednja strokovna izobrazba tehnične, ekonomske ali trgovske smeri (V. ali IV. stopnja), 2 leti ustreznih delovnih izkušenj v stroki in vozniško dovoljenje B kategorije.

Kandidati morajo imeti lastno prevozno sredstvo. Za dela in naloge trgovskega zastopnika zahtevamo trimesečno poskusno delo. Za objavljena dela in naloge trgovskega zastopnika sklepamo delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidate vabimo, naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratko biografijo na naslov: Lesnina Ljubljana, Kadrovske – splošni sektor, Ljubljana, Parmova 53 v 8 dneh po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

JELOVICA

lesna industrija Škofja Loka

10 % NOVOLETNI POPUST

od 25. novembra 1986 do 15. januarja 1987

ZA STAVBNO POHIŠTVO

JELOVICA

- okna JELOBOR U (vezana okna, nezasteklena ali zasteklena)
- okna TERMOTON (s termoizolacijskim steklom)
- senčila (polkna, rolete)
- notranja vrata (furnirana — hrast, mahagoni)
- vhodna in garažna vrata (s steklom ali polna)
- stropne in stenske obloge (smreka, bor)
- za opuščeni program oken

JELOBOR T — POPUST 20%

Za stavbno pohištvo in lesne obloge pri nakupu nad določeno vrednostjo brezplačna dostava do doma (do 100 km)

Kupcu nudimo vgraditev stavbnega pohištva (FCO montaža) ob določenih pogojih.

Pridite v našo poslovalnico na Trati pri Škofji Loki, Kidričeva 58, tel. (064) 61-361, 61-185

Delovni čas: vsak dan od 7. do 15. ure, ob sobotah od 7. do 12. ure.

Delavski svet DO Kovinska oprema
KO-OP Mojstrana, p. o.
Mojstrana

razpisuje v skladu z določili 6. alineje 45. člena statuta delovne organizacije prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za mandatno dobo štirih let za

VODENJE GOSPODARSKO RAČUNSKEGA SEKTORJA
(ni reelekcija)

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, družbenim dogovorom in samoupravnim sporazumom, mora kandidat izpolnjevati še pogoje:

- izobrazba I. stopnje ekonomske fakultete ali visoke ekonomske — komercialne šole, pet let delovnih izkušenj in finančni stroki, aktiven odnos do razvijanja samoupravnih odnosov.

Kandidati naj se prijavijo v 15 dneh po objavi razpisa razpisni komisiji v DO Kovinska oprema Mojstrana, Alojza Rabiča 58. Prijavi naj priložijo dokazila o izpolnjevanju pogojev. O izbiri jih bomo seznanili v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

vezenine bled

Tovarna čipk, vezenin in kofenkacije Bled, delovna skupnost skupne službe in TOZD Pozamenterija Bled objavljata naslednja prosta dela in naloge:

DS Skupne službe

1. FAKTURIST — za nedoločen čas

Pogoji: ekonomski tehnik, 1 leto delovnih izkušenj in trimesečno poskusno delo

2. SKLADIŠČNIK — za določen čas, za čas nadomeščanja delavca, ki je v bolniškem staležu

Pogoji: poklicna šola, eno leto delovnih izkušenj in trimesečno poskusno delo.

TOZD Pozamenterija Bled

1. NAVIJANJE BOBIN

Pogoja: končana osnovna šola in trimesečno poskusno delo

2. PARANJE ŠTIKET

Pogoja: končana osnovna šola in trimesečno poskusno delo

3. VEZILJA II — 2 delavki

Pogoja: poklicna šola tekstilne smeri in trimesečno poskusno delo

4. ŠIVANJE ZAVES

Pogoja: šivilja oz. tekstilni konfektor in trimesečno poskusno delo

Rok za prijave je 8 dni od objave. Interesenti naj pošljejo prijave na naslov: Vezenine Bled, Kadrovska — splošni sektor, Bled, Kajuhova 1.

LIP, lesna industrija Bled, n. sol. o.
TO, lesna predelava
Tomaž Godec Boh. Bistrica, n. sol. o.

razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge individualnega poslovnega organa

DIREKTORJA TO

Pogoji za zasedbo del in nalog so:

- da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori
- da ima visokošolsko izobrazbo lesne, gozdarske, ekonomske ali organizacijske smeri s tremi leti delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih v lesni industriji ali višješolsko izobrazbo lesne, ekonomske ali druge ustrezne smeri s petimi leti delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih v lesni industriji
- znati mora vsaj en tuji jezik
- imeti mora smisel za komuniciranje in sodelovanje z ljudmi, smisel za organizacijo dela, samostojnost pri odločanju, odločnost, samokritičnost, poštenost, discipliniranost.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidat bo imenoval za štiri leta.

Pisne prijave s kratkim življenjepisom in dokazilom o izpolnjevanju pogojev sprejema LIP Bled, TO Tomaž Godec Boh. Bistrica, razpisna komisija, do vključno 26. 12. 1986. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa v delavskem svetu.

ALPLES, Industrija pohištva Železniki, objavlja na podlagi 6. člena pravilnika o delovnih razmerjih in sklepa komisije za delovna razmerja v TOZD Strojegradska in energetika naslednja dela in naloge:

KLJUČAVNIČAR II

Pogoja: IV. stopnja zahtevnosti kovinarske usmeritve (KV ključavničar) in 2 leti delovnih izkušenj v kovinarski stroki.

KOVINOPLESKAR II

Pogoji: IV. stopnja zahtevnosti — KV kovinopleskar in 1 leto ustreznih delovnih izkušenj.

Za navedena dela in naloge sklenemo delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave sprejema kadrovska — socialni oddelek DO Alples Železniki v 8 dneh po objavi.

TERMIKA LJUBLJANA
TOZD Proizvodnja Škofja Loka, o. sub. o.

načrtuje v nadaljnjem razvoju povečevanje proizvodnje termoplastičnih in trajnoelastičnih tesnilnih mas, imenovanih kiti. Zato potrebujemo delavce, ki imajo delovne izkušnje, ali začetnike, ki so se pripravljeno strokovno usposobiti.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. TEHNOLOG PROIZVODNJE TESNILNIH MAS (1 delavec)

Pogoji: izobrazba VI. ali V. stopnje kemijske, strojne ali organizacijske smeri, 1 leto delovnih izkušenj in pasivno znanje nemškega ali angleškega jezika.

2. SKUPINOVODJA PRI SILIKONSKIH KITIH (1 delavec)

Pogoja: izobrazba V. ali IV. stopnje, kemijski tehnik, procesničar, laborant, gumar ali oblikovalec kovin in 1 leto delovnih izkušenj.

3. DELAVEC PRI SILIKONSKIH KITIH (3 delavce)

Pogoja: izobrazba IV. ali III. stopnje kemijske ali strojne smeri, lahko je začetnik

4. DELAVEC V PROIZVODNJI TERVOLA (več delavcev)

za delovni enoti Trata in Bodovlje

Pogoja: fizična sposobnost in starost nad 18 let.

5. KONTROLOR POLIESTRSKIH IZDELKOV (1 delavec)

za nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom, v DE Poljane

Pogoji: srednješolska izobrazba kemijske smeri, pasivno znanje nemškega jezika, lahko je tudi začetnik — nudimo pripravništvo.

Če razmišljate o sklenitvi delovnega razmerja z nami, morate vedeti, da imamo primerne osebne dohodke, skrbimo za osebni razvoj in izpopolnjevanje znanja doma in v tujini, sodelujemo pri reševanju stanovanjskih vprašanj imamo lasten prevoz z avtobusom v Poljanski dolini in do Bodovelj, kakovostno družbeno prehrano in razvejeno rekreativno dejavnost.

Delo in naloge združujemo za nedoločen čas, razen pod točko 5, poskusno delo je v skladu z razvidom del in nalog.

Gotovo vam nismo predstavili vsega, kar vas zanima, zato se obrnite za podrobnejše informacije v kadrovsko službo tozda ali povprašajte po telefonu, številka 064/60 — 771.

Vašo prijavo pričakujemo v 15 dneh po objavi na naslov: Termika TOZD Proizvodnja Škofja Loka, Trata 32. O izbiri vas bomo obvestili v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

Industrijski kombinat Planika Kranj
Komisija za delovna razmerja DSSS

objavlja prosta dela in naloge:

1. OPRAVLJANJE ORODJARSKIH DEL — ZAHTEVNO
2. STRUŽENJE — ZAHTEVNO

Za uspešno opravljanje del in nalog zahtevamo:

pod 1.: — 3—letno srednjo strokovno izobrazbo strojne smeri, dve leti delovnih izkušenj, poznavanje materialnih delovnih priprav in uspešno opravljeno 3—mesečno poskusno delo.

pod 2.: — 2—letno srednjo strokovno izobrazbo strojne smeri, 2 leti delovnih izkušenj, poznavanje materialov, orodij in strojev ter uspešno opravljeno 3—mesečno poskusno delo.

Pisne ponudbe sprejema kadrovski oddelek Industrijskega kombinata Planika Kranj v 8 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku roka za vložitev prijave.

IZBRALI SO ZA VAS

Kupujete radijski sprejemnik, tranzistor, kasetofon? Oglasite se v blagovnici FUŽINAR na Jesenicah, kjer imajo na zalogi kasetofone priznanih proizvajalcev, kot so: AIWA, HITACHI, NORDMENDE, TOSHIBA...
Tranzistor lahko kupite že za 24.000 dinarjev, stereo tranzistor s kasetofonom znamke TOSHIBA pa stane 168.070 dinarjev. Obiščite blagovnico FUŽINAR, kjer vam bodo prijazni prodajalci radi svetovali pri nakupu.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice, sestre in tete

IVANE MASELJ

se iskreno zahvaljujemo sosedom, posebno Jenkovim, sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavkam SP Šenčur in sindikalni organizaciji Živila Kranj, tozd Maloprodaja, za podarjeno cvetje in izraze sožalja ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala dr. Ivanki Stenšakovi za lajšanje bolečin v njeni težki bolezni. Iskrena hvala g. kaplanu za lep pogrebni obred in pevcem za žalostinke. Zahvaljujemo se tudi g. župniku in vsem, ki ste jo obiskovali v času njene bolezni.

VSI NJENI

Šenčur, Luže, Stožice, Križ, 30. novembra 1986

ZAHVALA

Ob izgubi mame, stare mame in prababice

PAVLE BURGAR

p. d. Lenčeve mame

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo dr. Notarjevi za nesebično pomoč, sosedom, delavcem DO Color, Tekstilne Medvode, Iskre, ATC, tozd Linija vtičnih enot, pevcem in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Vsakemu posebej in vsem skupaj najlepša hvala.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Podreča, 8. decembra 1986

V SPOMIN

Megla pade na ravnine,
meni tuga na srce,
megla iz ravnin izgine,
žalost iz srca ne gre.

(S. Gregorčič)

Mineva 15 let, odkar je umrl naš dragi

JOŽE PAVLIČ

krojač s Klanca, Žanova 19

Hvala vsem, ki mu naklonite prijazno misel.

VSI NJEGOVI

V Kranju, 12. decembra 1986

V SPOMIN

OLGI TOMAŽIČ

Zima bo grob moj
s snegom odela,
še nežnega cvetja
ne uvela,
takrat
pa zapojte mi,
pesem gorjanska naj zadoni.

Minilo je leto dni, odkar te ni več med nami.

Vsem, ki se je spominjate, iskrena hvala.

Mož in sinova

Bled, 8. decembra 1986

MALI OGLASI

tel.: 27-960

cesta JLA 16

aparati, stroji

TRAKTOR zator 49-11 ali 50-11 in trosilec gnoja prodam. Senk, Jezerska c. 24, Primskovo, Kranj 20379

Prodajni ŠIVALNI STROJ husquarna Tel.: 21-147 20380

ZETOR 20 11 in KOSILNICO meritel prodam. Ciril Kalan, Voklo 14/b, Senčur 20381

Prodajni rabljeni barvni TV. Britof 403, telefon 36-072 20382

Prodajni samohodno snežno ROLBO za odmetavanje, pluzenje in nakladanje snega. Jagodic, Cesta na Klanec 37, Kranj 20383

Prodajni ŠIVALNI STROJ bogat slava z omarico. Voklo 104, telefon 49-140 20384

Prodajni dobro ohranjeno črno-belo TELEVIZIJU in nov zadnji desni BLATNIK za Z 125 P. Zg. Bitnje 67, Zabnica 20385

Prodajni GLASBENI CENTER betonov, ČB TV gorenje in SPALNICO. Telefon 36-741 20386

Prodajni dva ZVOČNIKA - boksa (35 W, 4 ohmi) za 2,5 SM. Telefon 36-685 20387

Prodajni starejši barvni TV gorenje z majhno okvaro. Križ, Gubčeva 7, telefon 37-284 20388

Prodajni FOTOAPARAT praktična LTL 3 s širokokotnim in teleobjektivom, stativom, torbo in drugo dodatno opremo. Bogataj, Selo 20, Zirovnica, telefon 80-752 20389

Prodajni STRUŽNICO 580 x 1200 mm klasični supat in revolver. Telefon (061) 612-650 20390

Ugodno prodajni rotacijsko KOSILNICO SIP 165, traktorsko ŠKROPILNICO, PAJKEL za krompir in diatonično HARMONIKO melodija Mengeš, CLS, FIS H. Sp. Senica 12, Medvode, telefon (061) 612-249 20391

Prodajni starejši barvni TV gorenje, ekran 67 cm. Telefon 77-043 20392

Prodajni MLIN za mletje koruze - ŠROTAR, telefon 40-347 20393

Prodajni dobro ohranjen barvni TV ITT shaub lorenz (56 cm) z daljinskim upravljanjem. Telefon 35-364 zvečer 20394

Prodajni novo namizno VRTALKO morzi 2. Bogdan Kovač, Gorenja vas 61 nad Šk. Loko 20395

Prodajni stabilni VRTALNI STROJ in odprt KAMIN schiedel Kubelj. Zapogje 33, Vodice 20396

Prodajni HI-FI glasbeni stolp, 2 x 60 W. Jaka Platiše 3, stan. 28, telefon 38-397 20397

Prodajni KOMBAJN za izkop krompirja, znamke anna, in petkubični silažni VOZ za prevoz silaže iz silosa v hlevu znamke mengele. Zapogje 11, Vodice 20577

Ugodno prodajni barvni TV iskra panorama. Šepič, Sp. Duplje 88 20578

Prodajni nov pralni STROJ gorenje in termoakumulacijsko PEC aeg. Prevč, Cesta talcev 19/a, Kranj 20579

Prodajni črno-bel TV ei niš, cena 4,5 SM. Jančar, Trg Prešernove brigade 1, Kranj 20580

Univerzalno žago ELU prodajni. Bavkova 4, Stražišče, Kranj 20581

Prodajni ojačevalec JVC 2 x 55 W sin. in MINIKOMPONENTO benytonne 2 x 25 W sin. Dejanovič, Kokrški breg 1, Kranj 20582

Prodajni AVTORADIO kasetofon. Telefon 50-739 20583

Prodajni pralni STROJ niš, star 4 leta, za 6 SM. Telefon 36-701 20584

Prodajni RADIOKASETOFON z dvojnimi kasetofonom, razstavljivi ZVOČNIKI in ekulazer 2 x 15 W. Telefon 28-861 int. 21-99 Beseč ali 27-743 20585

Prodajni CANON AE1 in PRAKTIKO z navadnim in širokokotnim objektivom. Telefon 064 47-087 20586

GLASBENI STOLP senio 2 x 80 W, 4-stezni KOLUTAR in računalnik sinter 48 K, ugodno prodajni. Telefon 39-313 20587

Prodajni črno-bel TV sprejemnik jasna, cena po dogovoru. Telefon 50-702 20588

razno prodajni

Prodajni TRAČNI CIRKULAR za razrez hlodovine. Poljče 1, Begunje 20102

Za traktor torpedo 4800 menjam gume s platišči 12-28 za večje, 14-28, telefon 47-796 20398

Prodajni REPO. Visoko 66 20399

Prodajni SEDEŽE za Z 101 in stojalo za rože, primerno za dnevno sobo. Marjan Lotrič, Trboje 13, Kranj 20400

Prodajni suhe hrastove in gabrove DRVA. Mavčiče 109 20401

Poceni prodajni KROMPIR za krmo in SEME, sorte saski, jerla, resi in desire in igor. Korenčan, Podbrezje 17 20402

Prodajni BUTARE in bukova DRVA. Zg. Brnik 136 pri Verbič 20403

Prodajni KITARO melodija ranger 6 z etujami, 3,75 SM, in zvočnike Ei Niš 100-130 W za 4,2 SM. Ltok Maren, telefon 24-819 20404

Prodajni lepo zbirko narodnih NOS z vsega sveta (sovenir). Telefon 28-469, od 6. do 14. ure 20405

Prodajni droben KROMPIR. Visoko 70 20406

Prodajni TRANSPORTER, dolžine 7 m, gumijasti in izrežljana stariška vhodna VRATA. Jože Jenko, Virmšače 32, Šk. Loka 20407

Prodajni PLAŠČ, KOSTIM in KRILO plise, št. 36, skoraj novo, in SMUČI z okovjem 120 cm, zelo ugodno. Telefon 23-756 20408

GAŠENO APNO, 13 vreč, prodajni. Cena ugodna. Telefon (064) 60-288, popoldne 20409

Prodajni CITRE. Sušnik, Zg. Besnica 104, telefon 40-527 20410

Prodajni BUNDO (puhovko) in PAN-CERJE san marco, št. 41. Telefon 21-162, int. 27 dopoldne, tov. Boris 20411

Prodajni dobro ohranjen raztegljiv KAVČ. Fani Zupanec, Drulovka 43/b, Kranj 20412

Prodajni dvojne zimske GUME s platišči za VW. J. Benedik, Štirnova ul. 12, Kranj (Primskovo). Telefon 21-074 20413

Ugodno prodajni jedilni semenski ter droben krompir igor in desire. Kosec, Trboje 65, Kranj 20414

Ugodno prodajni varnostni LOK za traktor, TV 23 in TV 35. Telefon 69-405, popoldne 20415

Prodajni 25 cm široke OKENSKO POLICE iz marmorja kanfanar in 10 m dolge ŠPIROVCE. Jakob Šter, Sp. Duplje 71 20570

Ugodno prodajni nove moške smučarske HLAČE št. 54 (Elkroj-soft line) Telefon 60-314 20571

Prodajni krznen PLAŠČ lisica, malo rabljen. Telefon 61-349 20572

Prodajni CISTERNO, plastično, 2000 l, za gorivo. Janez Zavrl, Medno 9, Sentvid 20573

Iščem INSTRUKTORJA za priučitev diatonične harmonike. Telefon 38-157 20574

Prodajni zimske GUME za zastavo 101. Telefon 42-225 20575

Prodajni novo: moški usnjeni jopič št. 52 (5 SM) in usnjen brezrokavnik št. 50 (2 SM). Telefon 064 24-301 20576

Prodajni 5 OKEN, balkonska VRATA, GLAVO in VENTILE za ŠKODO 100 in BLATNIKE. Krč, Jezerska c. 124 20559

Prodajni 4 nove GUME 135-13 za R 4 (katroco). C. na Rupo 25, Kokrica 20560

Prodajni 2 zimski GUMI z obroči za 101, gradbeno OMARICO s ŠTEVCEM in električni ročni vrtalni STROJ. Ul. 4. oktobra 29, Cerklje 20561

Prodajni tribuna športni VOZIČEK. Virmšače 102, Šk. Loka 20562

Prodajni neškropljena JABOLKA voščenske in jonatan. Zupanec, Kettlejava 10, Čirče 20563

Prodajni 9 g ZLATA za zobe. Tel.: 37-493 20564

Prodajni lisičjo JAKNO števil. 38-40 in KUČMO. Tel.: 75-140, int. 315 20565

Prodajni ugodno krzneni PLAŠČ, siva ovčka št. 44, za nižjo postavbo. Tel.: 24-635 20566

Prodajni mizarski tračni brusilni STROJ (lesena konstrukcija). Skarja, Lahovče 98 20567

Prodajni 2 sončna KOLEKTORJA, nova, še zapakirana, po ugodni ceni. Jurij Regas, Kovor 103 20568

Prodajni jedilni in semenski KROMPIR igor. Jožica Jelec, Reteče 12, Šk. Loka 20569

živali

Prodajni PRAŠIČE, težke od 35 do 150 kg, in rjave PIŠKE nesnice. Posavec 123, Podnart, telefon 70-379 19920

Prodajni TELICO v 6. mesecu brejosti. Tušek, Zg. Luša 13, p. Selca 20251

Prodajni OVCO z jagnjetoma za rejo ali za zakol. Okroglo 3, Naklo 20359

Prodajni KRAVO, 6 mesecev brejo simentalco, bo tretje tele. Marko Jagodic, Šenturska gora 21 20360

Prodajni stereo RADIO zenit s kasetofonom, 2 x 14 W. Ana Rodič, Jake Platiše 1, Kranj 20361

Prodajni BIKCA, starega 10 dni. Srednja vas 38, Senčur 20362

Prodajni nemško OVČARKO z rodovnikom (6 mes.) Telefon 28-502. 20363

Prodajni TELE, bikca črno-belega. Goriče 11, Golnik 20364

Prodajni tri OVCE za zakol. Zg. Bitnje 210 20365

Prodajni KRAVO v 9. mesecu brejosti, 4 tele, teža okrog 550 do 600 kg, križanka. Ludvik Lotrič, Dražgoše 60, Železniki. Telefon (064) 66-318 20366

Prodajni PRAŠIČA 120 in 180 kg. Zgoša 47/a, Begunje 20367

Prodajni breji KRAVI in LETVE 5 x 4 cm. Franc Čebulj, Adergas 27 20368

Prodajni KRAVO za zakol. Zg. Bitnje 210 20365

Prodajni KRAVO v 9. mesecu brejosti, 4 tele, teža okrog 550 do 600 kg, križanka. Ludvik Lotrič, Dražgoše 60, Železniki. Telefon (064) 66-318 20366

Prodajni PRAŠIČA 120 in 180 kg. Zgoša 47/a, Begunje 20367

Prodajni breji KRAVI in LETVE 5 x 4 cm. Franc Čebulj, Adergas 27 20368

Prodajni KRAVO za zakol. Zg. Bitnje 210 20365

Prodajni KRAVO v 9. mesecu brejosti, 4 tele, teža okrog 550 do 600 kg, križanka. Ludvik Lotrič, Dražgoše 60, Železniki. Telefon (064) 66-318 20366

Prodajni PRAŠIČA 120 in 180 kg. Zgoša 47/a, Begunje 20367

Prodajni breji KRAVI in LETVE 5 x 4 cm. Franc Čebulj, Adergas 27 20368

Prodajni KRAVO za zakol. Zg. Bitnje 210 20365

Prodajni KRAVO v 9. mesecu brejosti, 4 tele, teža okrog 550 do 600 kg, križanka. Ludvik Lotrič, Dražgoše 60, Železniki. Telefon (064) 66-318 20366

Prodajni PRAŠIČA 120 in 180 kg. Zgoša 47/a, Begunje 20367

Prodajni breji KRAVI in LETVE 5 x 4 cm. Franc Čebulj, Adergas 27 20368

Prodajni KRAVO za zakol. Zg. Bitnje 210 20365

Prodajni KRAVO v 9. mesecu brejosti, 4 tele, teža okrog 550 do 600 kg, križanka. Ludvik Lotrič, Dražgoše 60, Železniki. Telefon (064) 66-318 20366

Prodajni PRAŠIČA 120 in 180 kg. Zgoša 47/a, Begunje 20367

Prodajni breji KRAVI in LETVE 5 x 4 cm. Franc Čebulj, Adergas 27 20368

Prodajni KRAVO za zakol. Zg. Bitnje 210 20365

Prodajni KRAVO v 9. mesecu brejosti, 4 tele, teža okrog 550 do 600 kg, križanka. Ludvik Lotrič, Dražgoše 60, Železniki. Telefon (064) 66-318 20366

Prodajni PRAŠIČA 120 in 180 kg. Zgoša 47/a, Begunje 20367

Prodajni breji KRAVI in LETVE 5 x 4 cm. Franc Čebulj, Adergas 27 20368

Prodajni KRAVO za zakol. Zg. Bitnje 210 20365

Prodajni KRAVO v 9. mesecu brejosti, 4 tele, teža okrog 550 do 600 kg, križanka. Ludvik Lotrič, Dražgoše 60, Železniki. Telefon (064) 66-318 20366

Prodajni PRAŠIČA 120 in 180 kg. Zgoša 47/a, Begunje 20367

Prodajni breji KRAVI in LETVE 5 x 4 cm. Franc Čebulj, Adergas 27 20368

Prodajni KRAVO za zakol. Zg. Bitnje 210 20365

Prodajni KRAVO za zakol, brejo TELICO, BIKA za rejo in JABOLKA. Tupa-liče 1, tel.: 45-457 20458

Prodajni 180 kg težkega PRAŠIČA za zakol, FIZOL, PROSO in KAŠO. Janko, Vasca 8, Cerklje 20459

Prodajni dva PRAŠIČA za zakol, teška od 170 do 180 kg, krmljena z domačo hrano. I. Borštnika 16, Cerklje, tel.: 42-267 20460

Prodajni 140 kg težkega PRAŠIČA. Tel.: 49-055 20461

Prodajni TELE za zakol. Voklo 74, Senčur 20462

Prodajni BIKCA simentalca, starega 14 dni, in polovico mlade KRAVE. Britof 314 20463

Prodajni PRAŠIČA za zakol. Zaloz 38, Cerklje 20464

Prodajni dve KRAVI s teleti in 7 tednov stare PUJSKE. Sokolič, Selo 22, Bled 20465

Prodajni dva PRAŠIČA, teška 150 in 170 kg, in KOMBAJN za krompir grime. Zaloz 49, Cerklje 20466

Prodajni PRAŠIČE za zakol. Tel.: 45-682 20467

Prodajni 4 BIKCE, stare od 2 do 3 tedne. Jamšek, Bukovica 12, Vodice 20468

Prodajni mlado KRAVO ali menjam za jalo. Selo 48, Bled 20469

Prodajni dva PRAŠIČA za zakol, po 140 kg, in KRAVO, 9 mesecev brejo, sivko. Trboje 53 20470

Prodajni PRAŠIČA za zakol. Poženik 34, Cerklje 20471

Prodajni PRAŠIČA za zakol. Smokuč 5, Zirovnica, tel.: 80-521 20472

Prodajni 2 PRAŠIČA po 130 kg. Lahovče 43 20536

Prodajni PAPAĞAJA nimfa (1 SM) s kletko (4 SM). Mlekarska 10, Kranj 20537

Prodajni težko SVINJO. Šenturska gora 8, Cerklje 20538

Prodajni BIKCA simentalca, težkega 240 kg. Zapogje 11, p. Vodice 61217 20539

Prodajni PRAŠIČA ali SVINJO, teža 180 kg. Jože Božnar, Premenik 2, Poljane 20540

Prodajni nekaj MESA mlade krave. Gasilska 19, Senčur 20541

Prodajni ZASTAVO 750, letnik 1984, registriran do 3. 10. 1987. Anica Gornik, Staneta Rozmana 2, Kranj.

Prodajni Z 750, letnik 79, cena po dogovoru. Telefon 61-063 20319

Prodajni »katroco«, letnik septembra 83. Telefon 79-762 20320

Ugodno prodajni Z 101, letnik 76. Ivan Čufar, Tržaška 7, Lesce 20321

Prodajni MOTOR tomos 15 SLC, letnik 79. Telefon 26-249 20322

Prodajni Z 101, letnik 80. Ogled od 16. do 18. ure. Matjaž Skumavec, Bodešče 8, Bled 20323

Prodajni R 4, letnik 79, 60.000 km, lepo ohranjen. Tomaž Pintar, Sr. Bitnje 83 20324

Prodajni Z 101, letnik 79. Telefon 50-575 20325

Prodajni KOMBI IMV, letnik 78, za 40 SM, z rezervnimi deli. Mirko Tojč, Poljšica 15, Zg. Gorje 20326

Prodajni neregistrirano katroco, letnik 76. Dobida, Vrbnje 15 pri Radovljici 20327

Prodajni Z 101, letnik 78, neregistrirano. Ogled v nedeljo od 12. do 16. ure in ponedeljek od 16. do 18. ure. Danica Potočnik, Lipica 2, Šk. Loka 20328

Prodajni R 4, letnik 84. Sandi Jakič, Tovarniška 16, Lesce 20329

Prodajni Z 101, letnik 74, karoserija nova 82, stroj nov 84, za 70 SM. Brane Dimič, Begunjaska 9 (Vodvodni stolp) 20330

Ugodno prodajni starejši R 4 v dobrem stanju. Tel.: 25-004 20473

Prodajni GOLF JGD, letnik 79. Aljančič, Ješetova 13/e, Kranj 20474

Prodajni novo enoosno traktorsko PRIKOLICO za 17 SM. Lesce, tel.: 74-368 20475

Prodajni R 9, letnik 1982, november. Ogled sobota in nedelja. Habjan, Gabr 16, Šk. Loka 20476

Prodajni JUGO 55, letnik 1984. Kožu, Bodovlje 17, Šk. Loka 20477

Prodajni OPEL kadet, letnik 71, garažiran. Mavri, Potočnikova 1, Šk. Loka, tel.: 62-657 20478

Prodajni FIAT 127, letnik 73, registriran na novo. Telefon popoldne: 79-056 20306

Prodajni LADO 1200 z manjšo okvaro. Telefon 35-840 20307

OPEL kadet 1200 C, letnik 76, tip 78, 82.000 km, dobro ohranjen, prodajni. Ogled od 15. ure dalje. Vesel, Britof 13 20308

Prodajni Z 750, letnik 74. Velesov 12, p. Cerklje 20309

Prodajni Z 750, dobro ohranjen. Šiškovsko naselje 23, Kranj, Stražišče 20310

Prodajni avto 125 PZ, letnik 82, registriran do oktobra 87, prevoženih le 26.000 km. Telefon 25-063, popoldne 20311

Prodajni Z 101, letnik 7

DEŽURNI VETERINARJI

od 12. decembra do 19. decembra 1986... za občino KRANJ in TRŽIČ... za občino ŠKOFJA LOKA...

DEŽURNE PRODAJALNE

soboto, 13. decembra, bodo... KRANJ in OKOLICA... ŠKOFJA LOKA... JESENICE...

SILVESTROVANJE NA JEZERSKEM

Hotel Kazina — igra... Gostišče ob Planšarskem... VSAKO SOBOTO PLES v Kazini od 20. do 24. ure — igra DUO SEZAM

Prodaja avtomobilov: Prodaja Z 101, letnik 77, Blejska D... Prodaja Opel 1900, letnik 1983... Prodaja Fiat 126 P, letnik 81...

Prodaja Z 750, letnik 77, neregistriran... Prodaja SIMCO 1000 GL, letnik 73... Prodaja GOLF diesel CL, konsignacija...

gradbeni mat.

Prodaja DESKE za napuši in BANCINE... Prodaja fasadni ODER in PPR kabel... Prodaja hrastov lamelni PARKET...

stan.oprema

Prodaja SPALNICO... Prodaja PRALNI STROJ... Prodaja belo KUHINJO, pomivalno KORITO...

posesli

Prodaja GARAZO v mestu... Prodaja termoaumulacijsko PEČ 2 kW... Prodaja novo trajnožarečo ŠTEDILNIK...

lokali

Oddam GOSTILNO. Pogoj odkup inventarja... Prodaja PARCELO, zazidljivo za vikend... Prodaja dobro ohranjeno sedežno GARNITURO...

kupim

Kupim MAZDO, neregistrirano... Kupim TOVORNJAK, 4 ali 5 ton... Kupim WARTBURG, LADO ali KADETTA...

Ugodno prodaja kombiniran HLA-DILNIK... Ugodno prodaja nova POGRAJA... Prodaja odtroško POSTELJICO... Prodaja dobro ohranjeno SKRINJO...

stanovanja

mlado poštno dekle brez obveznosti najame GARSONJERO... Zamenjam trisobno družbeno STANOVANJE... Štiričlanska družina za lastno hišo...

izgubljeno

Najditelja črne denarnice, izgubljene v KINU CENTER 6.12. od 18. do 20. ure...

OSTALO

Ali bi rad do Silvestra zaslužil 200.000 din... Iščemo dekle za varstvo triletnega otroka... PLESNI TEČAJI v Radovljici...

OBVESTILA

Izdelava in popravilo avtocerada... Rolete, lesene, plastične in žaluzije... Izdelujem dimniške lopute za oljne peči...

Kupim SPIROVCE, dolge 12x14x8,5 in okrogel LES... Kupim dobro ohranjeno GOLF na bencin...

zaposlitve

Frizersko pomočnico sprejemem... Sprejemem žensko ali moškega za rezanje navojev... Zaposlim delovnega MIZARJA...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega plemenitega in nenadomestljivega moža, očeta, dedka in brata JANEZA PAULUSA... se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom...

VSEM ISKRENA HVALA VSI NJEGOVI

Škofja Loka, 10. decembra 1986

ZAHVALA

Ob težkem slovesu od naše nepozabne žene, mame in stare mame ANGELCE ŠULER... se toplo zahvaljujemo vsem, ki so ji stali ob strani...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice, sestre in tete MARIJE BLAŽ... se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in sosedom...

ZALUJOČI VSI NJENI

Cerklje, Zg. Brnik, 27. novembra 1986

ZAHVALA

27. novembra 1986 smo se poslovili od naše drage FANI IŽANC... Hvala vsem, ki so ji pomagali v času njene bolezni...

ZAHVALA

Ob smrti naše dobre mame VALENTINE MIKLAVČIČ... se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom...

ALBINE ŠUMI roj. Varl... Zalujoči: Nace, Albina, Ivana in Marjana z družinami

ZAHVALA... Ob boleči izgubi našega plemenitega in nenadomestljivega moža, očeta, dedka in brata JANEZA PAULUSA...

ZAHVALA... Ob težkem slovesu od naše nepozabne žene, mame in stare mame ANGELCE ŠULER...

ZAHVALA... Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice, sestre in tete MARIJE BLAŽ...

ZAHVALA... 27. novembra 1986 smo se poslovili od naše drage FANI IŽANC...

ZAHVALA... Ob smrti naše dobre mame VALENTINE MIKLAVČIČ...

Umrl je naš dragi mož, oče, ded in brat KAREL NAGY... Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom...

Soriška planina je pripravljena za sneg

Litostrojski dom obnovljen

Soriška planina, 10. decembra — Ko je tržni inšpektor Ivan Csipő maja prepovedal obratovanje Litostrojskega doma na Soriški planini in ko še konec julija na njej nismo opazili nikakršnega obnovitvenega posega, smo resno podvomili, da bo dom v novi zimski smučarski sezoni odprt. A so delavci Litostrojskega tozda Zunanje strukture enote prijetno presenetili. Dom je lepo obnovljen od znotraj in od zunaj in pripravljen čaka prvega snega. Ureje na je tudi okolica doma.

To, da sta republiški in gorenski tržni inšpektor Litostroj opozorila na pomanjkljivosti že sredi lanskega poletja in zahtevala, da jih do konca novembra odpravi, da pa se je premaknil šele letos, ko je inšpektor prepovedal obratovanje, zdaj niti ni več pomembno.

Bistveno je, da je dom prenovljen, da pripravljen čaka na sneg in prve smučarje. Obnova, ki je bila celo obširnejša kot je zahtevala inšpekcija, je Litostroj veljala okrog 25 milijonov dinarjev.

Tako imenovani objekt v gradnji tik ob koči, ki je bil še do nedavna podoben velikemu betonskemu bunkerju, je zdaj zavarovan z lesenim ostrižem in kritino iz eloksirane profilirane pločevine, medtem ko so poševnine oziroma odprtine zaprte z deskami. Č. p. putem viden zdaj ni več sledu.

Stranišča za smučarje so popolnoma obnovljena in usposobljena za obratovanje. Vprašanje je le, kako bo v najhujšem navalu smučarjev, ob koncu tedna, ko jih pride na Soriško planino tudi dva do tri tisoč. Soriška planina namreč nima vode; 180.000-litrski rezervoar bo treba polniti, a to ni tako preprosta stvar. V Litostroju se o tem dogovarjajo s škofjeloško delovno organizacijo Šport in rekreacija, ki naj bi

prevzela skrb za vedno poln rezervoar, tako kot je Litostrojski dom pripravljen prevzeti od njih skrb za naravne potrebe smučarjev. V tem objektu je lepo prebarvana tudi kletna okrepčevalnica, koča je znotraj in zunaj videti prerojena. Zamenjana je električna napeljava v koči in pomožnih objektih, bife na smučišču in pomožna objekta imajo zgrajeno vodovodno napeljava in kanalizacijo, v kuhinji je urejeno ustrezno zračenje, obnovljeni so bival-

ni prostori na podstrešnem delu koče, za odpadke sta na voljo dva nova zabojnika, razen tega pa je tržni inšpektor Ivan Csipő ob pregledu konec novembra ugotovil, da je opravljenih tudi veliko drobnih vzdrževalnih del. Koča in drugi objekti, njihovi prostori, oprema in naprave omogočajo obratovanje.

Z obnovo Litostrojske koče pa problem Soriške planine še ni rešen. Na eni strani ima svoje načrte Litostroj, ki bi rad pridobil 135 ležišč in restavracijo za goste, na drugi strani pa so dokaj pogumni občinski razvojni plani. Oboji pa se bodo morali prilagajati naravnim danostim, zlasti pomanjkanju vode, in komunalni opremljenosti, s katero se bo treba najprej spopasti.

H. Jelovčan

Za praznik krajevne skupnosti Bukovica-Bukovščica

Plošča na pročelju Kocjanove hiše

Bukovščica, 12. decembra — Jutri, v soboto, praznujejo v krajevni skupnosti Bukovica-Bukovščica v Selški dolini. Medtem ko bo osrednja proslava s podelitvijo priznanj ob 16.30 v osnovni šoli Bukovščica, bodo poldrugo uro prej, ob 15. uri, na pročelju Kocjanove hiše odkrili ploščo v spomin na posvetovanje gorenskega političnega in vojaškega vodstva za pripravo vstaje decembra 1941. Slavnostni govornik bo udeleženec tega posveta, narodni heroj Maks Krmelj-Matija.

Posvetovanje v prvih dneh decembra je vodil član glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet in član centralnega komiteja KPS Stane Ža-

gar. Organizatorji vstaje so se odločili za osvoboditev Poljske doline, kjer je bilo že zelo razvito narodnoosvobodilno gibanje, ter menili, da sta za množično vstajo primerna tudi bohinjski in jeseniški kot. Cankarjev bataljon se je z Mohorja premaknil v Poljsko dolino, kar je bil v tej dolini znak za upor.

Kocjanova hiša v Bukovščici, kjer je gospodar Izidor Vidmar, je bila od avgusta 1941 do januarja 1942 tudi zasilna ambulanta. V njej so se zdravili prvi ranjeni partizani Janez Perko, Jože Dežman, Stane Kersnik in ranjeni v dražgoški bitki. 20. januarja so zaradi izdaje v hišo prišli Nemci. Očeta so v Begunjah ustrelili kot talca, druge domače pa pregnali ra Bavarsko.

Ploščo v spomin na prvo zasilno ambulanto so na pročelju Kocjanove hiše odkrili 1950. leta. Ploščo v spomin na posvetovanje gorenskega političnega in vojaškega vodstva so vzdali letos, slovesno pa jo bodo odkrili jutri, za krajevni praznik.

H. J.

Jutri slovesnost na Pokljuki

Goreljek, decembra — 15. decembra bo minilo 43 let od strašne tragedije, v kateri je pod sovražnikovimi strelji padel skoraj ves 3. bataljon Prešernove brigade. V počastitev spomina na padle bočarje bo jutri, v soboto, 13. decembra, ob 12. uri pri spomeniku padlim bočarjem na Goreljkah tradicionalna slovesnost pod naslovom Zmaga mrtvega bataljona. Slavnostni govornik bo predsednik skupščine občine Radovljica Bernard Tonejc, kulturni program pa so pripravili člani DPD S. oboda Tomaž Godec iz Bohinjske Bistrice.

Na proslavo bodo do Šport hotela na Pokljuki vozili avtobusi. Ob 10. uri bo odšel avtobus iz Podnarta prek Lipnice, Kroke, Kamne gorice, Lancova in Radovljice. Drugi avtobus bo odšel ob 10. uri s Posavca in pobiral udeležence na Črnicu, v Mosnjah, Begunjah, Lescan, na Bledu in v Gorjah. Tretji avtobus bo ob 10. uri odšel iz Bohinjske Bistrice s postanki v Poljah, Stari Fužini, Srednji vasi, na Koprivniku in Gorjušah. Posebni avtobus bo čakal tudi udeležence, ki bodo prišli z rednim avtobusom iz Ljubljane: z avtobusne postaje na Bledu bo proti Pokljuki odšel ob 10.15.

Stari del Radovljice kulturni in zgodovinski spomenik

Bodo omejitve zavre razvoj?

Radovljica, 9. decembra — Nesporo je, da je treba naravno in kulturno dediščino varovati in jo ohranjati, a hkrati je treba zagotoviti, da omejitve (odloki in zakoni) ne bodo zavrla razvoja ali zagrenili življenja prebivalcev, ki bivajo v teh območjih.

Prav na to so mislili člani radovljiškega izvršnega sveta na torkovi seji, ko so obravnavali osnutek odloka o razglasitvi starega dela Radovljice za kulturni in zgodovinski spomenik. Zlatko Kavčič je, na primer, dejal, da mora predlagatelj, Zavod za spomeniško varstvo Kranj, pripraviti tudi načrt, kako naj bi odlok spravili v življenje, ne da bi pri tem omejevali ljudi pri obnavljanju stavb in pri drugih posegih. »Mislim, da tudi ne bi bilo narobe, če bi območje, ki naj bi ga razglasili za spomenik, skrčili, saj se po zdajšnjem predlogu preveč zajeda v središče Radovljice.« Podoben mnenja je bil tudi Andrej Golčman, predsednik komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja: »Meja bi se morala končati ob Vurnikovi stavbi pri Grajskem dvoru. Zunaj tega območja naj bi raz-

glasili za kulturni spomenik le Čebelico.«

Osnutek odloka predvideva, da bi v ožje in širše kulturno območje Radovljice vključili arheološke in kulturne spomenike (stavbe, pokopališča, mestno obzidje, spominska znamenja...) na Linhartovem trgu, Cesti svobode, Cesti na Mlako, na Gradiški in Partizanski poti, na Gorenjski in Ljubljanski cesti, v Gubčevi, Kolodvorski, Strukljevi in Trubarjevi ulici. V ožjem območju naj bi ohranili povsem izvorno podobo mesta in posameznih spomenikov, v širšem le najpomembnejše lastnosti; v vsem starem delu mesta pa naj bi nad posegi in dejavnostjo bedala spomeniška služba. Zavod za spomeniško varstvo želi z odlokom doseči, da bi predvidena postopna prenova starega mestnega jedra potekala načrtno in da

bi se ohranila značilna podoba mesta. Osnutek odloka bodo obravnavali v krajevni skupnosti Radovljica, v skupščini kulturne skupnosti in delegati vseh treh zborov radovljiške občinske skupščine na zasedanju 23. decembra letos.

Razlogov, da bi stari del mesta Radovljice razglasili za kulturni in zgodovinski spomenik, je dovolj. Prav v Radovljici se je do danes ohranilo nekaj najlepših primerov meščanske arhitekture na Slovenskem (Šivčeva, Vidličeva, Malijeva, Komanova hiša...). Predtrg izpričuje s hišami, ki so postavljene pravokotno na cesto, srednjeveški nastanek. V okolici župnijske cerkve so se ohranili obrambni stolpi, obzidje, jarek in nasip. Mestno obzidje še iz časa turških vpadov je dobro vidno v zidovih stavb na Cesti svobode, v Kolodvorski, Gubčevi in Trubarjevi ulici ter okrog cerkve in v župnišću. Ob cesti, ki vodi proti Lescan, so se ohranile velike javne zgradbe, njim se pridružujejo še vile v nekaj bogatih vrstov — in še bi lahko naštevali.

C. Zaplotnik

Ob tednu invalidov, od 6. do 12. decembra

Naj akcijski program ne obleži v predalu

O reševanju problemov invalidov naj vsaj enkrat na leto razpravljajo samoupravni organi in družbenopolitične organizacije.

Drugi teden decembra je že tradicionalno namenjen invalidom. Te dni naj bi se še posebej posvetili ljudem ob sebi, ki jih na ta ali oni način pesti invalidnost, predvsem pa bi morali pogledati, kaj smo čez leto storili zanje.

Miha Logar, predsednik invalidov v kranjski Iskri in predsednik odbora za družbeni položaj in aktivnost invalidov pri občinski konferenci socialistične zveze Kranj, opozarja, da bi morda prav te dni izvlekli iz predalov akcijski program za reševanje problematike invalidnih oseb v občini Kranj, ki ga je letos aprila objavil Kranjčan in so ga sprejeli vsi trije skupščinski zbori. To je dokument in pripomoček za vestransko reševanje problemov zaposlenega invalida, saj zajema vsa področja: preprečevanje invalidnosti na delovnih mestih, ugotavljanje invalidnosti oziroma delovne zmožnosti, usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb, njih

Po končani nadaljevanki o Primožu Trubarju

Preveč razvlečeno, navdušil Bibič...

Kranj, 9. decembra — Iztekla se je še zadnja, četrta epizoda televizijske nadaljevanke, ki je na podlagi scenarija Draga Jančarja in režiserja Andreja Stojana spregovorila o tvorcu prve slovenske knjige. Kako so nadaljevanko sprejeli Gorenjci?

Ob 400-letnici smrti enega največjih Slovencev je tudi ljubljanska Televizija prispevala svoj delež. Zdržila je moči in v treh letih napornih priprav in dela uspela spravitiviti pod streho dramsko nadaljevanko v štirih delih in celovečerni film.

Že pred začetkom predvajanja tega, lahko rečemo nacionalnega projekta, so predvsem sredstva javnega obveščanja dobro razburkala javnost. Zato je verjetno marsikdo sedel pred male ekrane tudi iz radovednosti, češ kaj je nastalo iz dela, kateremu je namenjena tolikšna publiciteta. Sicer pa poglejmo, kako so nadaljevanke o Primožu Trubarju ocenili nekateri gorenjski televizijski gledalci.

Liviana Lesar iz Kranja: »Nadaljevanko sem gledala predvsem zato, ker je to hotela hčerka Tina. V osnovni šoli so jim namreč zabivali, da si to televizijsko delo morajo ogledati.

Reči moram, da me je navdušila predvsem igra Poldeta Bibiča v naslovni vlogi. Mislim, da je skozi osebo Primoža Trubarja zopet dokazal svoje visoke igralske kvalitete.«

Marjan Markovič iz Ljubnega: »To, kar smo imeli možnost videti v štirih nedeljskih večerih, bi označil takole: za povprečnega televizijskega gledalca pretežno. Vse preveč je bilo

tudi razvlečeno in nekajkrat že skorajda dolgočasno, lahko bi rekel, da so se preveč vrteli kot maček okrog vroče kaše. Trubar je bil kot osebnost premočno poudarjen, tako ostali sploh niso prišli do izraza.«

Nataša Zaplotnik iz Kranja: »Ogledala sem si nadaljevanko in sem zadovoljna. Predvsem se mi zdi, da je bil dobro prikazan Trubar brez — kostumi, kulise... Polde Bibič je bil do-

ber, isto pa lahko rečem tudi za Bernardo Oman, ki je igrala Trubarjevo ženo Barbaro. Če pa poskusim nadaljevanko primerjati s filmom, je bil le-ta slabši.

Franc Leskošek iz Radovljice: »V ospredju vidim enkratno odigrano vlogo Steva Žigona za značjsko in igralsko izredno ustvarjen lik. Pohvalim lahko režijo v in fotografijo — film-

ski trak je lepo zabeležil turobnost in mračnajaštvo tega obdobja. Na čase je bilo sicer opaziti določeno zasičenost, gledano v celoti pa je to velik slovenski film.«

Vine Bešter

Zavodi za higieno niso kos zahtevam časa

Na njihova vrata trka onesnaženo okolje

Kranj, 9. decembra — Na delovnem sestanku so se sešli predstavniki vseh osmih slovenskih zavodov za higieno in socialno medicino. Nanzali so vrsto problemov, ki se začno pri denarju, nadaljujejo pri slabi opremljenosti in pomanjkanju zdravilnih higienikov, končajo pri slabem sodelovanju in obveščeni ter problemih, ki jih prinaša »delo po naročilu«. Zavodi bi morali pridobivati pomožne pa izgubljeni, saj je naše zdravje vse bolj ogroženo, na njihova vrata trka onesnaženo okolje, aids kot nova nalezljiva bolezen, vse večja uporaba kemikalij v živilih itd.

Dokler so bili zavodi za varstvo zdravja ljudi — kakor bi jim po slovensko lahko rekli — proračunsko financirani, so lovili korak s časom, ko pa so obviseli na svobodni menjavi dela, stopicajo na mestu, v primerjavi z drugimi zdravstvenimi službami pa zaostajajo. Vse se pač začne pri denarju; če ga manjka, so plače slabe, nove opreme ni moč kupiti, tem zavodom pa narašča način dela jemlje tudi strokovno veljavo, kajti, ko ribe v reki obrnejo hrbet, je težko najti krivca, ki mora plačati strokovne analize.

Prav ekologija je izziv časa, ki trka na vrata zavodov za varstvo zdravja ljudi. Teško so jim kos, saj so slabo opremljeni, med mladimi zdravniki pa za tovrstno delo ni več pravega zanimanja. Tako se dogaja — kot se je pred letom dni — ko je v Škofji Loki voda zasmrdela in je bilo mnenje kranjskega zavoda slabo upoštevano; k

sreči so si lahko pomagali z vojaškimi Černobilsko nesreča je, denimo, kar »obšla« zavode, ki pač niso mogli ustrezno ukrepati, saj za to niso usposobljeni. Tudi aids kot nove nalezljive bolezni ne »pokrivajo«, čeprav bi bilo zelo prav, da bi ljudi opozarjali in obveščali o zaščiti pred to boleznijo.

Drugi poglobitvi problem pa je slaba medsebojna povezanost in obveščeni teh zavodov. Vsi celo informacij republiškega komiteja za zdravstvo ne prejemajo, kaj šele, da bi v najrazličnejši zdravstveni analize vključili tudi skrb za zdravje ljudi, kakor je na primer dolgoletna izpostavljenost škodljivim vplivom.

Poleg osnovne dejavnosti, to je predvsem epidemiološka služba, bi morali vsak od osmih slovenskih zavodov razviti svojo posebno dejavnost, ki je na njegovem območju najpotrebnejša, da bi ne delali vsega. Dobro pa bi morali biti tudi povezani med seboj.

Najprej pa bi morali urediti denarni vprašanja, predvsem poiskati pametnejši način financiranja, ki bo spodbudil in ne oviral dela zavodov. Napraviti nameravajo popis opremljenosti in potrebne opreme. Med mladimi zdravniki pa bodo morali zbuditi več zanimanja za preventivno službo. To pa bodo lahko naredili le, če v primerjavi z drugimi zdravstvenimi službami ne bo zaostajala.

Veliko dela jih v vsebinskem pogledu čaka pri zdravstveni informatiki, saj si ne moremo privoščiti Stradiarjevih gosli (računalnikov), če nanje ne znamo igrati, kakor je slikovito dejala dr. Ana Kraker-Starman, direktorica kranjskega zavoda.

M. Volčjak

D. D.

GLASOV JEŽ

Indeksi po tržiško

Člani izvršnega sveta so na zadnji seji razpravljali o predvidenem naraščanju oselnih dohodkov (rasti sredstev za OD) v gospodarstvu v občini do konca leta. Menili so, da ob koncu leta lahko pride tudi do precejšnjega razkoraka glede na resolucijska določila.

Eden od članov izvršnega sveta je takole komentiral oceno: »Potrebna bi bila posebna metodologija, ker se menda kaže U LALA razkorak.« (U LALA pomeni dejansko 20 indeksov točk).

Kruh ne bo boljši!

Zapisi smo, da bodo v novi kranjski pekarni pekli boljši kruh kot ga doslej v stari, na starih izrabljenih strojih. Pa je ogorčeno prihitel v uradništvo sekretar osnovne organizacije ZK in šef komerciale tozda Pekarna Peter Govc in ostro protestiral zaradi takšnega pisanja.

Zato, dragi Kranjčani, zastoj ste se veselili. Kruh iz nove kranjske pekarnice v Naklem, za katero ste združevali denar, ne bo nič boljši kot doslej.

Grehi in pokora

Med petdesetimi predlaganimi delavci za zunanje člane disciplinskih komisij v organizacijah združenega dela radovljiške občine sta le dva mlajša od petdeset let.

Starejši mladim ne čisto »dihati« — tudi v disciplinskih komisijah ne. Se morda bojijo, da jim mladi ne bi za vse grehe naložili prevelike pokore.